

Na temelju članka 39. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13), članka 4. i 7. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“ broj 48/14 i 19/15) i članka 38. Statuta Grada Vrbovskog („Službene novine Grada Vrbovskog“, broj 4/18, 5/18 i 3/21), Gradsko vijeće Grada Vrbovskog na 24. sjednici, održanoj 27. prosinca 2024. godine, donosi

ZAKLJUČAK

o usvajanju Izvješća o stanju u prostoru Grada Vrbovskog za razdoblje od 2020. do 2024. godine

Članak 1.

Gradsko vijeće Grada Vrbovskog usvaja Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog u razdoblju od 2020. do 2024. godine koje je izradilo trgovačko društvo Akteracija d.o.o. Matije Divkovića 67., 10090 Zagreb, koje je sastavni dio ovog Zaključka.

Članak 2.

Ovaj Zaključak zajedno sa Izvješćem o stanju u prostoru Grada Vrbovskog za razdoblje od 2020. do 2024. godine objavljuje se u Službenim novinama Grada Vrbovskog i stupa na snagu osam dana od dana objave, te se u elektroničkom obliku u roku od 15 dana od objave dostavlja Ministarstvu.

KLASA: 350-02/24-01/2

URBROJ: 2170-14-01-24-24

Vrbovsko, 27. prosinca 2024. godine

GRADSKO VIJEĆE GRADA VRBOVSKOG

Predsjednica

Jasna Božić, dipl.oec., v.r.

NACRT

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU GRADA VRBOVSKOG u razdoblju od 2020. do 2024. godine

Vrbovsko, prosinac 2024.

Naručitelj:	Grad Vrbovsko
Koordinator naručitelja:	Tanja Fumić, mag.iur.
Izrađivač nacrtu Izvješća:	Akteracija d.o.o. Matije Divkovića 67 10090 Zagreb
Direktor:	Ivan Kapović, mag.ing.arch.
Odgovorni voditelj:	Ivan Kapović, mag.ing.arch.
Stručni tim:	Ivan Kapović, mag.ing.arch. Nina Kelava, dipl.ing.arh. Sanjin Sabljak, dipl.ing.arh.

I. POLAZIŠTA

1. Ciljevi izrade Izvješća

Izvješće o stanju u prostoru je jedini i osnovni dokument kojim se prati stanje u prostoru na prostoru Grada Vrbovskog.

Osnovna svrha izrade Izvješća je ocjena postojećeg stanja, analiza prostornog razvoja i planiranje razvoja za naredno razdoblje.

Grad Vrbovsko do sad ima izrađena četiri Izvješća o stanju u prostoru:

- Izvješće o stanju u prostoru područja Grada Vrbovskog u razdoblju od studenog 1995. do travnja 1998. godine (Službene novine 16/98)
- Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog (Službene novine Primorsko-goranske županije 16/07)
- Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013. - 2017. (Službene novine Primorsko-goranske županije 8/13)
- Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog za razdoblje od 2014. do 2018. godine (Službene novine Primorsko-goranske županije 1/19)

2. Zakonodavno-institucionalni okvir

Izvješće o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu: Izvješće) izrađuje se temeljem "Zakona o prostornom uređenju" (Narodne novine, 153/13, 65/17, 114/18, 98/19 i 67/23; u daljnjem tekstu: Zakon) i prema "Pravilniku o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru" (Narodne novine, 48/14 i 19/15; u daljnjem tekstu: Pravilnik), kao dokument praćenja stanja u prostoru za period od četiri godine.

Prema članku 40. Zakona, Izvješće sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Zakonom je propisana obveza izrade Izvješća za jedinice lokalne samouprave kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru.

Obzirom na navedeno Grad Vrbovsko je naručila izradu Izvješća.

Izvješće, sukladno članku 5. Pravilnika sadrži:

- I. POLAZIŠTA,
- II. ANALIZU I OCJENU STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA,
- III. ANALIZU PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA
- IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI.

Izvješće se radi za proteklo razdoblje od 4 godine, a posljednje je izrađeno Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog za razdoblje od 2014. do 2018. godine (Službene novine Primorsko-goranske županije 1/19). Ovo Izvješće obuhvaća razdoblje od 2020. do 2024. godine.

3. Osnovna prostorna obilježja Grada Vrbovskog

Po svom prostornom položaju u granicama Primorsko-goranske županije, Grad Vrbovsko zauzima njen krajnji istočni dio na granici sa Karlovačkom županijom. Na istoku graniči s Općinom Bosiljevo, na jugu s Gradom Ogulinom (obje jedinice lokalne samouprave u sastavu Karlovačke županije), na

zapadu/sjeverozapadu s općinama Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad i Brod Moravice (u sastavu Primorsko-goranske županije), a na sjeveru graniči s Republikom Slovenijom.

Na području Grada Vrbovskog nalazi se 61 naselje budući je 2024. godine Gradsko vijeće Grada Vrbovskog donijelo Odluku o pripajanju naselja Mlinari i Tomići naselju Moravice, Odluku o spajanju naselja Radočaj i Štefanci te Odluku o spajanju naselja Međedi i Topolovica (sve Službeni glasnik Grada Vrbovskog 9/24) te su naselja Mlinari, Tomići, Radočaj i Međedi prestala postojati kao zasebna naselja odnosno naselja Mlinari i Tomići pripojena su naselju Moravice, naselje Radočaj i Štefanci spojena su u jedinstveno naselje Štefanci a naselja Međedi i Topolovica postaju jedinstveno naselje Topolovica.

Grad Vrbovsko obuhvaća površinu od oko 280 km² te je prostorno druga po veličini jedinica lokalne samouprave u Primorsko-goranskoj županiji. Prema popisu stanovništva iz 2021. godine Grad Vrbovsko ima 3.876 stanovnika. Broj stanovnika je pao u odnosu na popis iz 2011. g. kad je u Gradu bilo 5.076 stanovnika. Prosječna gustoća naseljenosti na području Grada može se iskazati s 13,84 st./km², što je bitno manje od pokazatelja za područje Primorsko-goranske županije (74,1 st./km² u 2021. godini), ali i znatno ispod prosjeka za Republiku Hrvatsku koji iznosi oko 68,4 st./km². Navedena gustoća naseljenosti ovog područja svrstava Grad Vrbovsko među rijetko naseljene prostore Republike Hrvatske.

Geografski položaj

Grad Vrbovsko ima vrijedan prometno - geografski položaj, kao osobito važna koncentracijska i čvorišna točka u Središnjem goranskom području ili Delničkom koridoru. Ovo područje je prijelazno gorsko područje između Središnje Hrvatske i Sjevernog Hrvatskog primorja. Preko tog spojnog i uskog "hrvatskog prometnog koridora" poprečno se međusobno povezuju ta velika područja i dijelovi države radi potpunog i čvrstog integriranja cjelokupnog hrvatskog državnog teritorija. Kroz ovo područje prolazi autocesta A6 dovršena 2008. godine koja povezuje Rijeku s Bosiljevom, a preko autoceste A1 s Karlovcem i Zagrebom te je time jedan od ključnih hrvatskih prometnih koridora.

U samostalnoj i neovisnoj hrvatskoj državi prema političko - teritorijalnoj podjeli iz 1992. i 1997. godine ova bivša općina nastavlja to biti najprije kao samostalna općina, a zatim kao Grad Vrbovsko unutar Primorsko-goranske županije. Uredbom iz 1998. godine matičnom uredu Vrbovsko, osim istoimenog matičnog područja, još su pripojena matična područja dotadašnjih matičnih ureda Gomirje, Lukovdol, Moravice i Severin na Kupi, ali sve kao i do tada u sastavu ove jedinice lokalne samouprave.

Reljef

Na području Grada Vrbovskog ističu se tri različita dijela nejednake veličine, posebnih prirodnih značajki.

Na najvećem južnom sektoru prostora Grada Vrbovskog, na potezu Moravice - Vrbovsko - Gomirje, prirodno geografska obilježja odgovaraju pravim goranskim značajkama. Ističu se visokogorski karakter reljefa i krajolika (granicu prema jugozapadu čine visoki vrhovi Mala Bukovica 1126 m n.v., Velika Bukovica 1254 m n.v., Mirkovica 1286 m n.v. i Crnjak 1113 m n.v., a prema sjeveroistoku nešto niži vrhovi Okrugljak 885 m, Lipovac 836 m, Lovnik 902 m, Veli vrh 735 m i drugi). Veoma su rasprostranjeni reljefno uravneni prostori - razmjerno veća proširenja i visoravni. Ima dinarski smjer pružanja stijena, udolina i grebena, tipičan krški reljef s uslojenim vapnenačkim i dolomitnim stijenama, s izmjenom normalnih, fluviokrških i krških oblika. Prisutna je krška hidrografska cirkulacija, manje površinska, a više podzemna s relativno malim tokovima, s brojnim vrelima i ponorima, a od većih površinskih tokova ističe se Dobra (Ogulinska), koja teče tim područjem.

Granični severinski prostor je kupski sektor od naselja Severin na Kupi do Zdihova, ali i od Lukovdolske drage preko Močila i Jadrča do Osojnika, koji se nalazi na sjeveroistočnim rubnim dijelovima regije Gorskog kotara i Grada Vrbovskog prema Pokuplju. Ima prijelazne goranske, ali i neke peripanonske značajke. Također prevladava dinarska struktura, gdje se izmjenjuju stijene vapnenačkog i dolomitnog sastava, što utječe na glavne reljefne i hidrografske značajke. Blago valovit plato, odnosno izrazita krška zaravan je uz desnu obalu Kupe. Ističu se brojne suhe, izdužene i zatvorene drage, razdolja i ponikve te prevladava pokriveni boginjavi krš. Izrazit je kontrast ogoljenog i pošumljenog sektora.

Kompozitna dolina Kupe između izvorišta i Severina na Kupi, odnosno na području Grada Vrbovskog između naselja Štefanci i Zdihova predstavlja izraziti goranski prostor, ali relativno malih apsolutnih visina i prilično izoliran. U kupskoj dolini se izmjenjuju mala kotlinska proširenja u nepropusnim stjenama i klisurski strmi sektori s kanjonskim strmim padinama u karbonatskim stijenama. Uravnjeni tereni su iznad same doline Kupe, gdje se svojom visinom i atraktivnošću ističu Orlova stijena 586 m n.v. i Litorić 873 m n.v. Rijeka Kupa je do Severina na Kupi jedini relativno čisti veliki vodotok u zemlji s obiljem vode i brojnim brzacima.

Klima

Klima Vrbovskog kraja je kontinentalna s prijelazom u planinsku. Velika je količina padalina, uključujući i snijega u zimskom razdoblju. Karakteristične su niže temperature s ljetnim svježinama, većim oscilacijama godišnjih temperatura te prisutnost dugotrajnih magli. U dolini Kupe karakteristične su blaže temperature, ali i veće količine padalina.

Tla

Na temelju osnovne pedološke karte, na prostoru Grada Vrbovskog, nalazi se 13 sistematskih jedinica tla koje sadrže desetak najznačajnijih tipova tala koja se javljaju u podtipovima i varijantama. Prema svojstvima tala, reljefa i klime, na temelju bonitetne procjene, zemljišta su svrstana u četiri kategorije zaštite. Prvu kategoriju zaštite čine zemljišta koja spadaju u I-IV bonitetnu klasu. Ova zemljišta moraju se strogo čuvati za primarnu poljoprivrednu proizvodnju. Drugu kategoriju zaštite čine zemljišta koja spadaju u V bonitetnu klasu, pa i neka zemljišta VI bonitetne klase, koja su od posebne važnosti za uzgoj posebnih vrsta kultura ili se agrotehnikom mogu poboljšati do većih bonitetnih klasa, pa ih treba štiti s odgovarajućim mjerama.

Zemljišta treće i četvrte kategorije zaštite čine zemljišta koja su pokrivena šumom ili su to kamenjarske površine. Tu spadaju i oni prostori koje treba zaštititi od erozije.

Vodni resursi

Područje Grada Vrbovskog relativno je bogato vodotocima u okvirima Primorsko-goranske županije. Kupa (59,2 km u županiji) i Dobra (30,7 km u županiji) su najveći vodotoci u županiji.

Kupa izvire u obliku jakog krškog vrela ispod sela Razloge, na visini od 325 m.n.m., u blizini Gerova, a većim dijelom svoga toka čini granicu između Hrvatske i Slovenije. Zbog svojih ambijentalnih značajki, stalnosti protoka u koritu, relativno sačuvane kvalitete voda, te prisutne ihtiofaune, Kupa je praktički čitavim svojim tokom na području Primorsko-goranske županije pogodna za razvoj turističkih i sportsko-rekreativnih sadržaja na vodi - dnevnog izletničkog turizma, stacionarnog seoskog turizma, ribolova, vožnju kanuima i kajacima.

Dobra nastaje spojem dvaju vodotoka – Skradske Dobre koja započinje svoj tok neposredno ispod Skrada i Bukovske Dobre čiji je početak ispod sela Bukov Vrh. Njihov je spoj između naselja Gornja Dobra i Donja Dobra. Dobra je stalan vodotok koji na svom toku kroz Grad Vrbovsko praktički nema izgrađenih značajnijih hidrotehničkih objekata tako da je uglavnom zadržan njezin prirodan izgled.

Na području Grada Vrbovskog nalaze se i dva značajnija izvora, izvor Ribnjak i izvor Draškovac.

Izvor Ribnjak se nalazi sjeverozapadno od Vrbovskog, udaljen od toka Ogulinske Dobre oko 300 m. Izdašnost se kreće od 10 - 30 l/sec do nekoliko m³/sec, a vode su djelomično kaptirane za vodoopskrbu šireg područja Vrbovskog.

Izvor Draškovac je tipično krški uzlazni izvor s velikim oscilacijama kapaciteta (Q_{min}=5-6 l/sec). Zahvat je bunarskog tipa, a voda se koristi za vodoopskrbu šireg područja Gomirja.

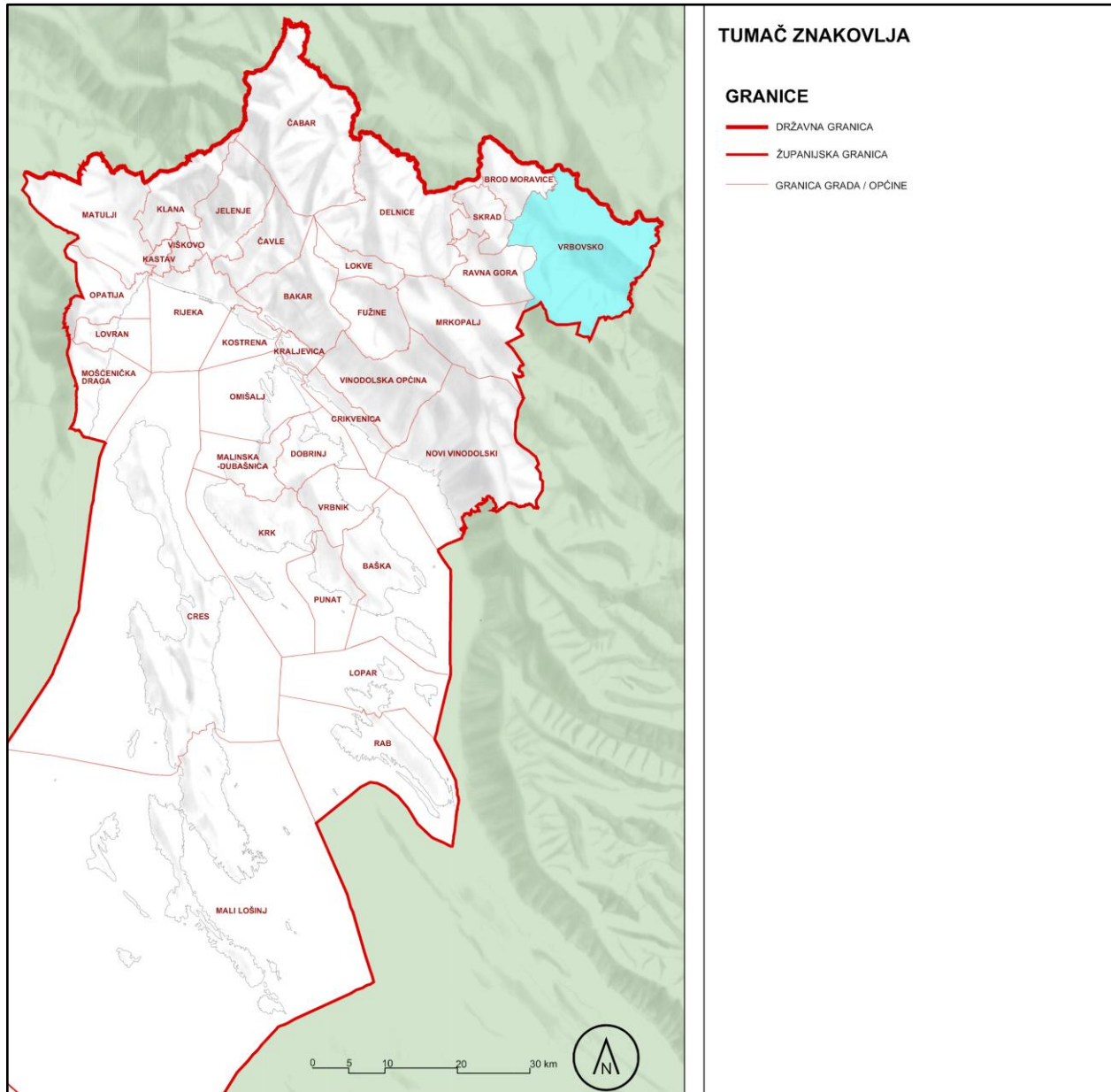
Prirodne vrijednosti

Na području Grada Vrbovskog posebno je interesantan zaštićeni krajolik Kamačnika, vrlo vrijedno vodeno stanište i krajolik izuzetne prirodne ljepote, gdje se posebna pažnja posvećuje zaštiti vrijedne autohtone ihtiofaune i ostalog živog svijeta (ribe, vodozemci i beskičmenjaci) vezanog za čiste vodotoke. Kamačnik je

oko 3 km dug pritok rijeke Dobre ispod Vrbovskog. Izvor mu je tipičan krški, pri čemu voda do izvora dolazi iz potopljenog špiljskog kanala. Prva dva kilometra Kamačnik teče relativno pitomom dolinom obraslom bukovom šumom, koja se u svom završnom dijelu širi. Zadnji kilometar prije ušća u Dobru vodotok se urezao u stijene dolomitnog vapnenca, tako da tu tvori uski kanjon, osobite geomorfološke vrijednosti. Na početku kanjona s obje strane nalaze se polušpilje.

Uz Kamačnik, na području Grada Vrbovskog ističe se prirodna vrijednost doline Kupe.

4. Grad Vrbovsko u okviru prostornoga uređenja Primorsko-goranske županije

Kartogram 1. Položaj Grada Vrbovskog u Primorsko-goranskoj županiji

Izvor podataka: Prostorni plan Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13)

Grad Vrbovsko jedna je od 36 jedinica lokalne samouprave na prostoru Primorsko-goranske županije. Grad Vrbovsko površinom od 279,86 km² u ukupnoj površini Primorsko-goranske županije (3587,23 km²) čini 7,79% površine županije.

Grad Vrbovsko 2005. g. usvojio je Prostorni plan uređenja Grada Vrbovskog (Službene novine Primorsko-goranske županije, 41/05). U periodu od 19 godina donesene su sljedeće Izmjene i dopune Plana:

1. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (Službene novine Primorsko-goranske županije, 27/10)¹
2. Ispravak odluke o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (Službene novine Primorsko-goranske županije, 31/10)
3. I. ciljane Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (Službene novine Primorsko-goranske županije, 27/14)
4. III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog, 11/15)
5. IV. (ciljane) Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog, 10/16)
6. V. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog, 11/19)
7. VI. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog, 12/22)
8. VIII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog, 7/23)
9. VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog, 6/24)

U svibnju 2015. g. donesena je Odluka o izradi II. ciljanih Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog, no II. ciljane Izmjene i dopune nisu donesene. VIII. Izmjene i dopune su donesene prije VII. Izmjena i dopuna.

Što se tiče razine detaljnije planske dokumentacije, za potrebe uređenja naselja, dijelova naselja i gospodarskih zona unutar prostora grada, od usvajanja Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (2005. g.) izrađeni su i usvojeni prostorni planovi užeg područja prikazani u tablici 1.

Tablica 1. Broj i popis izrađenih provedbenih dokumenata prostornog uređenja

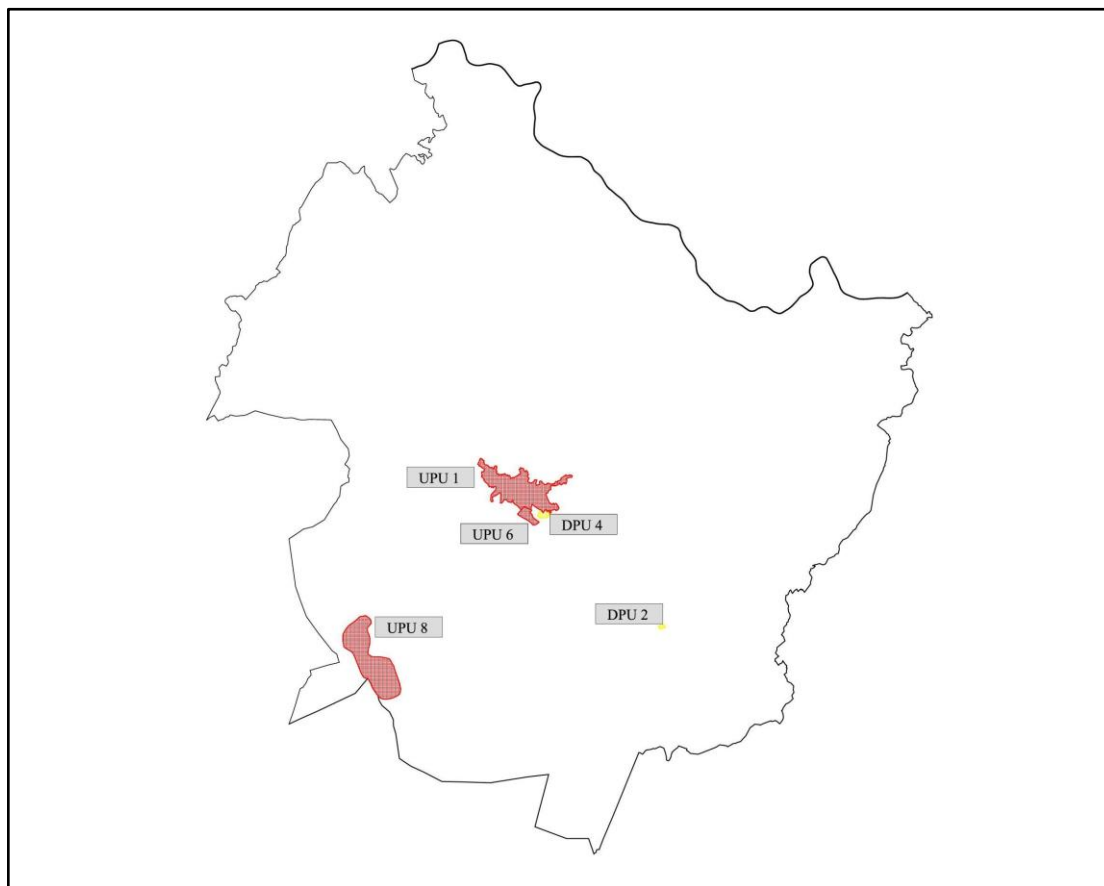
Vrsta Plana	Naziv Plana	Objava (službeno glasilo, broj)	Obuhvat (ha)	% od površine Grada
UPU				
1	Urbanistički plan uređenja UPU-6 gospodarske zone poslovne namjene K1-Vrbovsko	Službene novine Primorsko-goranske županije, 31/07; Službene novine Grada Vrbovskog, 05/18, 07/18-pročišćeni tekst, 4/21, 6/21-pročišćeni tekst	14,33	0,051
2	Urbanistički plan uređenja UPU-8 skijalište Bijela Kosa 1 - centar za zimske sportove	Službene novine Primorsko-goranske županije, 31/07, 08/13	183,25	0,655
3	Urbanistički plan uređenja UPU1 - Urbanistički plan uređenja naselja Vrbovsko	Službene novine Primorsko-goranske županije, 36/08; Službene novine Grada Vrbovskog, 05/18, 07/18-pročišćeni tekst	1080	3,859

¹ Izmjene i dopune PPUG Vrbovsko donesene su u jedinstvenom postupku kao Odluka o donošenju Detaljnog plana uređenja "DPU 4 Vrbovsko" i s time povezanih izmjena i dopuna "Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog", sukladno članku 78. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine, 76/07, 38/2009, 55/11, 90/11)

DPU				
4	Detaljni plan uređenja DPU 4 Vrbovsko ²	Službene novine Primorsko-goranske županije, 27/10, 31/10-ispravak	5,88	0,021
5	Detaljni plan uređenja - DPU 2 za zonu proizvodne namjene (I 7) Gomirje	Službene novine Primorsko-goranske županije, 27/12	1,65	0,006
	UKUPNO		1285,11	4,592

Iz tablice 1. vidljivo je da je 4,592 % površine Grada pokriveno već izrađenim urbanističkim planovima uređenja. Njihov prostorni raspored vidljiv je na kartogramu 2.

Kartogram 2. Raspored izrađenih urbanističkih planova uređenja i planova u izradi na području Grada Vrbovskog
Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Vrbovskog

² Izmjene i dopune PPUG Vrbovsko donesene su u jedinstvenom postupku kao Odluka o donošenju Detaljnog plana uređenja "DPU 4 Vrbovsko" i s time povezanih izmjena i dopuna "Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog", sukladno članku 78. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine, 76/07, 38/09, 55/11, 90/11)

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Grada Vrbovskog

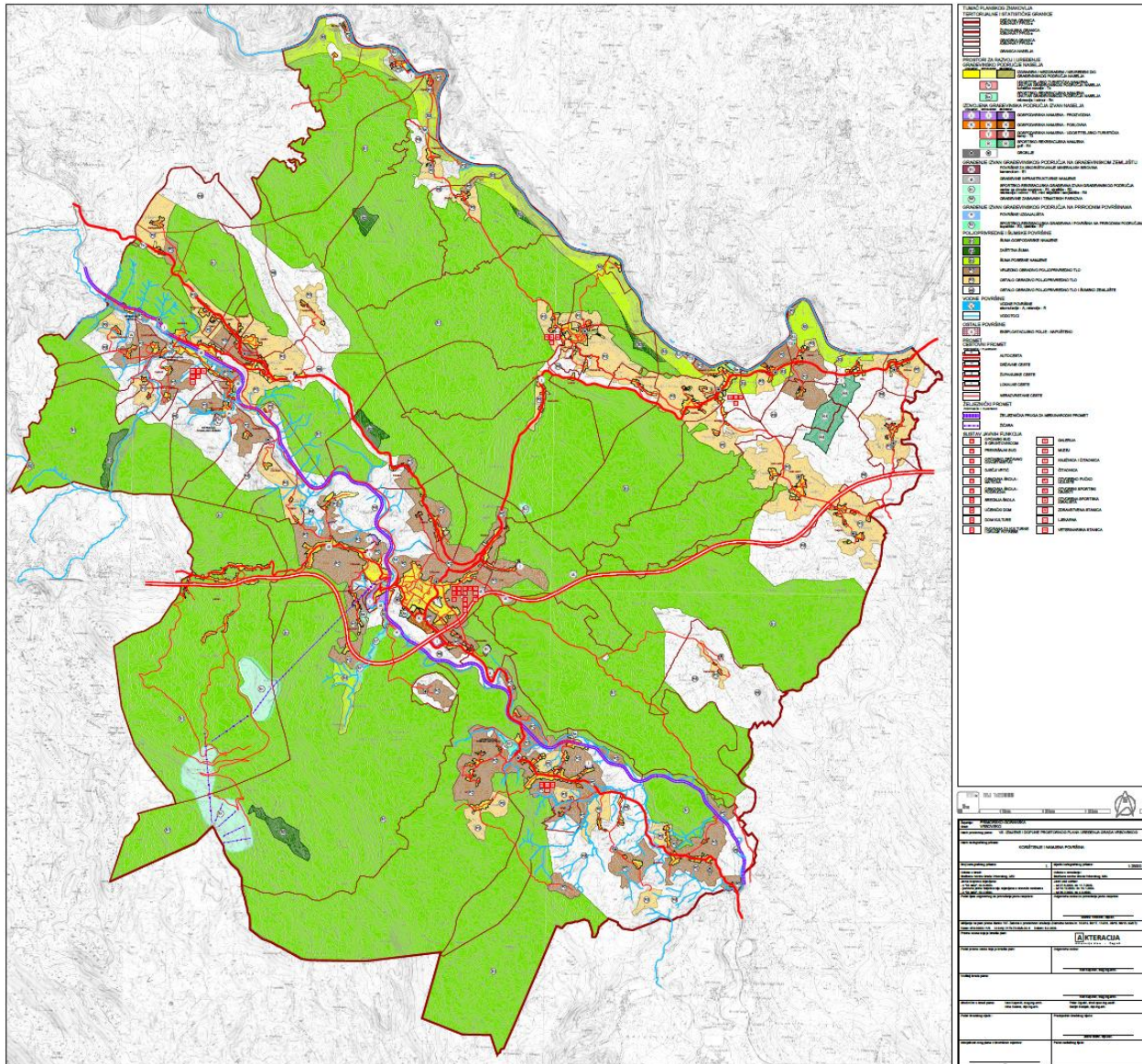
1.1. Struktura korištenja površina i zemljišta

Prema podacima iz Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog struktura postojeće namjene površina na području Grada Vrbovskog prikazana je u tablici 2.

Tablica 2. Korištenje i namjena površina na području Grada Vrbovskog

GRAD VRBOVSKO		oznaka	ha	%
GRAĐEVINSKO PODRUČJE	ukupno		859.90	3.07%
Građevinska područja naselja	ukupno	GPN	711.23	2.54%
- izgrađeni dio			606.52	2.17%
- neizgrađeni dio			102.36	0.37%
- neuređeni dio			2.35	0.01%
Izdvojena građevinska područja izvan naselja	ukupno		148.67	0.53%
- gospodarska namjena – proizvodna		I	29.48	0.11%
- gospodarska namjena – poslovna		K	15.03	0.05%
- gospodarska namjena – ugostiteljsko-turistička		T3	4.42	0.02%
- sportsko-rekreacijska namjena		R4	90.00	0.32%
- groblja		G	9.74	0.03%
GRAĐENJE IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA	ukupno		351.28	1.26%
Građenje na građevinskom zemljištu	ukupno		306.69	1.10%
- površina za iskorištavanje mineralnih sirovina		E1	3.25	0.01%
- građevine infrastrukturne namjene		IS	25.26	0.09%
- sportsko-rekreacijska građevina izvan građevinskog područja		R1, R2, R5, R8	276.43	0.99%
- građevine zabavnih i tematskih parkova		R6	1.75	0.01%
Građenje na prirodnim površinama	ukupno		44.59	0.16%
- površine uzgajališta		H	0.66	0.00%
- sportsko-rekreacijska građevina i površina na prirodnim područjima		R3, R7	43.93	0.16%
POVRŠINE IZVAN NASELJA	ukupno		26,775.82	95.67%
Poljoprivredne površine	ukupno	P	3,405.82	12.17%
- vrijedno obradivo tlo		P2	1,741.75	6.22%
- ostala obradiva tla		P3	1,664.07	5.95%
Šumske površine	ukupno	Š	18,940.88	67.68%
- šuma gospodarske namjene		Š1	18,113.98	64.72%
- zaštitna šuma		Š2	149.01	0.53%
- šuma posebne namjene		Š3	677.89	2.42%
Ostale poljoprivredne i šumske površine	ukupno	PŠ	3,443.62	12.30%
Vodne površine	ukupno	V	194.90	0.70%
Prometne površine	ukupno		790.60	2.82%
GRAD VRBOVSKO	UKUPNO		27,987.00	100,00

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog 6/24)

Kartogram 3. Struktura postojeće namjene površina iz važećeg PPUG

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Vrbovskog

Kao što je vidljivo iz tablice 2., više od pola površine Grada zauzimaju šume (67,68%), zatim slijede ostale poljoprivredne i šumske površine s ukupnim udjelom od 12,30% te obradive poljoprivredne površine s ukupnim udjelom od 12,17%.

Građevinska područja naselja zauzimaju 711,23 ha ili 2,54% površine Grada. Izdvojena građevinska područja izvan naselja zauzimaju 148,67 ha (0,53%).

Iz ovakve razlike u zastupljenosti prirodnih površina u odnosu na antropogene, od kojih pak najveći udio ima stanovanje, prilično je razvidan karakter života i način korištenja prostora Grada Vrbovskog.

2. Sustav naselja

Grad Vrbovsko obuhvaća 61 naselje: 1. Blaževci, 2. Bunjevci, 3. Carevići, 4. Damalj, 5. Dokmanovići, 6. Dolenci, 7. Donji Vučkovići, 8. Donji Vukšići, 9. Draga Lukovdolska, 10. Dragovići, 11. Gomirje, 12. Gorenci, 13. Gornji Vučkovići, 14. Gornji Vukšići, 15. Hajdine, 16. Hambarište, 17. Jablan, 18. Jakšići, 19. Kamensko,

20. Klanac, 21. Komlenići, 22. Lesci, 23. Liplje, 24. Lukovdol, 25. Ljubošina, 26. Majer, 27. Mali Jadrič, 28. Matići, 29. Močile, 30. Moravice, 31. Musulini, 32. Nadvučnik, 33. Nikšići, 34. Osojnik, 35. Petrovići, 36. Plemenitaš, 37. Plešivica, 38. Podvučnik, 39. Poljana, 40. Presika, 41. Radigojna, 42. Radoševići, 43. Rim, 44. Rtić, 45. Severin na Kupi, 46. Smišljak, 47. Stubica, 48. Štefanci, 49. Tići, 50. Topolovica, 51. Tuk, 52. Veliki Jadrič, 53. Vrbovsko, 54. Vučinići, 55. Vučnik, 56. Vujnovići, 57. Vukelići, 58. Zapeć, 59. Zaumol, 60. Zdihovo i 61. Žakule. Prema popisu stanovništva iz 2011. g. Gornji Vukšići, Kamensko, Lesci, Međedi (2024. godine pripojeno naselju Topolovica), Podvučnik i Radočaj (2024. godine pripojeno naselju Štefanci) su naselja bez stanovništva.

Po broju stanovnika najveće naselje je Vrbovsko. Na području Grada, uz centralnu poziciju naselja Vrbovsko, razvilo se nekoliko lokalnih središta: Moravice i Gomirje u južnom dijelu ovog područja, odnosno Severin na Kupi i Lukovdol u sjevernom pokupskom dijelu područja ovog Grada.

VRBOVSKO

Vrbovsko je smješteno na rijeci Dobri od 470 do iznad 500 m nadmorske visine, a ovisno o obilježjima konfiguracije terena razvila su se tri dijela naselja: Donje Vrbovsko (tzv. "Dobra"), Gornje Vrbovsko i Senjsko. Vrbovsko je na području Grada jedina mala gradska aglomeracija s odlučujućom ulogom i značenjem, s potrebnom lepezom središnjih uslužnih funkcija, a ima razvijene i neke gospodarske djelatnosti (poljodjelstvo, šumarstvo, prerada drva, uslužne funkcije) te zbog toga ima djelomično međuopćinsko i nadlokalno značenje. Vrbovsko se još nije razvilo kao suvremeno cestovno križište, iako su ga valorizirale sve važnije prometnice i infrastrukturne poveznice.

MORAVICE

Moravice i okolna naselja formiraju se početkom XVII. stoljeća od doseljenog vlaškog i srpskog stanovništva, da bi od izgradnje željezničke pruge 1873. godine relativno prostraniji i ravniji teren - područje oko kolodvorskog kompleksa Moravice u proširenoj dolini Dobre na oko 480 m nadmorske visine počelo igrati ulogu središta (ranžirni kolodvor, skladište riječne luke, industrijska zona).

GOMIRJE

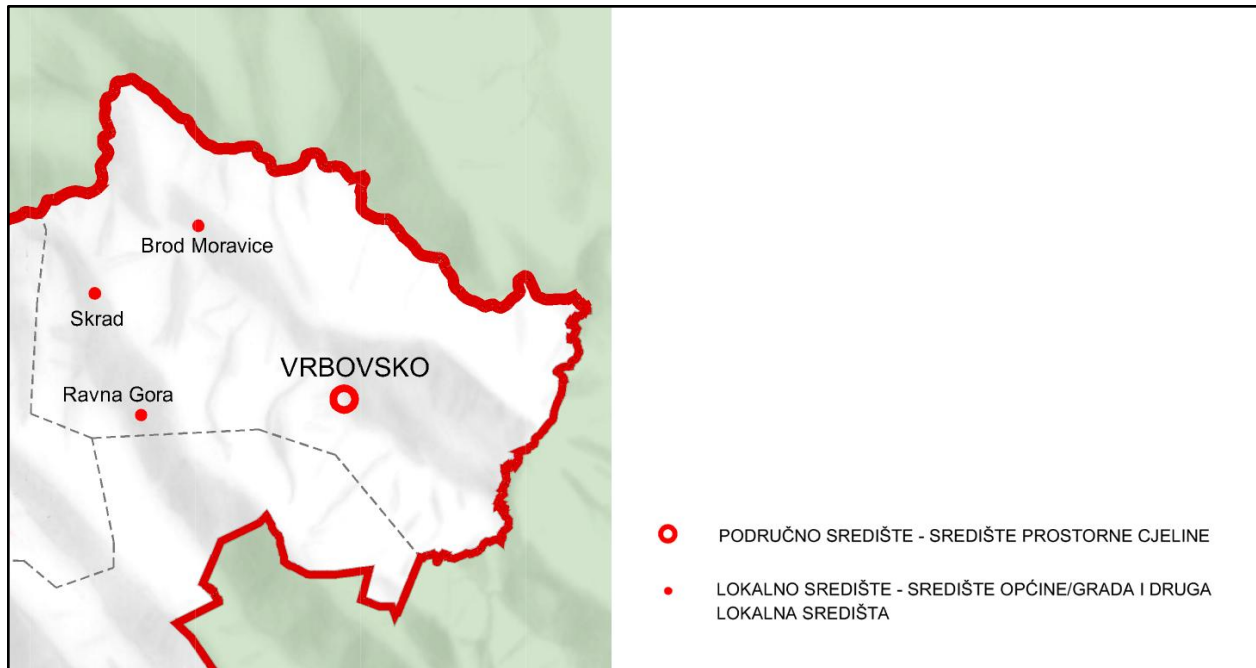
Gomirje je smješteno na 352 m nadmorske visine, odnosno razbacano po zaselcima u dolini rijeke Dobre i na pristrancima brda Stražnik (637 m). U podnožju naselja prolazi željeznička pruga, a povezano je cestom s Vrbovskim i Ogulinom. Gospodarstvo se temelji na preradi drveta. Razvile su se i neke uslužne djelatnosti.

SEVERIN NA KUPI

Severin na Kupi neposredno je smješten uz Lujzinsku cestu i kasnije glavnu goransku državnu magistralnu cestu na oko 200 m nadmorske visine. Gospodarstvo se temelji na poljodjelstvu i preradi drva, tranzitnom prometu i turizmu te uslužnim djelatnostima. a ranije bio i mljekarski prerađivački centar.

LUKOVDOLO

Lukovdol je veoma staro naselje na 180 m nadmorske visine u pokupskom prostoru. Nalazi se na lokalnoj cestovnoj prometnici, a gospodarska mu je osnova poljodjelstvo, prerada drva i neke uslužne djelatnosti. U naselju je rodna kuća pjesnika Ivana Gorana Kovačića te se svake godine održava kulturna manifestacija "Goranovo proljeće".

Kartogram 4. Sustav naselja u Gradu Vrbovsko

Izvor podataka: Prostorni plan Primorsko-goranske županije (SN PGŽ 32/13)

Prema PPUG Vrbovsko iz 2005. g., unutar dane kategorizacije naselja, predviđa se do 2015 godine na sljedeći način razvijati novi sustav središnjih naselja u Gradu Vrbovsko:

1. Središte prostorne cjeline i pomoćno središte težište razvitka (VI. kategorija) i nadalje će biti Vrbovsko. Sve funkcije u gradskom središtu Vrbovsko treba razvijati i dimenzionirati u skladu s razvitkom ovog grada i kraja između Delnica i Ogulina, te Rijeke i Karlovca, odnosno između Gorskog kotara i dijelova Središnje Hrvatske, povezano s njegovim brojem stanovnika, koji mu gravitira i koristi njegove usluge, uključujući stanovnike nekih susjednih općina, vlasnike i korisnike kuća za odmor i rekreaciju, kao i turiste i putnike – posjetitelje i izletnike, koji povremeno gravitiraju i posjećuju ovaj kraj i njegova središta. Njemu bi u načelu trebalo gravitirati oko 8.000 stanovnika.

2. Moravice, Gomirje, Severin na Kupi i Lukovdol se svrstavaju u kategoriju (Manje) lokalno središte i samostalno naselje (VII. kategorija). Moguće je očekivati da će se razvijati manja lokalna središta unutar svake od preostale četiri prostorne cjeline Grada (uz centralnu cjelinu sa središnjim naseljem Vrbovsko). Moravice bi mogle postići iznadprosječnu razinu razvijenosti središnjih uslužnih funkcija za VII. kategoriju središta, Severin na Kupi bi trebao razviti srednju normalnu razinu, dok bi Gomirje i Lukovdol mogli računati s ispodprosječnom razinom središnjih uslužnih funkcija za tu kategoriju središnjih naselja. Ova središta trebaju i dalje razvijati neke specifične gospodarske djelatnosti i privlačiti novo stanovništvo u ta naselja kako bi svako njihovo gravitacijsko područje imalo bar približno oko 1.000 stanovnika.

3. U kategoriju Pomoćno središte i naselje s pojedinačnim središnjim uslužnim funkcijama i gospodarskim djelatnostima (VIII. kategorija) svrstavaju se Jablan, Hambarište, Stubica, Dokmanovići, Radoševići, Vučinići, Petrovići, Ljubošina, Musulini, Veliki Jandrč, Močile, Damalk, Zdihovo, Osojnik, Plemenitaš, Blaževci, Draga Lukovdolska i Nadvučnik. Naselja Hambarište, Stubica, Musulini, Radoševići, Vučinići, Petrovići, Nadvučnik, Draga lukovdolska, Blaževci, Močile, Damalj, Zdihovo i Osojnik trebala bi razvijati pojedinačne središnje uslužne funkcije i neke gospodarske funkcije za potrebe stanovnika tih i nekih bližih naselja, ali i privremenih posjetitelja ovog područja. Ostala samostalna naselja i brojni izdvojeni dijelovi naselja i dalje bi ostala bez središnjih uslužnih funkcija, a neka od njih bi bila i bez stalno prisutnih stanovnika.

3. Gospodarske djelatnosti

Dosadašnja izgradnja proizvodnih kapaciteta, objekata prometa i infrastrukture, te naselja nastala je kao posljedica prolaza glavnih državnih okosnica razvoja: srednjeeuropskog pravca: Rijeka - Zagreb - Podunavlje). Opći negativni demografski trendovi imaju odraza i na gospodarstvo Grada Vrbovskog.

Prema popisu stanovništva iz 2021. g. najveći udio zaposlenih bilo je zaposleno u prerađivačkoj industriji (17%), prijevozu i skladištenju (11%), trgovini (10%), poljoprivredi i šumarstvu (10%), javnoj upravi (9%), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (8%) i građevinarstvu (8%).

Ukupni broj obrtnika prema podacima Udruženja obrtnika Vrbovsko u 2023. je iznosio 105 obrtnika.

Prolaz prometnica državnog značaja (autoput Rijeka – Zagreb, željeznička pruga MG1, državna cesta D3) poticao je djelatnosti i zapošljavanje u gospodarskoj grani promet i veze.

Područje Grada bogato je šumom, pa je šumarstvo značajna gospodarska djelatnost. Znatan dio šuma je u privatnom vlasništvu. Također, ustanovljena su "Zajednička lovišta" - županijska kojima gospodari županija i "Državna lovišta" u vlasništvu države kojima gospodari županija.

Na dan 28.10.2024. godine Grad Vrbovsko posjeduje 95 turističkih objekata s 535 kreveta, uz 80 dodanih kreveta (ukupno 615 kreveta). Od 1.1.2024. do 28.10.2024. godine Grad Vrbovsko je ostvario 1942 turistička dolaska uz 7913 noćenja.

3.1. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene – gospodarska namjena (proizvodna i poslovna)

Izdvojena građevinska područja gospodarske namjene izvan naselja, planom se kategoriziraju na sljedeći način:

- gospodarska namjena – proizvodna (I)
- gospodarska namjena – poslovna (K).

Tablica 3. Struktura površina gospodarske namjene – proizvodne i poslovne

GOSPODARSKA NAMJENA	Oznaka	Izgrađeni dio (ha)	Neizgrađeni dio (ha)	Površina ukupno (ha)	Postotak od ukupne površine Grada (%)
GOSPODARSKA NAMJENA - PROIZVODNA (I)	I				
Vrbovsko	I ₁	13,86		13,86	0,049
Vrbovsko	I ₂	4,25		4,25	0,015
Vrbovsko	I ₆	1,48		1,48	0,005
Vrbovsko	I ₁₀		3,48	3,48	0,012
Vrbovsko	I ₁₁	0,24		0,24	0,0009
Moravice	I ₃	2,43		2,43	0,009
Nadvučnik	I ₄	0,41		0,41	0,002
Tuk	I ₅	0,53		0,53	0,002
Rim	I ₁₂		0,33	0,33	0,001
Blaževci	I ₉	0,64		0,64	0,002
Vučinići	I ₈	0,48		0,48	0,002
Gomirje	I ₇	1,38		1,38	0,005
GOSPODARSKA NAMJENA - PROIZVODNA - ukupno	I	25,70	3,81	29,51	0,105

GOSPODARSKA NAMJENA - POSLOVNA (K)	K				
Vrbovsko	K ₁	4,56	10,47	15,03	0,054
GOSPODARSKA NAMJENA - POSLOVNA - ukupno	K	4,56	10,47	15,03	0,054
GOSPODARSKA NAMJENA - ukupno	I + K	30,26	14,28	44,54	0,159

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

Površine gospodarske namjene smještene su uz prometne pravce u Općini, magistralnu glavnu željezničku prugu i državnu cestu (D3).

3.2. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene – ugostiteljsko-turistička namjena

Izdvojena građevinska područja gospodarske namjene - ugostiteljsko-turističke izvan naselja, planom se kategoriziraju na sljedeći način:

- kampovi (T2)

Tablica 4. Struktura površina ugostiteljsko-turističke namjene

	Oznaka	Izgrađeni dio (ha)	Neizgrađeni dio (ha)	Površina ukupno (ha)	Postotak od ukupne površine Grada (%)
UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA	T				
kampovi	T3				
Severin na Kupi	T3 ₁		2,48	2,48	0,009
Klanac	T3 ₂		1,93	1,93	0,007
kampovi - ukupno	T3	0,00	4,41	4,41	0,016
turističko naselje	Tn				
Tići	Tn ₁		1,12	1,12	0,004
turističko naselje - ukupno		0,00	1,12	1,12	0,004
UGOSTITELJSKO-TURISTIČKA NAMJENA - ukupno	T	0,00	5,53	5,35	0,020

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

Površine ugostiteljsko-turističke namjene smještene su uz rijeku Kupu.

3.3. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene – sportsko-rekreacijska namjena

Izdvojena građevinska područja sportsko-rekreacijske namjene izvan naselja, planom se kategoriziraju na sljedeći način:

- golf (R4)
- rekreacija i odmor s ugostiteljskim sadržajima (R5)
- zabavni i tematski park (R6)

Tablica 5. Struktura površina sportsko - rekreacijske namjene

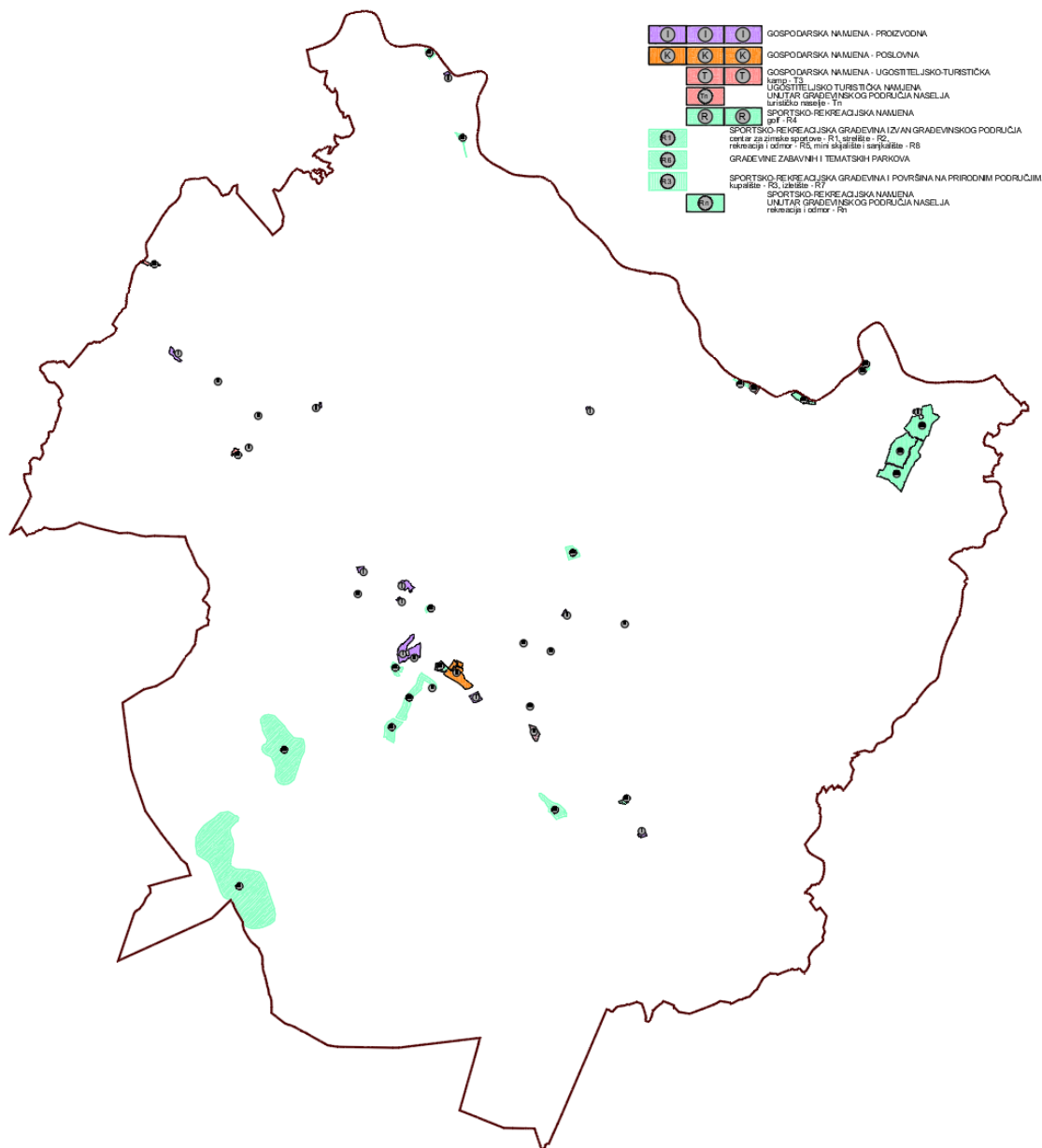
	Oznaka	Izgrađeni dio (ha)	Neizgrađeni dio (ha)	Površina ukupno (ha)	Postotak od ukupne površine Grada (%)
SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA	R				
centar za zimske sportove	R1				
Jablan - Vujnovići	R1 ₁		182,90	182,90	0,650
Jablan	R1 ₂		80,88	80,88	0,289
centar za zimske sportove - ukupno	R1	0,00	263,78	263,78	0,939
streljište	R2				
Nadvučnik	R2		5,79	5,79	0,021
streljište - ukupno	R2	0,00	5,79	5,79	0,021
kupalište	R3				
Severin na Kupi	R3 ₁		1,12	1,12	0,004
Klanac	R3 ₂		1,01	1,01	0,003
Blaževci	R3 ₃		2,17	2,17	0,008
kupalište - ukupno	R3	0,00	4,30	4,30	0,015
golf	R4				
Rim – Plešivica – Veliki Jadrič	R4		89,95	89,95	0,321
golf - ukupno	R4	0,00	89,95	89,95	0,321
rekreacija i odmor	R5				
Vrbovsko	R5		1,23	1,23	0,004
rekreacija i odmor - ukupno	R5	0,00	1,23	1,23	0,004
zabavni i tematski park	R6				
Plemenitaš - Zapeć	R6		1,76	1,76	0,006
zabavni i tematski park - ukupno	R6	0,00	1,76	1,76	0,006
izletišta	R7				
Vujnovići	R7 ₁		28,15	28,15	0,100
Musulini	R7 ₂		11,50	11,50	0,014
izletišta - ukupno	R7	0,00	39,65	39,65	0,114
mini skijalište i sanjkalište	R8				
Vujnovići	R8		3,89	3,89	0,014
mini skijalište i sanjkalište - ukupno	R8	0,00	3,89	3,89	0,014
rekreacija i odmor	Rn				
Severin na Kupi	Rn ₁	0,00	4,05	4,05	0,015
Damalj	Rn ₁	0,00	0,80	0,80	0,003
Vrbovsko	Rn ₂	0,00	3,90	3,90	0,014
Gomirje	Rn ₃	0,00	1,11	1,11	0,004
rekreacija i odmor - ukupno	Rn	0,00	9,86	9,86	0,036

SPORTSKO-REKREACIJSKA NAMJENA - ukupno	R	0,00	420,21	420,24	1,501

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

Na području Grada ističu se centri za zimske sportove Jablan-Vujnovići i Jablan, gdje je planirana izgradnja zimsko-planinskog centra "Bijela Kosa".

Kartogram 5. Raspored izdvojenih građevinskih područja izvan naselja prema važećem PPUG

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

3.4. Površine uzgajališta

Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene - površine uzgajališta, planom se kategoriziraju na sljedeći način:

- površine uzgajališta (H)

Tablica 6. Struktura površina farmi i uzgajališta

	Oznaka	Izgrađeni dio (ha)	Neizgrađeni dio (ha)	Površina ukupno (ha)	Postotak od ukupne površine Grada (%)
POVRŠINE UZGAJALIŠTA	H				
Tići	H	0,33		0,33	0,001
Vujnovići	H	0,33		0,33	0,001
POVRŠINE UZGAJALIŠTA - ukupno	H	0,66	0,00	0,66	0,002

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

3.5. Poljoprivreda i šumarstvo

U strukturi poljoprivrednih površina Grada Vrbovskog, kao i Gorskog kotara, dominiraju travnjačke površine (livade i pašnjaci). Oranične površine, njihov broj i veličina se kontinuirano smanjuje usporedo sa smanjenjem poljoprivrednog stanovništva i njegovom migracijom u veće gravitacijske centre. Napuštene oranične površine spontanom zatravljivanjem prelaze u travnjačke površine. Ovaj proces sukcesije vegetacije nezaustavno se kreće prema šumi kao klimaksu vegetacije, tako da se poljoprivredni potencijal (livade, pašnjaci pa i oranične površine) smanjuju. Ovaj proces se može zaustaviti jedino revitalizacijom poljoprivredne proizvodnje čiji bi glavni pokretač bilo stočarstvo (govedarstvo i ovčarstvo) zbog izvanredno povoljnih agroekoloških uvjeta za proizvodnju voluminozne krme na ovom području.

Uzgoj ratarskih kultura na ovom području, u brdsko-planinskim uvjetima treba sagledati u funkciji povećanja stočarske proizvodnje.

Za postizanje učinkovite proizvodnje u poljoprivredi, potrebno je prije svega prići okrupnjavanju poljoprivrednih površina, što je jedan od glavnih ograničavajućih činitelja većoj proizvodnji.

Na području Grada Vrbovskog postoje dvije šumarije. To su Šumarija Vrbovsko i Šumarija Gomirje. Obje šumarije organizacijski pripadaju u Upravu Šuma Podružnica Delnice. Šumarije upravljaju šumama i šumskim zemljištem koje je u vlasništvu države na osnovu planova koje donosi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Ti se planovi donose u sklopu Osnove gospodarenja za svaku pojedinu gospodarsku jedinicu za razdoblje od deset godina. Na području Grada postoje i šume koje su u vlasništvu privatnih šumoposjednika. Za njih Ministarstvo također donosi desetogodišnje planove gospodarenja, a provode ih savjetnici pri Ministarstvu. Privatne šume, dakle, nisu pod jurisdikcijom šumarija. Etat, odnosno godišnji propis se ostvaruje sječom stabala ne samo redovnog prihoda, nego i slučajnog u koje spada sječa bolesnih i suhih stabala. Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem se ostvaruje na načelima potrajnosti prihoda uz očuvanje biološke raznolikosti.

Tablica 7. Struktura površina poljoprivrednog, šumskog i ostalog zemljišta

POLJOPRIVREDNE POVRŠINE	ukupno	P	3,405.82	12.17%
- vrijedno obradivo tlo		P2	1,741.75	6.22%
- ostala obradiva tla		P3	1,664.07	5.95%
ŠUMSKE POVRŠINE	ukupno	Š	18,940.88	67.68%
- šuma gospodarske namjene		Š1	18,113.98	64.72%
- zaštitna šuma		Š2	149.01	0.53%
- šuma posebne namjene		Š3	677.89	2.42%
OSTALE POLJOPRIVREDNE I ŠUMSKE POVRŠINE	ukupno	PŠ	3,443.62	12.30%

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

Popis poljoprivrede 2020. godine, Državnog zavoda za statistiku daje podatke o korištenju poljoprivrednog zemljišta za Republiku Hrvatsku, regije i županije.

Dostupni statistički podaci iz 2003. g. koji se odnose na konkretno korištenje poljoprivrednih površina prikazuju kako se poljoprivredne i druge neizgrađene površine koriste u naravi.

Tablica 8. Površina korištenoga poljoprivrednog i ostalog zemljišta po kategorijama (1. lipnja 2003.)

Poljoprivredno zemljište, vrste, način korištenja	Površina (ha)
Ukupno poljoprivredno zemljište	1.289,48
Oranice i vrtovi	104,74
Povrtnjaci	13,87
Livade	904,44
Pašnjaci	222,92
Voćnjaci ukupno	35,39
Plantažni voćnjaci	1
Vinogradi ukupno	8,01
Plantažni vinogradi	-
Rasadnici i košaračka vrba i dr.	0,11
Ostalo zemljište	1.298,01
Ostalo zemljište, od toga neobrađeno poljoprivredno zemljište	536,28
Ostalo zemljište, od toga šumsko zemljište	690,98

Izvor podataka: DZS, popis poljoprivrede, 2003.g.

Tablica 9. Broj poljoprivrednih kućanstava s korištenim poljoprivrednim zemljištem prema kategorijama, s neobrađenim i šumskim zemljištem (1. lipnja 2003.)

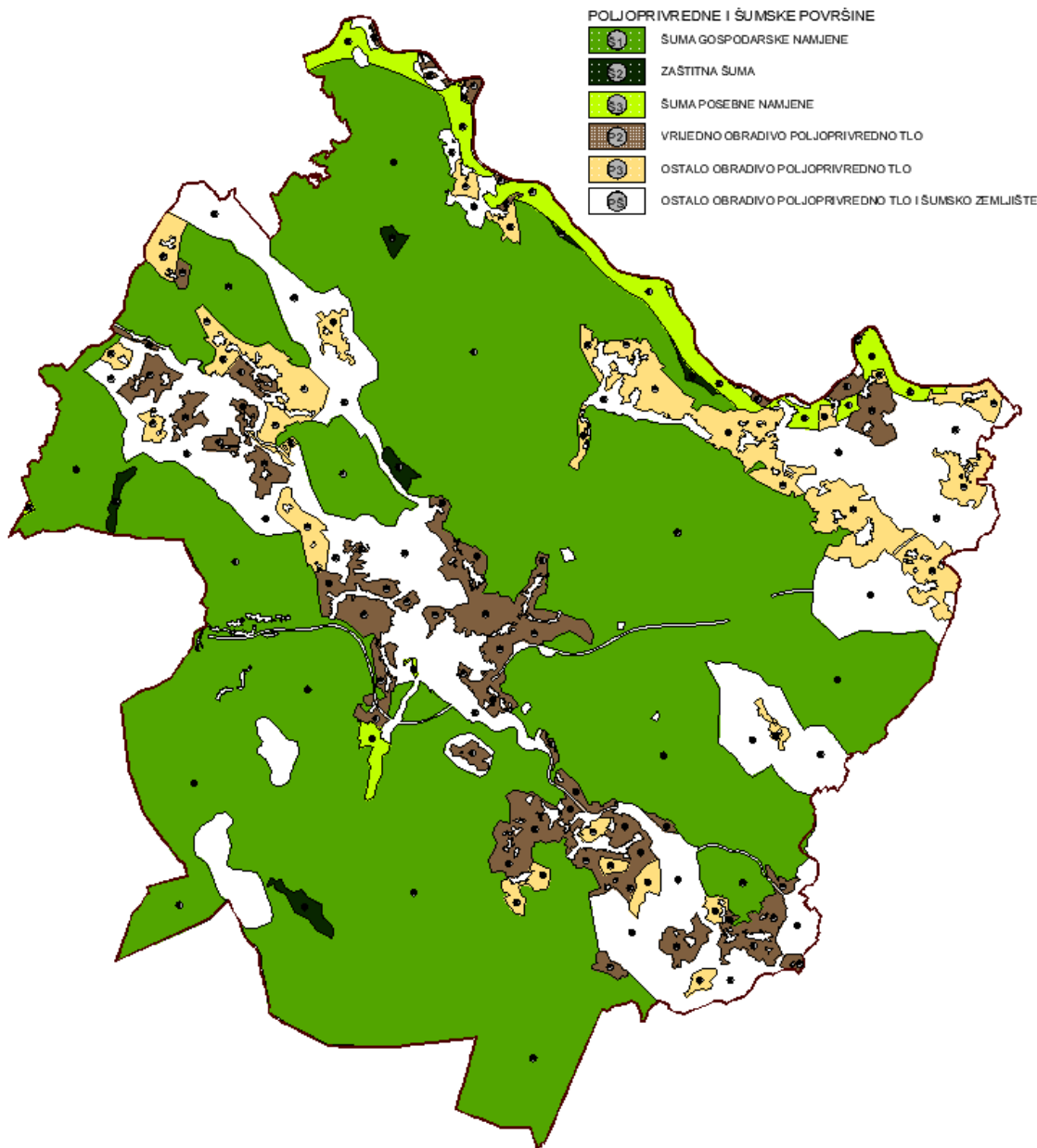
Vrsta i način korištenja površina	Broj kućanstava
S korištenim poljoprivrednim zemljištem	849
S oranicama i vrtovima	362
S povrtnjacima (na okućnici, korišteni za vlastite potrebe)	644
S livadama	494
S pašnjacima	161
S voćnjacima - ukupno	714
S voćnjacima - od toga: plantažnima	1
S vinogradima - ukupno	141
S vinogradima - od toga: plantažnima	-
S rasadnicima i/ili košaračkom vrbom i dr.	2
S neobrađenim poljoprivrednim zemljištem	360
Sa šumskim zemljištem	364

Izvor podataka: DZS, popis poljoprivrede, 2003.g.

Tablica 10 Broj poljoprivrednih gospodarstava prema tipu gospodarstva 31.12.2023.

	DRUGE PRAVNE OSOBE Ukupno	OBITELJSKO GOSPODARSTVO Ukupno	OBRT Ukupno	SAMOOPSKRIBNO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO (SOPG) Ukupno	TRGOVAČKO DRUŠTVO Ukupno	ZADRUGA Ukupno	Ukupno
Vrbovsko	1	128	1	121	2	0	253

Izvor podataka: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Upisnik poljoprivrednika, 31.12.2023.g.

Kartogram 6. Raspored poljoprivrednog, šumskog i ostalog zemljišta iz važećeg PPUG

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

3.6. Iskorištavanje mineralnih sirovina

Na području Grada Vrbovskog ne postoje utvrđena ležišta i iskorištavanje energetskih mineralnih sirovina, ali postoji određeni broj površinskih kopova kamenoloma u kojima se iskorištava građevinski kamen. Potrebno je izraditi geološku kartu postojećih ležišta mineralnih sirovina, sa gliništima i kamenolomima na području Grada Vrbovskog sa utvrđenim zonama mogućih novih eksploatacijskih polja gline, pijeska, šljunka i kamena.

Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene - površine za iskorištavanje mineralnih sirovina, u planu su označene oznakom E1.

Tablica 11. Struktura površina za iskorištavanje mineralnih sirovina

	Oznaka	Izgrađeni dio (ha)	Neizgrađeni dio (ha)	Površina ukupno (ha)	Postotak od ukupne površine Grada (%)
POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA	E1				
Hambarište	E1	3,25		3,25	0,012
POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA - ukupno	E1	3,25	0,00	3,25	0,012

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

3.7. Posebna namjena

Građevine posebne namjene su zone vojnih građevina od interesa za Državu.

Na području Grada Vrbovskog nema zona posebne namjene ni drugih zahtjeva vezano za zaštitu interesa obrane.

4. Opremljenost prostora infrastrukturom

4.1. Prometna infrastruktura

4.1.1. Cestovni promet

Jedan od bitnih razvojnih činitelja svakako je prometni položaj. Područjem Grada Vrbovskog prolaze sve kategorije prometnica za kretanje motornih vozila, od autoceste do ostalih razvrstanih i nerazvrstanih prometnica. Unutar prostora Grada Vrbovskog nalazi se jedan čvor, odnosno izlaz s autoceste – Vrbovsko. Kategorizirane prometnice prisutne su ukupnom duljinom od oko 176 km.

U tablici 11. dan je prikaz kategorija prometnica te njihovih ukupnih dužina na prostoru Grada Vrbovskog.

Tablica 12. Iskaz cestovnih prometnica po kategoriji

Oznaka	Opis ceste	Duljina (km)
A6	Bosiljevo (čvorište Bosiljevo 2, A1) - Delnice - Rijeka (čvorište Orehovica, A7)	20,1
Autoceste - Ukupno		20,1
DC 3	Goričan (granica RH/Mađarska) - A4) - Hodošan (A4) - Čakovec - Varaždin - Breznički Hum - Popovec (A1) - Karlovac (DC1) - Rijeka (DC8); dionica 013, stacionaža 3,553-18,218 (granica PGŽ - Stubica)	14,665
DC 3	Goričan (granica RH/Mađarska) - A4) - Hodošan (A4) - Čakovec - Varaždin - Breznički Hum - Popovec (A1) - Karlovac (DC1) - Rijeka (DC8); dionica 014, stacionaža 0,000-12,898 (Stubica - Brod Moravice)	12,898
DC42	Stubica (DC3) - Ogulin - Josipdol (DC23) - Munjava (DC23) - Plaški - Grabovac (DC1); dionica 001, stacionaža 0,000-14,698 (Stubica - Brod Moravice)	14,773
Državne ceste - Ukupno		42,336
ŽC 5034	Kupjak (DC3) - Ravna Gora - Vrbovsko (DC42)	8,677
ŽC 5036	Moravice (LC58030/LC58033) - Dokmanovići (DC3)	2,481
Županijske ceste - Ukupno		11,158
LC 58030	Donja Dobra (DC3) - Moravice (ŽC5036/LC58033)	2,012
LC 58032	Blaževci (granica RH/Slovenija) - Močile (DC3)	12,890
LC 58033	Moravice (ŽC5036/LC58030) - Vrbovsko (ŽC5034)	9,902
LC 58034	Vrbovsko (ŽC5034) - Vujnovići	1,476
LC 58035	Vrbovsko (ŽC5034 - željeznički kolodvor)	0,416
LC 58036	Vrbovsko (DC42) - Hreljin Ogulinski (DC42)	11,653
LC 58037	Stubica (DC42) - Tuk	0,788
LC 58038	Vrbovsko (LC58036) - Hambarište (DC42)	1,973
LC 58039	Močile (DC3) - Strgari (LC58040)	5,653

LC 58040	Zdihovo (DC3) - Ponikve - Otok na Dobri (ŽC3175)	3,473
LC 58062	Musulini - Gomirje (DC42)	1,979
LC 58063	Gomirje (DC42 - željeznički kolodvor)	1,235
Lokalne ceste - Ukupno		53,450
Sveukupno kategorizirane prometnice		127,044

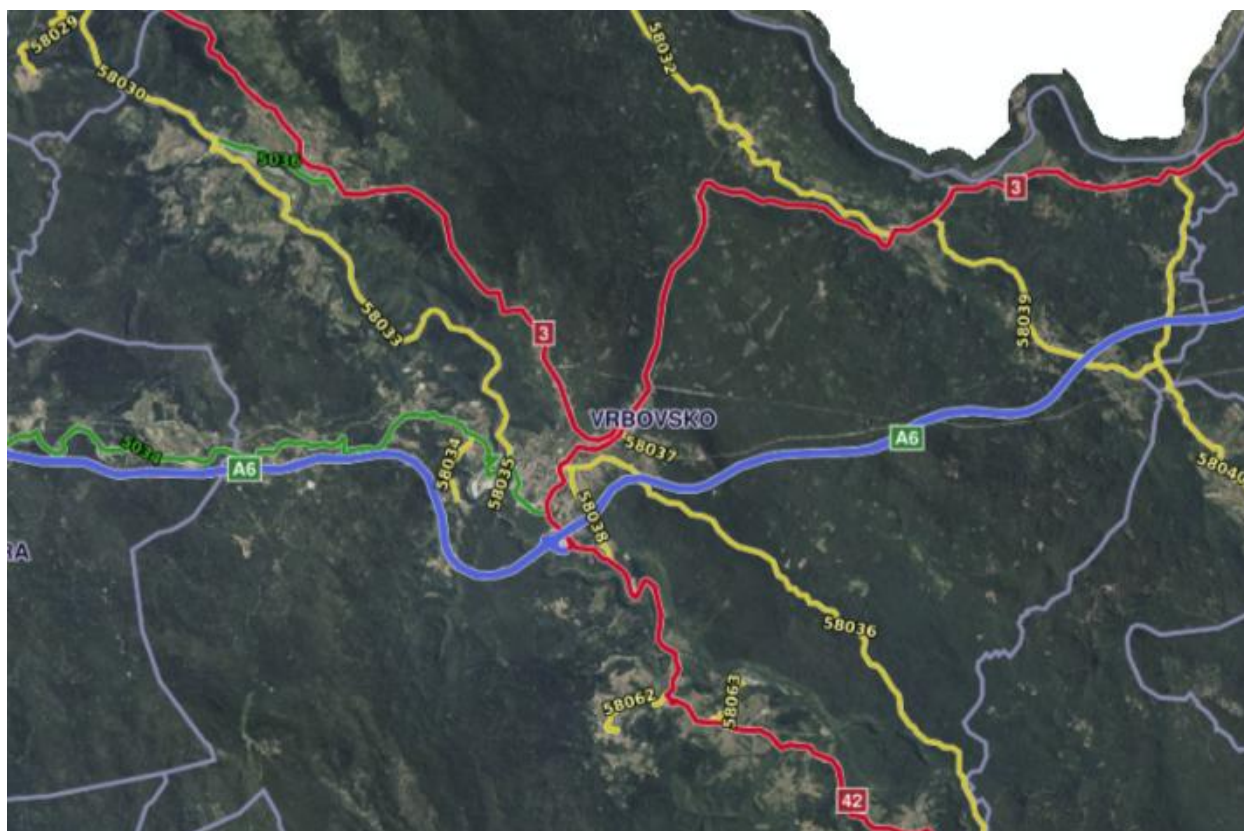
Izvor podataka: Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine, 86/24), Hrvatske autoceste, Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije

Na području Grada Vrbovskog postoji jedno mjerno mjesto brojanja prometa na državnim cestama. Prema podacima Hrvatskih cesta za 2023. godinu za mjerno mjesto Vrbovsko izmjereno je:

- PGDP (prosječni godišnji dnevni promet) je bio 1157
- PLPD (prosječni ljetni dnevni promet) je bio 1727.

Prema podacima za autoceste za 2021. godinu, na autocesti A6 za mjerno mjesto Vrbovsko - zapad izmjereni su sljedeći promet:

- PGDP (prosječni godišnji dnevni promet) je bio 15173
- PLPD (prosječni ljetni dnevni promet) je bio 26776.

Kartogram 7. Razvrstane ceste na području Grada Vrbovskog

Izvor podataka: Geoportal Hrvatske ceste

4.1.2. Željeznički promet

Kroz područje Grada Vrbovskog prolazi željeznička pruga za međunarodni promet M202 Zagreb Glavni kolodvor - Karlovac - Rijeka, sukladno Uredbi o razvrstavanju željezničkih pruga (Narodne novine 84/21), u približnoj duljini od 23,713 km.

Na području Grada nalaze se željeznički kolodvori Vrbovsko i Moravice te željezničko stajalište Gomirje.

4.1.3. Poštanski promet

Na prostoru Grada nalazi se 5 redovitih poštanskih ureda, u gradu Vrbovsko (p. broj 51326) i naseljima Moravice (p. broj 51325), Gomirje (p. broj 51327), Lukovdol (p. broj 51328) i Severin na Kupi (p. broj 51329).

4.1.4. Javne elektroničke komunikacije

Prema podacima HAKOM-a na dan 25.10.2024. godine, na području Grada Vrbovskog nalazi se 25 baznih postaja na 20 lokacija (broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatora mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu). Izvedeno je 12 samostojećih antenskih stupova. Na postojećim objektima je izvedeno 7 antenskih prihvata, a u zatvorenom prostoru je izveden 1 unutarnji antenski sustav.

Sukladno Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN br. 131/12, 92/15 i 10/21) prostorom Grada Vrbovskog obuhvaćeno je 13 elektroničkih komunikacijskih zona namijenjenih izgradnji samostojećih antenskih stupova.

4.2. Komunalna infrastruktura

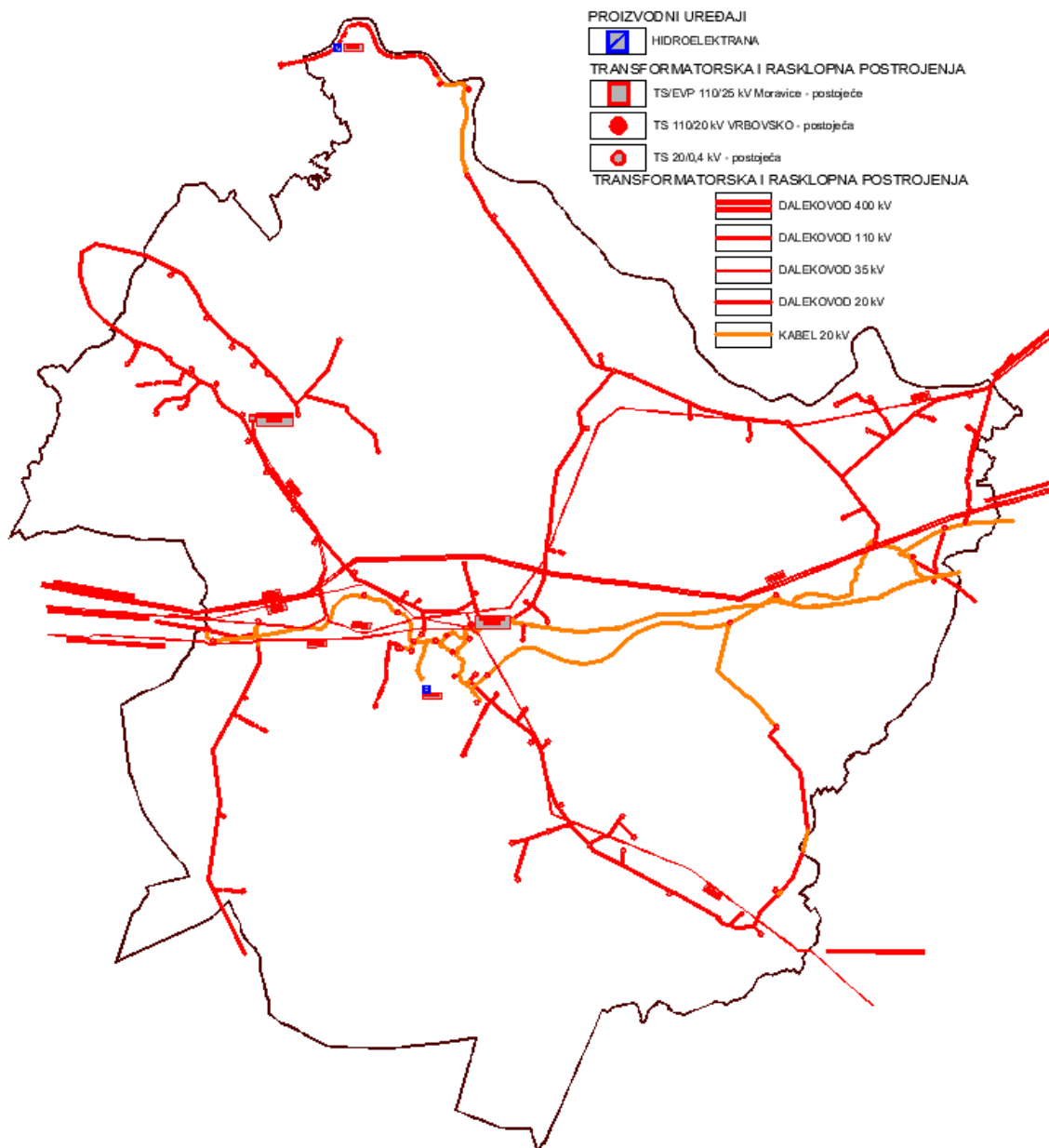
4.2.1. Elektroenergetski sustav

Kroz prostor Grada Vrbovskog prolaze sljedeći objekti elektroenergetske mreže:

- objekti u nadležnosti HOPS-a, prijenosno područje Zagreb:
  - a) DV4184 dalekovod DV 110kV TS VRBOVSKO-TS ŠVARČA u dužini 14,271km
  - b) DV4113 dalekovod DV 110kV HE GOJAK-TS VRBOVSKO u dužini 10,815km
- objekti u nadležnosti HOPS-a, prijenosno područje Rijeka:
  - c) DV456 dalekovod DV 400kV MELINA-TUMBRI u dužini 17,532km
  - d) DV140 dalekovod DV 110kV DELNICE-MORAVICE u dužini 7,355km
  - e) DV174 dalekovod DV 110kV MORAVICE-VRBOVSKO u dužini 8,111km
  - f) DV135 dalekovod DV 110kV VRATA-VRBOVSKO u dužini 5,986km
  - g) transformatorska stanica TS 110/20kV VRBOVSKO
  - h) transformatorska stanica EVP 110/25 kV MORAVICE
- objekti u nadležnosti HEP-a prema podacima iz prethodnog Izvješća:
  - a) vod 35kV, nadzemni u dužini 6,3km
  - b) vod 20kV, nadzemni u dužini 68,8km, podzemni u dužini 92,2km

Kupci električne energije na području Grada Vrbovskog (ukupno cca 3250 kupaca) dio su konzuma TS 110/10 kV Vrbovsko. Osim kupaca u Gradu Vrbovskom, konzum TS 110/20 kV Vrbovsko čine i kupci u općinama Skrad i Ravna Gora. Godišnja potrošnja električne energije za Grad Vrbovsko iznosi približno 19 000 000kWh.

Na području Grada Vrbovskog nema izgrađenih termoelektrana i hidroelektrana no Prostornim planom uređenja Grada Vrbovskog planira se izgradnja mini hidroelektrane (MHE) Kamačnik, na prostoru ušća Kamačnika u rijeku Dobru, maksimalne snage 500kW.

Kartogram 8. Prikaz elektroenergetske mreže

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

4.2.2. Plinoopskrba

Na području obuhvata Grada Vrbovskog postoji magistralni plinovod Pula-Karlovac DN500/75 te nadzemni objekti MČS-3 Vrbovsko (među čistačka stanica) i BS-11 Vrbovsko (blokadna stanica) u vlasništvu Plinacro d.o.o.

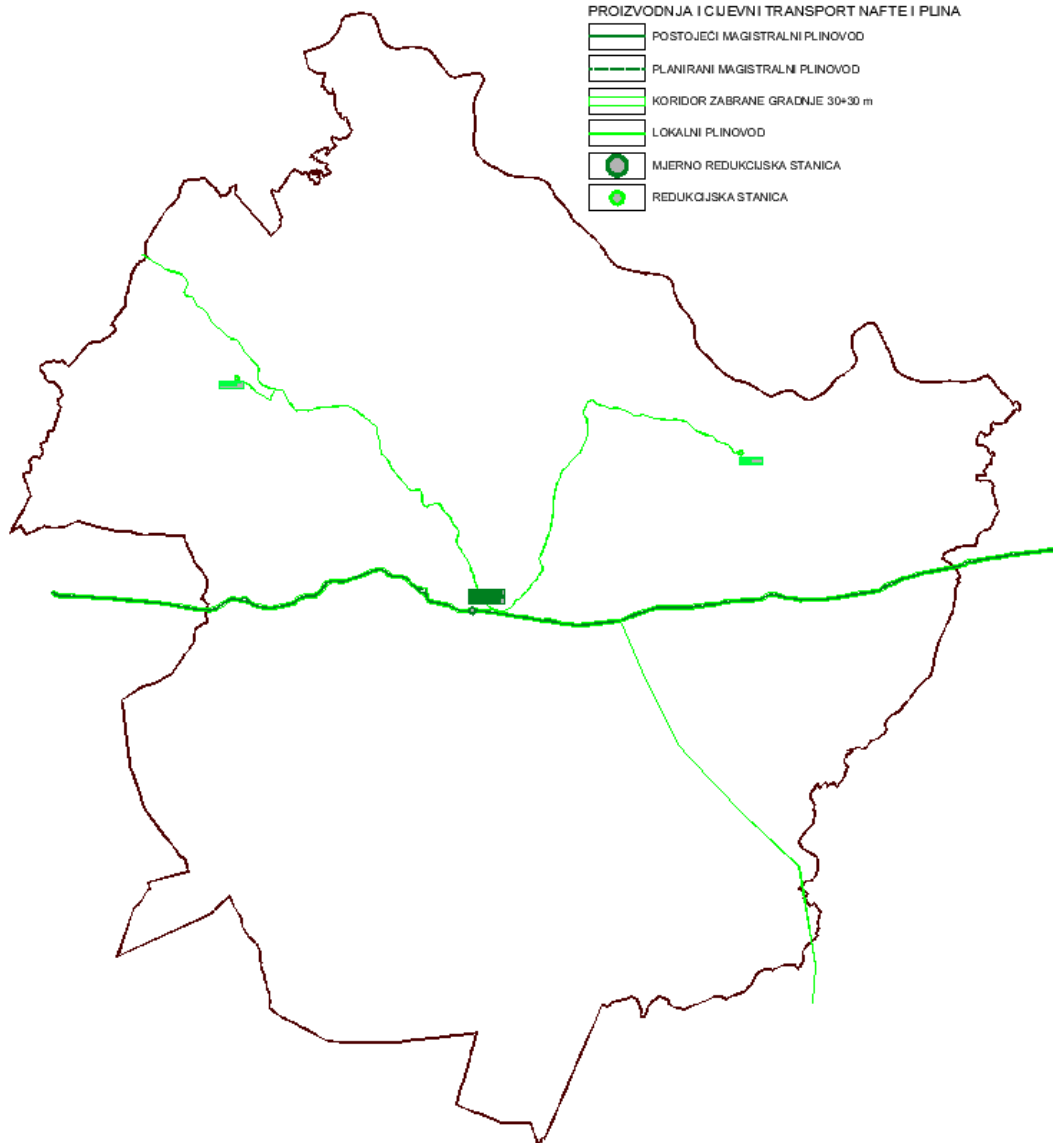
Tablica 13. Podaci o magistralnom plinovodu

naziv plinovoda	promjer (mm)	tlak (bar)	duljina ukupno (km)	duljina kroz Grad Vrbovsko (km)
Magistralni plinovod Pula-Karlovac	500	75	191,3	17

Izvor podataka: Plinacro d.o.o.

Na području Grada, u duljini od 17km, Plinacro d.o.o. gradi novi magistralni plinovod Zlobin-Bosiljevo DN 800/100bar za koji je ishođena pravomoćna građevinska dozvola te se planira izgraditi do 2. kvartala 2025. godine. Zaštitni koridor magistralnih plinovoda (podrazumijeva se i zaštitni koridor plinovoda koji imaju pravovaljanu lokacijsku odnosno građevinsku dozvolu, a još nisu izgrađeni) definiran je Pravilnikom o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnih naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (Sl. list, 26/85).

Kartogram 9. Prikaz prostornog položaja objekata plinoopskrbe na području Grada Vrbovskog

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24), Plinacro d.o.o.

4.2.3. Opskrba naftom

Na području Grada Vrbovsko prolazi Jadranski naftovod u duljini 16,95 km. Sjeverozapadno od Grada Vrbovsko smještene su dvije blok stanice koje su u sustavu Jadranskog naftovoda.

Kartogram 10. Prikaz prostornog položaja trase postojećih i planiranih instalacija naftovoda na području Grada Vrbovskog

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24), Janaf d.d.

4.2.4. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda

Djelatnost javne vodoopskrbe i odvodnje na području Grada Vrbovsko obavlja javni isporučitelj za vodne usluge Vode Vrbovsko d.o.o. Vrbovsko sa sjedištem u Vrbovskom.

Prema podacima Vode Vrbovsko d.o.o. od 25.10.2024. godine, duljina javne vodoopskrbne mreže na području Grada Vrbovskog u km iznosi 182 km mreže, količina fakturirane isporučene vode 31.12.2023. (mjesečna potrošnja) za fizičke osobe iznosi 11.452,76 m³, a za pravne osobe iznosi 2.018,82 m³.

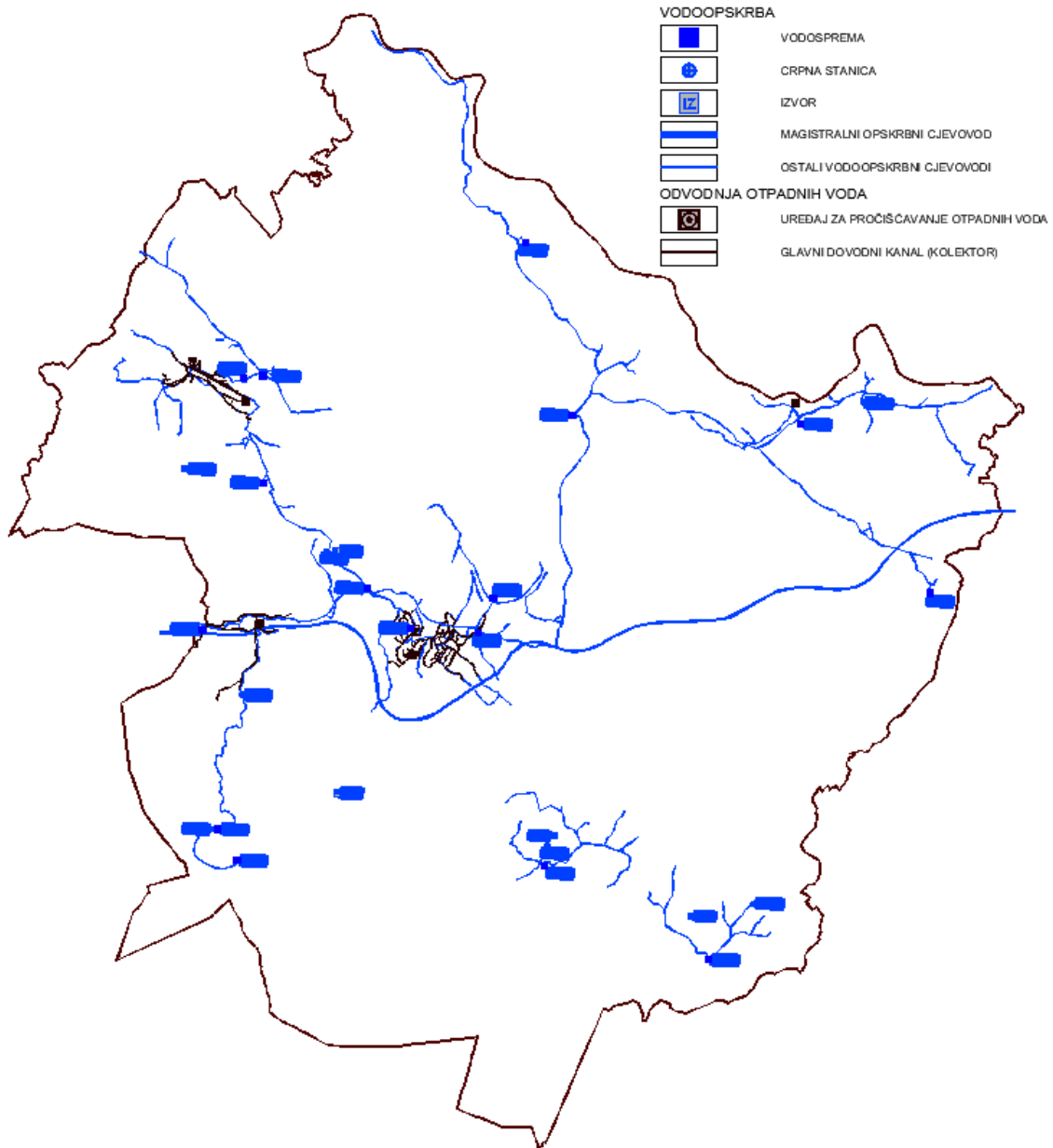
Prema podacima Hrvatskih voda od 7.11.2024. godine, prosječna mjesečna isporučena količina pitke vode iznosi 13.417,58 m³. Duljina kanalizacijske mreže iznosi 0,00 km, a broj UPOV-a je 0.

U Gradu Vrbovsko postoje četiri vodoopskrbne zone definirane prema izvoru vode koja ih opskrbljuje (Vrbovsko, Moravice, Gomirje i Ljubošina). Od izdašnjih izvora za vodoopskrbu na području naselja Vrbovskog se koristi izvor Ribnjak. Područje Grada se opskrbljuje vodom iz ukupno četiri izvorišta (Javorova Kosa, Ribnjak, Draškovac i Topli potok). Sva izvorišta nalaze se na području grada Vrbovskog osim izvorišta Javorova Kosa koje se nalazi na području općine Ravna Gora. Glavni problemi na postojećem sustavu vodoopskrbe jesu starost vodovoda (povećani gubici), djelomično gravitacijski sustav, slaba izdašnost izvorišta u sušnom periodu (osim Ribnjaka) te povremeno neodgovarajuća kakvoća vode.

Na području Grada Vrbovskog nema izgrađenog sustava javne sanitarne odvodnje koji se koristi za prikupljanje, niti uređaja za pročišćavanje otpadne vode. Naselja imaju septičke jame i crne jame, kroz koje se otpadne vode infiltriraju u teren i kontinuirano ga onečišćuju. Uz otpadne vode naselja problem predstavljaju i pražnjenje septičkih jama i taložnica. Manji industrijsko-zanatski pogoni, farme i sl. uglavnom nemaju odgovarajuće zbrinjavanje otpadnih voda. Poljoprivredna i stočarska djelatnost, iako su danas skromno razvijene, doprinose onečišćenju voda. Kemijska sredstva za zaštitu bilja i umjetno gnojivo izvor su onečišćenja voda. Odlagališta otpada spadaju među vrlo opasne potencijalne i stvarne onečišćivače podzemnih voda. Područjem prolazi Jadranski naftovod koji je u eksploataciji već dvadesetak godina bez provedenih propisanih mjera zaštite i predstavlja stalnu opasnost za izvorišta. Sve prometnice koje prolaze kroz vodozaštitne zone predstavljaju izvor onečišćenja voda. Na dionicama autoceste Rijeka-Zagreb izveden je zatvoreni sustav odvodnje oborinskih voda s površine ceste i bankina, s pročišćavanjem tih voda prije ispusta u teren. Nedostaci na sustavu odvodnje jesu nedostatna pokrivenost sustavom odvodnje, dotrajalost i oštećenost kolektora, taloženje mulja u kolektorima te izostanak pročišćavanja.

Vode Vrbovsko d.o.o. kao investitor i Grad Vrbovsko kao partner su, prema UPU 1 - Urbanističkom planu uređenja naselja Vrbovsko, 2015. g. započeli izradu studijske dokumentacije za izgradnju sustava odvodnje na području Grada Vrbovskog. Projekt je završen 2017. g. i ishodovano je Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike nakon provedenog postupka Ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Zahvatom Sustav javne odvodnje i vodoopskrbe - Aglomeracije Vrbovsko i Moravice za koji je 2017. g. izrađen Elaborat zaštite okoliša, a 2022. g. izmjena Elaborata zaštite okoliša, predviđeno je poboljšanje sustava vodoopskrbe i odvodnje na području aglomeracije Vrbovsko i poboljšanje sustava javne odvodnje na području aglomeracije Moravice.

U tijeku je postupak građenja pristupne ceste, mosta i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda UPOV "Vrbovsko" temeljem pravomoćno ishodišne građevinske dozvole.

Kartogram 11. Prikaz mreže cjevovoda vodopskrbne mreže i odvodnje otpadnih voda

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

Vodotoci

Na području Županije osnovnu hidrografsku mrežu čine vode slivova državnih vodotoka (Kupa, Čabranka, Dobra, Rječina i Senjska Bujica) te manjih vodotoka i bujica (Kupica, Ličanka, Lepenica, Lokvarka, Dubračina, Novljanska Ričina, bujice Liburnijske obale i dr.). Područje Županije, kao i područje Gorskog kotara, pripada dijelom Jadranskom, a dijelom Crnomorskom slivu. Najveći vodotoci u Županiji su Kupa (59,2 km u Županiji) i Dobra (30,7 km u Županiji). Na širem prostoru Grada Vrbovskog teče rijeka Kupa, a kroz sam Grad rijeka Dobra.

Kupa je najznačajniji vodotok Primorsko-goranske županije, po svojoj veličini i vodnosti. Izvire ispod sela Razloge, na visini od 325 m.n.m., u blizini Gerova, a većim dijelom svoga toka čini granicu između Hrvatske i Slovenije. Minimalne količine iznose 1,2 m³/sec, a maksimalne čak 144 m³/sec. Nizvodno od Broda na

Kupi do izlaska s područja županije tok Kupe nastavlja se vrlo uskim dolinskim područjem, gotovo 500 metara nižim od okolnog gorja. Odatle se u Kupu neposredno spušta čitav niz kratkih i strmih vodotoka koji imaju izrazito bujični karakter, te donose u Kupu i znatne količine nanosa.

Rijeka **Dobra** nastala je spajanjem dvaju vodotoka, Skradske Dobre koja izvire ispod Skrada i Bukovske Dobre koja izvire ispod sela Bukov Vuh, između naselja Gornja Dobra i Donja Dobra. Nakon spoja Skradske Dobre i Bukovske Dobre, uzvodno od Moravica, u Dobru se ulijeva lijevoobalna pritoka Sušica i nastavlja svoj tok prema Vrbovskom. Nizvodno od Vrbovskog u Dobru utječe potok Kamačnik, dužine toka oko 2,5 km, poznat po iznimnoj prirodnoj ljepoti svog kanjona. Potok Ribnjak (Ribnik) izvire kod Gomirja i nakon oko 2,8 km toka ulijeva se s lijeve strane u Dobru. Dobra je stalan vodotok koji na svojem toku ima uglavnom zadržan prirodan izgled, obiluje mnogobrojnim pritokama te ima značajniju vodnost.

Izvor **Ribnjak** nalazi se sjeverozapadno od Vrbovskog, udaljen od toka Ogulinske Dobre oko 300 m. Izdašnost se kreće od 10 - 30 l/sec do nekoliko m³ /sec, a vode su djelomično kaptirane za vodoopskrbu šireg područja Vrbovskog. Izvor **Draškovac** je tipičan krški uzlazni izvor s velikim oscilacijama kapaciteta (Q_{min}=5-6 l/sec). Zahvat je bunarskog tipa, a voda se koristi za vodoopskrbu šireg područja Gomirja. Zonu prihranjivanja predstavlja zaleđe dobro vodopropusnih naslaga.

4.3. Gospodarenje otpadom

Prema podacima iz Plana gospodarenja otpadom Grada Vrbovskog za razdoblje 2017. – 2022. god., kojeg je izradila tvrtka IPZ Uniprojekt Terra d.o.o. iz Zagreba 2018. godine, postojeće stanje sustava gospodarenja otpadom u Gradu Vrbovskom rezultat je postupne realizacije u skladu s planskim dokumentom o gospodarenju otpadom iz prethodnog razdoblja (Plan gospodarenja otpadom Grada Vrbovskog za razdoblje 2011. - 2019. godine donesen 2011. godine).

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. do 2028. godine (NN 84/2023) usvojen je 28. lipnja 2023. godine.

Zakonom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/2021) propisano je da su jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba dužne donijeti plan gospodarenja otpadom. Do donošenja navedenog plana, na snazi ostaju Planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba doneseni na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17, 14/19, 98/19).

Izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske na području Primorsko-goranske županije za 2023. godinu, iz svibnja 2024. godine, obuhvaća i Izvješće Grada Vrbovskog.

Sukladno Izvješću, županija je uspostavila jedinstveni sustav gospodarenja otpadom na svom području. Uz sufinanciranje sredstvima EU fondova izgrađen je CGO Mariščina koji je u punom pogonu od travnja 2017. godine. Sve planirane pretovarne stanice su izgrađene i započele su s radom. Pored navedenoga, izgrađena je i privremena pretovarna stanica Vrbovsko.

Tijekom 2019. potpuno je sanirano i odlagalište Cetin, te je dobivena uporabna dozvola.

Organizirano sakupljanje otpada s područja naselja Vrbovskog, njegov transport i odlaganje na odlagalište otpada provodi trgovačko društvo Komunalac d.o.o. Vrbovsko na temelju dozvole za gospodarenje otpadom iz 2015. godine, odnosno na temelju Odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada (Službene novine Grada Vrbovskog, 1/18).

U Tablici 14. dani su podaci o sakupljenom otpadu od strane komunalnog društva u razdoblju od 2015. do 2023. godine.

Tablica 14   Sakupljene količine otpada od strane komunalnog društva u razdoblju od 2020. do 2023. godine

godina	Ukupno, t	MKO,t	Ukupno odvojeno,t	Ukupno odvojeno,%
2015.	2138	2135	3	0,1
2016.	1782,43	1762,76	19,67	1,1
2017.	1638,19	1469,5	168,69	10,29
2018.	949,65	925,34	24,31	2,55
2019.	799,13	694,47	104,66	13,09
2020.	716,8	568	148,8	20,76
2021.	755,08	583	172,08	22,79
2022.	683,86	518,94	164,92	24,12
2023.	728,36	499,48	228,88	31,42

Izvor podataka: Izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske na području Primorsko-goranske županije za 2023. godinu

Obuhvatnost stanovnika i ostalih korisnika uslugom organiziranog sakupljanja i odvoza otpada na području Grada Vrbovskog u 2023. godini iznosila je 100%. Broj podijeljenih kompostera za kućno kompostiranje iznosi 686 komada. Grad Vrbovsko raspolaže reciklažnim dvorištem od 2022. godine. Prema Izvješću, na području Grada ne postoje lokacije onečišćene odbačenim otpadom.

5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

5.1. Zaštićeni dijelovi prirode

Na prostoru Grada Vrbovskog nalaze se Zakonom o zaštiti prirode zaštićena područja prikazana u tablici 15.

Tablica 15 Zaštićena područja na prostoru Grada Vrbovskog

ZAŠTIĆENA PODRUČJA			
R.br.	Kategorija zaštite	Naziv područja	Godina proglašenja
1.	Značajni krajobraz	Kamačnik	2002.
2.	Spomenik parkovne arhitekture (park)	Severin na Kupi - park uz dvor	1966.
3.*	Spomenik prirode (rijetki primjerak drveća)	Tisa u Moravicama	1965.
Ukupno:			
3 područja; 90,30 ha			

* točkasti lokalitet

Izvor podataka: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

Kamačnik je oko 3 km dug pritok rijeke Dobre nizvodno od Vrbovskog, ukupne površine 84,53 ha. Izvor mu je tipičan krški, pri čemu voda do izvora dolazi iz potopljenog špiljskog kanala. Prva dva kilometra Kamačnik teče relativno pitomom dolinom obraslom bukovom šumom, a koja se u svom završnom dijelu širi. Brojni su lijevi pritoci i bočni mali izvori. Najveći pritok je onaj koji ima više izvorišta južno od visoravni kod zaselka Japići. Zadnji kilometar prije ušća u Dobru vodotok se urezao u stijene dolomitnog vapnenca, tako da tu tvori uski kanjon. Na početku kanjona s obje strane nalaze se polušpilje. Kamačnik uz geomorfološki i hidrološki vrijedan i atraktivan kanjonski dio predstavlja svojevrstnu oazu čiste i ušćuvane prirode vrijednu zaštite. Ekološki je potencijalno osobito vrijedan dio gdje bočni potoci s lijeve strane utječu u Kamačnik i tvore prošireni dio doline obrastao fragmentima obalnih šibljaka vrbe i joha. Izvorski je dio po indicijama potencijalno osobito vrijedan zaštite zbog moguće endemične podzemne vodene faune. Vodotok je vrijedan zaštite i zbog sačuvane faune dna, te ihtiofaune, jer populacija potočne pastreve (*Salmo trutta*) predstavlja važno utočište vrste koja se približava kategoriji ugroženosti, ovdje konkretno zbog stalne opasnosti zagađenja u rijeci Dobri. Koprana flora i fauna su vrlo bogate, a vegetacija osebujna. Na

stijenama kanjona svoja utočišta našla je tisa (*Taxus baccata*), a u gorskoj bukovoj šumi (*Lamio orvalae-Fagetum sylvaticae*) rastu zaštićeni lovorasti likovac (*Daphne laureola*) i širokolisna veprina (*Ruscus hypoglossum*). Na dolomitnim stranama, pored bukve, koja je ovdje najčešća vrsta drveća, ponegdje se pojavljuju fragmenti termofilne šume crnoga graba, primjerice crni grab (*Ostrya carpinifolia*), crni jasen (*Fraxinus ornus*), mukinja (*Sorbus aria*), crnjuša (*Erica carnea*) i druge termofilne vrste. Na zasjenjenim mjestima u bukovoj šumi česte su urodica (*Homogyne sylvestris*), a u pukotinama stijena kanjona vrlo je brojna širokolisna čestoslavica (*Veronica urticifolia*). U pukotinama stijena raste i pješčarska gušarka (*Cardaminopsis arenosa*) te šumska ruža (*Rosa pendulina*). U gornjem dijelu doline, s lijeve strane na vlažnom mjestu gdje na dolomitnoj padini izviru mali bočni izvori razrasla se trava beskoljenka (*Molinia* sp.) uz neke rijetke vrste močvarnih šaševa. U određeno doba godine mogu se u kanjonu opaziti šareni daždevnjaci (*Salamandra maculosa*). Vodotok prati fauna obalčara (*Plecoptera*) i tulara (*Trichoptera*) čije ličinke žive u čistoj vodi Kamačnika. Kamačnik je uređen za turistički posjet te se u njemu nalaze postavljeni mostići i drvene galerije koje premošćuju nepristupačne dijelove kanjona.

IV. Izmjenama i dopunama PPUG Grada Vrbovskog određena je površina sportsko-rekreacijske namjene zabavni i tematski park Kamačnik (R62), površine 28,12 ha. Zona obuhvaća sjeverni dio zaštićenog krajobraza Kamačnik, odnosno kanjonski dio potoka Kamačnik prije utoka u rijeku Dobru.

Planom je također planirana gradnja mini hidroelektrane (MHE) Kamačnik u Vrbovskom, na prostoru ušća Kamačnika u rijeku Dobru, maksimalne snage 500kW. Zahvat je planiran na mjestu postojeće rekonstruirane brane na potoku Kamačnik.

Severin na Kupi - park uz dvor, ukupne površine od 6.77 ha, nalazi se na povišenom grebenu, nad desnom, strmom obalom Kupe, oko 13,5 km udaljen od Vrbovskog. Dvor je u prošlosti pripadao obiteljima Frankopan, Zrinjski, Oršić i Vranyczany-Dobrinović. Današnji mu je oblik dao 1803.g. tadašnji vlasnik Ivan Oršić, koji je uredio i park sa zvjerinjakom (jeleni, srne i druga divljač). Park je za vrijeme II. svjetskog rata znatno stradao od njemačkog bombardiranja. U sadašnjem inventaru parka ističu se crnogorična stabla, i to mamutovac (*Sequoia gigantea* - promjer u prsnoj visini oko 70 cm), smreke (*Picea excelsa*), jela (*Abies alba*), tisa (*Taxus baccata*), tuje (*Thuia occidentalis*), pačempresi (*Chamaecyparis Lawsoniana*). Od bjelogoričnog drveća osobito su značajne lipe - *Tilia grandifolia* (promjer jednog primjerka u prsnoj visini 1,20 m), obične bukve (*Fagus sylvatica*) i crvene bukve (*F.s.var. atropurpurea*). Osim toga od drveća ima još ginko (*Ginkgo biloba*), američkog hrasta (*Quercus macrocarpa americana*), graba (*Carpinus betulus*), brijesta (*Ulmus campestris*), divljeg kestena (*Aesculus hippocastanum*), a od grmlja božikovina (*Ilex aquifolium*), šimšira (*Buxus sempervirens*) i dr. U perifernom dijelu parka koji predstavlja pretežno voćnjak, ističu se dva impozantna jasena (*Fraxinus excelsior*). Dio parka na padini obronka prema Kupi izgrađuje šuma hrasta i graba (*Querceto - carpinetum croaticum*). Budući da se park nalazi uz dvor koji je vrlo lijepo smješten i koji se ubraja u značajnije spomenike kulture sjeverozapadne Hrvatske, a s obzirom na vrijedan dendrološki inventar, ovaj je park značajan u kulturno-historijskom, hortikulturnom, estetskom i turističkom pogledu.

Tisa u Moravicama je, s obzirom na svoje dimenzije, osobito vrijedno pojedinačno stablo. Promjer spomenute tise u prsnoj visini iznosi 76 cm, opseg (u prsnoj visini) 258 cm, a visina 15 m. Budući da je tisa tercijarna vrsta, a osim toga i znatno prorijeđena u našim krajevima (te stoga zaštićena i po šumarskim propisima), ovaj je soliter vrlo značajan.

Osim zaštićenih dijelova prirodne baštine, Strategijom i programom prostornog uređenja Republike Hrvatske predložena je kao zaštićeni krajolik dolina Kupe, a Prostornim planom županije predložen je prostor dolina Kupe za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, a za koji bi se trebao donijeti odgovarajući akt o zaštiti i to u rangu park prirode. Park prirode doline Kupe obuhvaćao bi prostor na području Grada Čabra, Delnica i Vrbovskog te Općine Brod Moravice. Visoravan iznad doline Kupe - osim same doline Kupe pejzažno su vrijedni dijelovi pripadajuće kraške visoravni u predjelu Plemenitaš - Razdrto - Drage - Kuti - Završje - Podstene. Uz zaštitu slikovitih vidikovaca posebnu pažnju treba posvetiti brojnim prirodnim

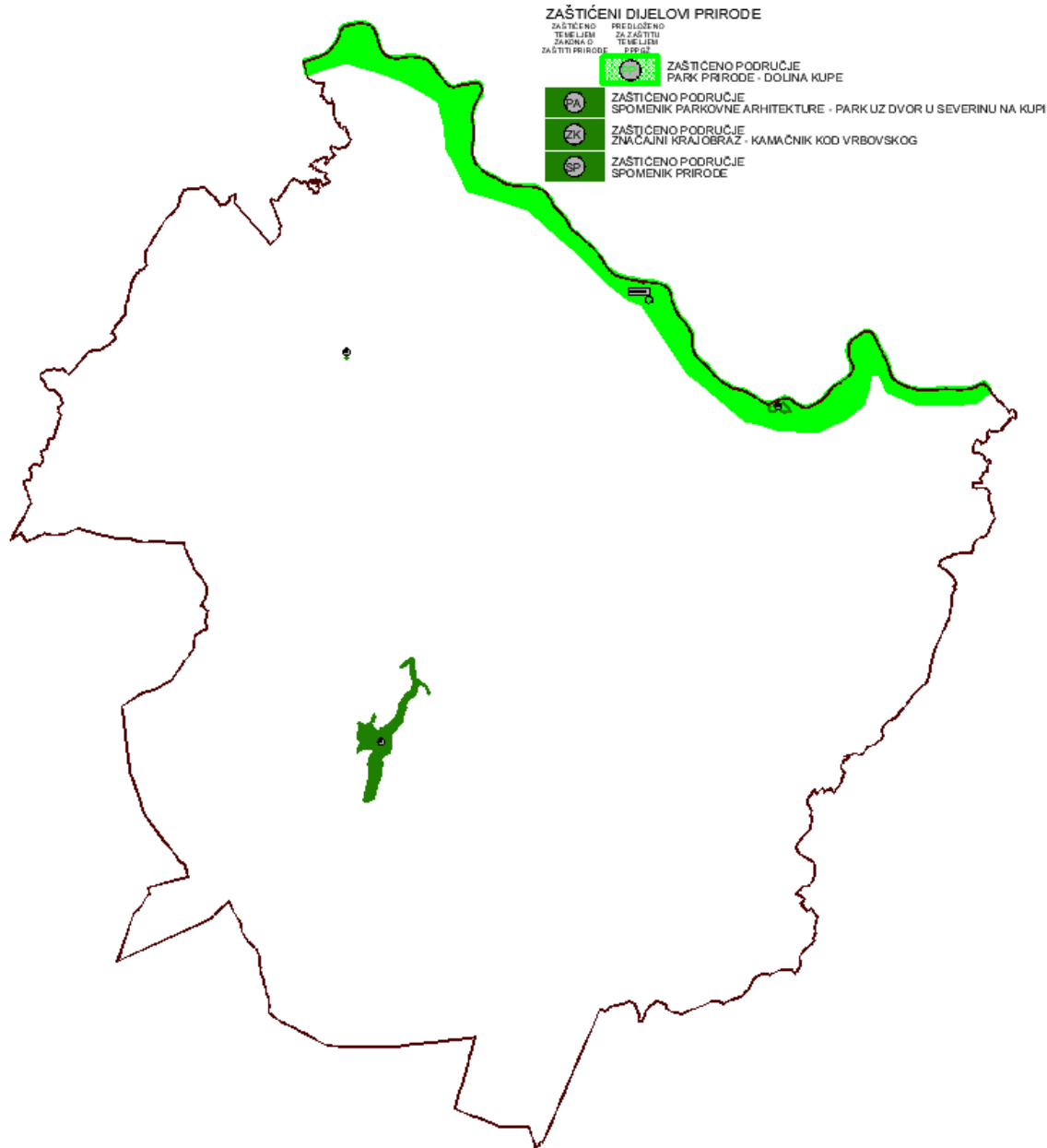
i ruralnim vrijednostima. Zaštita, uređenje, unapređenje i korištenje parka prirode utvrđuje se prostornim planom, kojeg donosi Sabor.

PPUG Grada Vrbovskog određuje i ostale evidentirane dijelove prirode predložene za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, a za koje bi se trebalo donijeti odgovarajuće akte o zaštiti, i to u rangu značajan krajobraz; poseban rezervat - hidrološki za prostor izvorišta rijeke Dobre s užim zaleđem, u susjednoj Općini Skrad i malim dijelom na rubu naselja Matići u Gradu Vrbovsko.

Osim zaštićenih dijelova prirodne baštine, Strategijom i programom prostornog uređenja Republike Hrvatske predložena je kao zaštićeni krajolik - dolina Kupe, a Prostornim planom županije predložen je prostor dolina Kupe za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, a za koji bi se trebao donijeti odgovarajući akt o zaštiti, i to u rangu parka prirode. Park prirode doline Kupe obuhvaćao bi prostor na području Grada Čabra, Delnica i Vrbovskog te Općine Brod Moravice. Visoravan iznad doline Kupe - osim same doline Kupe pejzažno su vrijedni dijelovi pripadajuće kraške visoravni u predjelu Plemenitaš - Razdrto - drage - Kuti - Završje - Podstene. Uz zaštitu slikovitih vidikovaca posebnu pažnju treba posvetiti brojnim prirodnim i ruralnim vrijednostima. Za predloženo područje šticećenog područja, PPUG Vrbovskog određuje da je potrebno izraditi prostorni plan područja posebnih obilježja.

PPUG Vrbovskog daje ostale evidentirane dijelove prirode predložene za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode te za zaštitu u rangu značajnog krajobraza - poseban rezervat - hidrološki predlažu prostor koji obuhvaća izvorište rijeke Dobre s užim zaleđem, u susjednoj Općini Skrad i malim dijelom, na rubu naselja Matići u Gradu Vrbovsko.

Kartogram 12. Zaštićeni dijelovi prirode

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

5.2. Ekološka mreža RH

Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži te predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000. Ekološku mrežu RH (EU ekološku mrežu Natura 2000) prema Uredbi o ekološkoj mreži čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).

Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži unutar Grada Vrbovskog nalaze se područja ekološke mreže navedena u tablici 16.

Tablica 16 Područja ekološke mreže unutar Grada Vrbovskog

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH (EU EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000)			
R.br.		Naziv područja	Oznaka
1.	Područja očuvanja značajna za ptice - POP (Područja posebne zaštite - SPA)	Gorski kotar i sjeverna Lika	HR1000019
Ukupno: 1 područje; 8878,66 ha			
2.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI)	Gorski kotar i sjeverna Lika	HR5000019
3.		Izvor Kamačnik	HR2001158
4.		Jama kod Iugarnice	HR2001439
5.		Područje oko Kuštrovke	HR2001340
6.		Kupa kod Severina	HR2001333
7.		Kupa	HR2000642
Ukupno: 6 područja; 9990,07 ha			
SVEUKUPNO:			
7 područja; 9990,07 ha*			

* površina je dobivena izuzimanjem zona preklapanja Područja očuvanja značajnih za ptice (POP/SPA) i Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS/SCI)

Izvor podataka: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

5.3. Izvješće o stanju okoliša

Izvješće o stanju okoliša propisano je "Zakonom o zaštiti okoliša" (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18). U Izvješću o stanju okoliša Primorsko-goranske županije za razdoblje 2006-2009. objavljenom 2011. godine opširno se obrađuju svi elementi stanja okoliša.

U izvješću se navodi nezadovoljavajuća zdravstvena ispravnost vode za piće uzrokovana neodgovarajućom i nekontinuiranom dezinfekcijom vode pa klora ima ili previše ili ga uopće nema, što ima za posljedicu bakteriološku neispravnost vode za piće uzrokovanu fekalnim onečišćenjem, što će se sanirati izvedbom Aglomeracije.

Izvješće navodi i potrebu sanacije odlagališta komunalnog otpada "Cetin", koje je danas sanirano. Također je navedeno da je na području Grada Vrbovskog 2009. sanirano 15 divljih odlagališta otpada, no i da se stalno pojavljuju nove lokacije divljih odlagališta. Prema Izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske na području Primorsko-goranske županije za 2023. godinu, iz svibnja 2024. godine, na području Grada ne postoje lokacije onečišćene odbačenim otpadom.

5.4. Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća

Za područje Grada Vrbovskog donesena je Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i velikih nesreća (Službene novine Primorsko-goranske županije, 12/11), Izmjene i dopune procjene i Plan zaštite i spašavanja za područje Grada Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog 4/2016). Osim toga, prihvaćen je Plan zaštite od požara i Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za područje Gorskog kotara (Službene novine Grada Vrbovskog, 4/17). 2018. godine dane su Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Grada Vrbovsko za vremensko razdoblje od 2018-2022. godine (Službene novine Grada Vrbovskog, 3/18).

Procjena zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Grad Vrbovsko je izrađena u studenom 2023. godine, a 2024. godine je donesena Revizija I. Procjene rizika od velikih nesreća za područje Grad Vrbovsko.

5.4.1. Zaštita od voda

Prema Provedbenom planu obrane od poplava branjenog područja iz listopada 2024. godine, područje Grada Vrbovskog pripada Sektoru E - Sjeverni Jadran, Branjenom području 24: područje malog sliva Gorski Kotar.

1.2.1.2. - Dionica E.24.2. i E.24.3. – rijeka Kupa

Rijeka Kupa osim zaštitnih vodnih građevina nema sustava za obranu od poplava, odnosno rasterećenja vodnih valova, te je uz kratkoću stvaranja poplavnih valova posebno važna pravovremena provedba svih mjera vezanih uz obranu od poplava.

Na području Grada Vrbovskog, Blaževski potok je stalni vodotok, koji kod viših vodostaja rijeke Kupe zbog uspora na ušću u Kupu plavi polje i prometnicu u Blaževcima. Nizvodno do Severina na Kupi nalazi se još nekoliko većih izvora koji su značajni u periodu jačih oborina i otapanja snijega.

Mjere za uklanjanje i ublažavanje mogućih opasnosti od poplava na branjenom području su projektiranje i gradnja zaštitnih vodnih građevina, kao i rekonstrukcija riječnih pragova. Planiranje i izvršenje radova na vađenju nanosa koji usporava protočnost vodotoka na kritičnim mjestima. Osim interventnih mjera zaštite od poplava na rijeci Kupi, radovi na izgradnji i održavanju vezani su sporazumom sa Republikom Slovenijom.

1.2.1.3. - Dionica E.24.4. – Gornja Dobra

Dobra svojim tokom kod visokih voda ne ugrožava naselja, jer na ugroženim područjima uz njih postoji regulacija. Na nezaštićenim dijelovima kod većih vodnih valova dolazi do plavljenja polja, oranica i prometnica. Od mosta u Vrbovskom izvršena je regulacija korita u dužini od 1,00 km. Obaloutvrđama je šticeo naselje Moravice, a regulacija od 1,20 km proteže se kroz mjesto Donja Dobra i regulacija kroz mjesto Gornja Dobra.

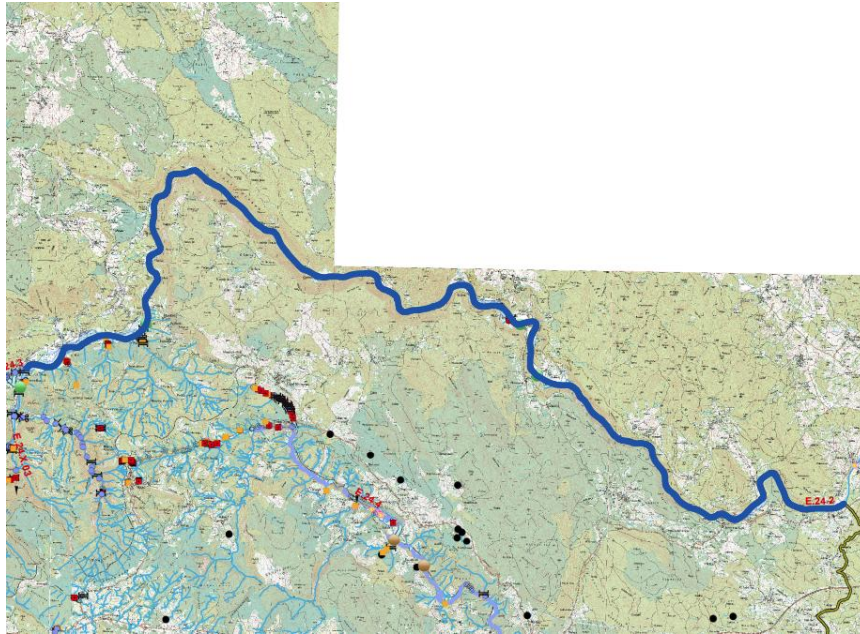
Mjere za uklanjanje i ublažavanje opasnosti od poplava na rijeci Dobri vezane su uz nastavak gradnje regulacije i zaštitnih vodnih građevina. Redovno održavanje protočnosti korita krčenjem i čišćenjem djelova obale obraslom gustom vegetacijom, a samo korito na mjestima uspora (nanosi stabala i šiblja na upornjacima mostova).

Vode II. reda koje značajnije utječu na vode I. reda iz PPOP-a: Gerovčica, Turke, Velika Belica, Mala Belica, Kupica, Čedanjski potok, Kamačnik.

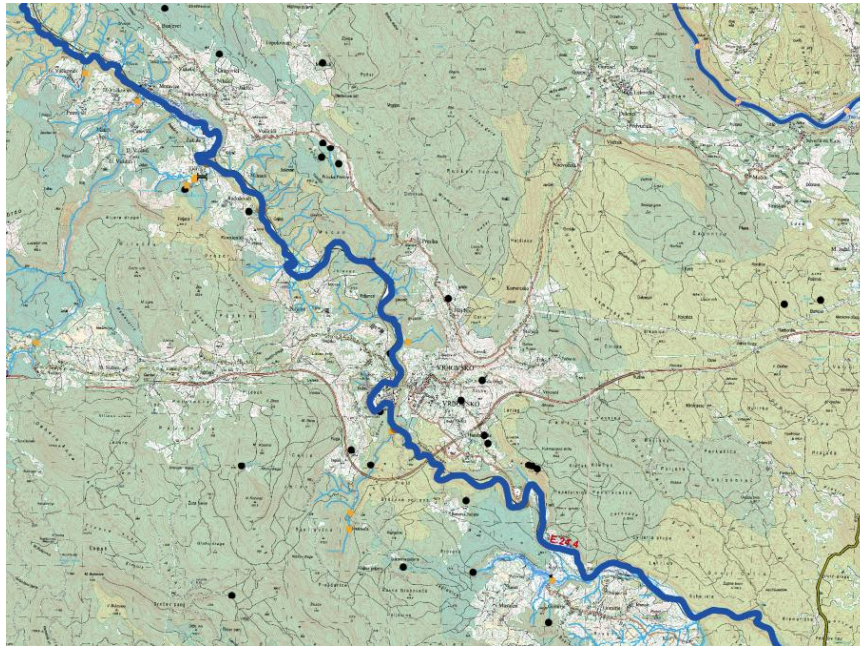
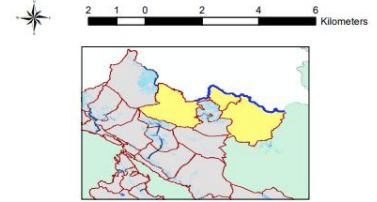
Kod nepovoljnih hidroloških prilika i većih oborina, zbog izlivanja visokih voda van korita na BP 24 dolazi do plavljenja prometnica na pojedinim lokacijama, te njihovim privremenim zatvaranjem u tako nastalim situacijama. Do sada registrirane prometnice na kojima dolazi do zatvaranja tijekom izlivanja su:

- LC 58032: Lukovdol – Zapeć – Goršeti (u Zapeću)
- LC 58033: Moravice – Vrbovsko (kod željezničkog mosta u Gladima)
- D 42: Vrbovsko – Gomirje (kod manastira)

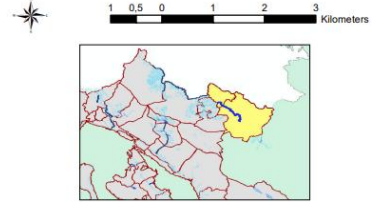
Provedbenim planom obrane od poplava branjenog područja iz listopada 2024. godine određeni su zadaci i ovlaštenja svih sudionika u obrani od poplava, potrebna oprema, ljudstvo i materijal za provođenje mjera obrane od poplava i redoslijed obveza u obrani od poplava.

Dionica E.24.2 - rijeka Kupa (donji tok)

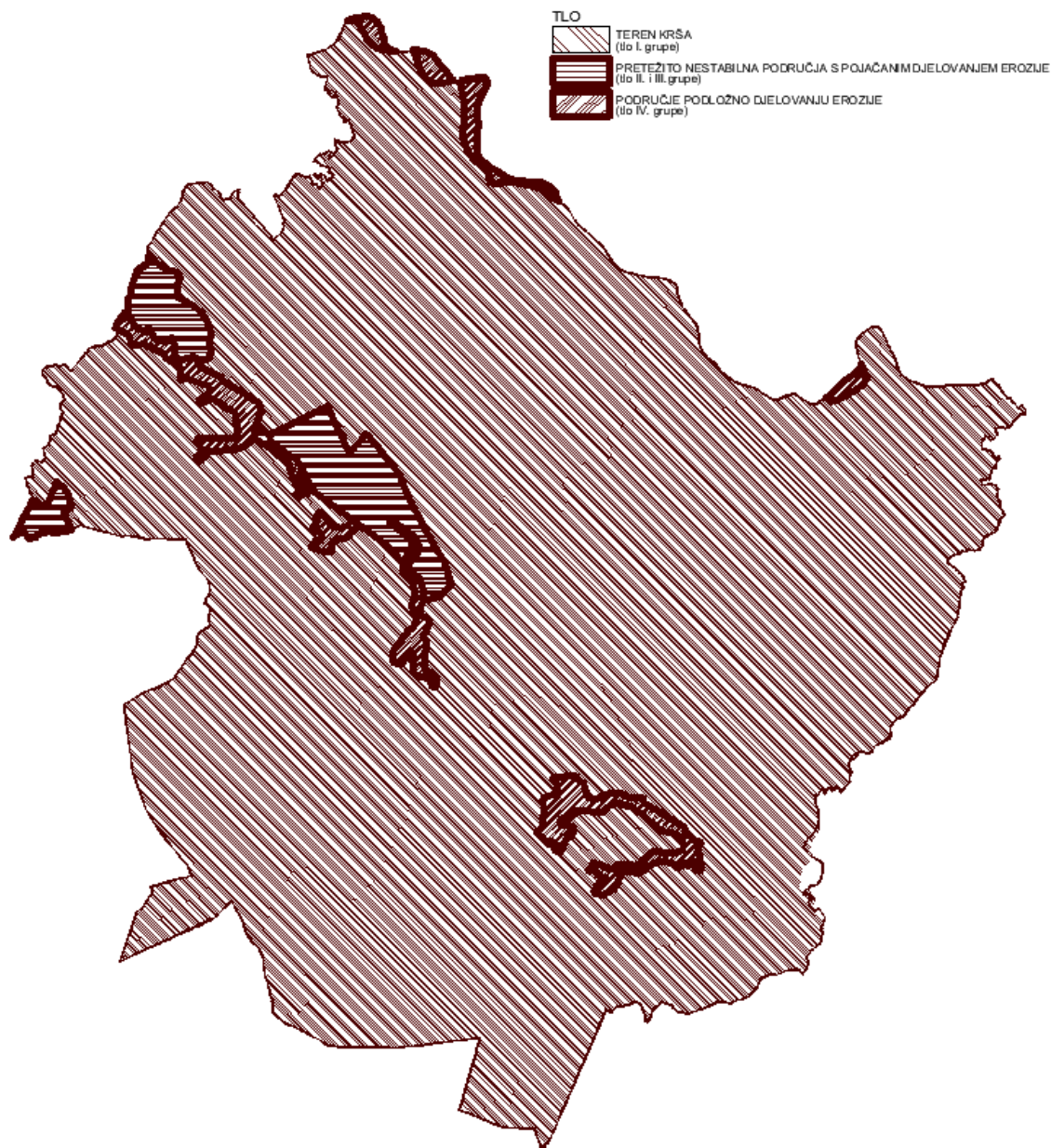
Dionica E.24.4 - Gornja Dobra

Kartogram 13. Pregledna karta obrane od poplava za Kupu i Gornju Dobru
Izvor podataka: Provedbeni plan obrane od poplava branjenog područja iz listopada 2024. godine

5.4.2. Zaštita tla

Na području Grada Vrbovsko nema aktivnih klizišta, ali postoje područja nestabilnog tla i područja podložna eroziji. Područja podložna eroziji nalaze se uglavnom uz tokove rijeka Kupe i Dobre, prikazana na kartogramu 14.

Kartogram 14. Prikaz kategorizacije tla iz uvjeta za korištenje, uređenje i zaštitu prostora

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

5.4.3. Zaštita od požara

Središnja postrojba za Grad Vrbovsko je DVD Vrbovsko. Isto je vrlo dobro opremljeno i kadrovski ekipirano i organizirano. S obzirom na revitalizaciju drvne industrije u Vrbovskom i autocestu Rijeka - Zagreb nužan je daljnji razvoj opremanje i usavršavanje za zahtjevne i učinkovite intervencije, te povećanje broja profesionalnih vatrogasaca, posebno stoga što ostali DVD-i nisu u mogućnosti samostalno obavljati intervencije bez DVD-a Vrbovsko.

DVD Moravice je na nižem stupnju u odnosu na Vrbovsko, ali sa solidnom opremom i organizacijom i stručnom osposobljenošću te može samostalno obavljati jednostavnije intervencije.

Ostali DVD Gomirje, Jablan, Lukovdol, Blaževci-Plemenitaš, Severin na Kupi i Veliki Jadruč na niskom su stupnju opremljenosti, osposobljenosti i kadrovske ekipiranosti. Mogu samostalno obavljati samo manje intervencije poglavito požare na otvorenom prostoru.

Na području Grada Vrbovskog ima dovoljan broj vatrogasnih postrojbi, nema potrebe za formiranje novih, ali treba povećati broj profesionalnih vatrogasaca u DVD-u Vrbovsko, kao i kadrovski i tehnički pojačati DVD Lukovdol, koji bi pored DVD-a Vrbovsko i Moravice bilo jedno od osnovnih postrojbi.

Glavna prirodna izvorišta vode koja se mogu koristiti za gašenje požara na području Grada Vrbovsko su rijeke Kupa i Dobra s pritocima, prikazane u tablici 17.

Tablica 17 Grad Vrbovsko: Rijeke Kupa, i Dobra s pritocima koje se mogu koristiti za gašenje požara

Red.br.	Naziv izvora	Namjena	Pristup	Izdašnost (l/s)
1	Javorova kosa	za javnu upotrebu	Vatrogasnim vozilom	6
2	Ribnjak	za javnu upotrebu	Vatrogasnim vozilom	20
3	"Draškovac" Gomirje	za javnu upotrebu	Vatrogasnim vozilom	5
4	"Topli potok" Ljubošina	za javnu upotrebu	Vatrogasnim vozilom	2
5	Skrad	za javnu upotrebu	Vatrogasnim vozilom	12
3	Jezero i potok Ribnjak - Gomirje	ne koristi se	Vatrogasnim vozilom	
4	Čogrljino jezero (Studeno vrelo) - Moravice	ne koristi se	Vatrogasnim vozilom	
5	Izvor Okrugljak (Gložac) Jadruč, Osojnik	ne koristi se	Vatrogasnim vozilom	

Izvor podataka: Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za područje Gorskog kotara

Napajanje hidrantske mreže, te opskrba tehnološkom vodom, riješena je korištenjem sustavom vodosprema i cjevovoda koji se napajaju iz izvorišta. Opskrbu vodom pruža Komunalno društvo Vode Vrbovsko d.o.o.

Odredbama Prostornog plana uređenja Grada Vrbovsko propisuju se mjere zaštite od požara.

Vezano na zaštitu šuma od požara, područna šumarija donosi godišnje planove zaštite od požara, sa požarnim kartama i požarnim putevima, te je dužna po njima i postupati. Osmatranje terena i javljanje požara organizirano je na nivou Primorsko-goranske županije.

5.4.4. Zaštita od potresa

Područje Grada Vrbovskog ugroženo je od potresa VII. stupnja intenziteta po MCS skali (vrlo jaki potresi). S obzirom na mogući intenzitet potresa vidljivo je da isti mogu dovesti do katastrofe ili velike nesreće sa ljudskim žrtvama, razaranjem i oštećenjem velikog broja stambenih i infrastrukturnih objekata, te velikim materijalnim štetama.

Odredbama Prostornog plana uređenja Grada Vrbovsko propisuju se mjere zaštite od potresa i rušenja.

5.4.5. Tehničko – tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima i u cestovnom prometu

Tehničko – tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima

Na prostoru Grada Vrbovsko, gospodarski subjekti koji za vlastitu upotrebu skladište tvari opasne po živote stanovništva ili okoliš su INA Trgovina benzinska postaja Vrbovsko i INA Trgovina benzinska postaja Severin na Kupi.

Ostali privredni subjekti na području Grada Vrbovskog imaju opasne tvari u malim količinama (te se u slučaju nesreće ne očekuju vanlokacijske posljedice).

Tehničko – tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u cestovnom prometu

Vrbovsko je preko čvorišta na autocesti Zagreb - Rijeka na najbolji mogući način prometno povezan sa širim prostorom regije i države. Ugrožena mjesta, na području Grada, nalaze se uz autocestu A6, državne ceste D3 i D42 te županijske ceste Ž5034 i Ž5036.

Na autocesti A6, u slučaju nesreće na vijaduktima Kamačnik i Dobra, prijete opasnost od onečišćenja zaštićenog hidrološkog i geomorfološkog krajolika Kamačnik i vodotoka Dobre, dok opasnosti po stanovništvo i stambene objekte nema.

Uz cestu D3 ugrožen je vodotok Kupe (na dionici između Severina na Kupi i Zdihova), uz cestu D42 i Ž5034 ugrožen je vodotok Dobre, dok su uz sve ceste ugroženi vodoopskrbni cjevovodi. Posebnu pozornost treba obratiti na dionice cesta uz koje se nalaze objekti na kojima se zadržava veći broj ljudi:

- uz cestu Ž 5034: Dom zdravlja Vrbovsko, Fina (Vrbovsko), autobusni kolodvor (Vrbovsko), ljekarna (Vrbovsko), zgrada gradskog poglavarstva,
- uz cestu D3 ugostiteljski objekti u Rimu i Zdihovu ("Rim" i "Mali raj").

5.4.6. Nuklearne nesreće

Na području Republike Hrvatske nema izgrađenih nuklearnih elektrana (NE), ali nama najbliža elektrana je NE Krško u Republici Sloveniji (10,6 km od državne granice).

Grad Vrbovsko nalazi se u zoni utjecaja u slučaju nuklearne nesreće u NE Krško, u radijalnom sektoru 3 (od 50 do 75 km od nuklearne elektrane) i radijalnom sektoru 4 (od 75 do 100 km od nuklearne elektrane). Analizom rezultata za NE Krško i zaštitne mjere zaklanjanja, uočava se da bi u slučaju najtežih nesreća provođenje zaštitne mjere gotovo sigurno bilo opravdano u sva četiri radijalna sektora. Ako se najteže nesreće izuzmu iz razmatranja (zbog veoma male vjerojatnosti njihove realizacije) pokazuje se da bi zaštitnu mjeru zaklanjanja u određenim slučajevima bilo opravdano primijeniti u radijalnim sektorima 1 i 2.

5.4.6. Skloništa

Na području Grada Vrbovskog nema izgrađenih skloništa osnovne zaštite. Sukladno Pravilniku o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu, skloništa i drugi objekti za zaštitu stanovništva ne trebaju se graditi u gradovima i naseljenim mjestima u kojima živi manje od 2000 stanovnika.

Odredbama Prostornog plana uređenja Grada Vrbovsko propisuju se mjere sklanjanja ljudi.

5.5. Kulturna baština

Na području Grada Vrbovskog nalazi se dvanaest (12) zaštićenih kulturnih dobara upisanih u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske: deset (10) nepokretnih kulturnih dobara te dva (2) pokretna kulturna dobra.

Predmetna kulturna dobra podliježu svim odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21 i 114/22).

Za sve radove na kulturnim dobrima i unutar prostornih međa kulturnog dobra obavezno je, temeljem naprijed citiranog Zakona, ishoditi posebne uvjete zaštite kulturnog dobra i prethodno odobrenje/potvrdu glavnog projekta koje izdaje Konzervatorski odjel u Rijeci. Ukoliko se vrše zahvati na evidentiranim kulturnopovijesnim cjelinama, arheološkim zonama i lokalitetima, pojedinačnim zgradama i drugoj baštini koju je lokalna zajednica ocijenila kao vrijednu kulturno-povijesnu ostavštinu, a koja se štiti odredbama prostorno-planske dokumentacije, moguće je zatražiti savjetodavno konzervatorsko mišljenje.

U periodu od proteklih pet godina na području Grada Vrbovskog obnovljena je Crkva Sv. Franje Ksaverskog u Rtiću, na kojoj su izvedeni građevinski radovi, drenaža, krovište te fasada, kao i unutrašnje uređenje.

Nadalje, izvedena je restauracija zidnih slika u svetištu i brodu crkve, a dio inventara prenesen je u čuvaonicu u Ludbregu.

Također, na Crkvi sv. Petra i Pavla u Osojniku izvršeni su radovi sanacije svoda, unutrašnjih zidova i injektiranje građevine. Pritom su restaurirane zidne slike u svetištu te vanjska žbuka s oslicima. Naposljetku, na Manastiru Gomirje s crkvom Rođenija sv. Jovana Preteče izvedeno je krovšte konaka manastira i izrađen je projekt muzealizacije.

Na području Grada generalna su ugrožene ruralne cjeline te pojedinačne, najčešće etnološke građevine, objekti industrijske baštine, kulturni krajobrazi, ali i pokretna baština. Ruralne cjeline i pojedinačne građevine podložne su devastacijama prilikom obnova i prenamjena (apartmanizacija) koje ne uvažavaju tlocrtno-visinske gabarite, nagib i orijentaciju krovnih ploha, artikulaciju pročelja, tradicionalne materijale i druge karakteristične odlike arhitekture podneblja. Spomenutim zahvatima degradira se izvorni građevinski fond, kao i ambijentalna svojstva ruralnih cjelina. Nadalje, novogradnje svojim gabaritima i smještajem u prostoru često nameću drugačije prostorne odnose unutar urbanističke matrice naselja te time umanjuju njezinu vrijednost. Samo oblikovanje rekonstruiranih zgrada, kao i novogradnji teži suvremenim oblikovnim rješenjima koja nerijetko ne uvažavaju zatečene topografske i prostorne uvjete, gabaritima nisu prilagođene mjerilu naselja te ne interpretiraju postojeću tradicionalnu arhitekturu na suvremeni način. S druge strane, pojedine građevine (sjenici, staje i sl.) neminovna gube svoju primarnu funkciju, a posljedična tome i izvorno arhitektonsko oblikovanje te tradicionalne elemente. Kod potpunog gubitka funkcije iste propadaju uslijed nekorištenja (primjerice mlinovi, sjenici, staje i sl.). Suvremenim načinom života mijenja se i kulturni krajobraz obzirom da iščezavaju agrarne površine što značajno utječe na vizualni identitet naselja.

Posebno je ugrožena pokretna baština primarno vezana uz tradicijske obrte za čiju je zaštitu i očuvanje potrebno poticati oformljivanje zbirke kroz koje će se adekvatno čuvati i prezentirati tradicijski, gospodarski i industrijski predmeti svojstveni području Grada. Za unapređenje stanja u prostoru preporuča se konzultirati smjernice iz studije Prostorni identiteti ruralnih naselja Gorskog kotara Javne ustanove Zavoda za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije (2023.g.), koja je izrađena kao podloga za implementaciju u prostorno-plansku dokumentaciju Gorskog kotara.

6. Obvezni prostorni pokazatelji

6.1. Opći pokazatelji razvojnih kretanja

6.1.1. Demografska struktura

A. Razmještaj i struktura stanovništva

Tablica 19. Stanovništvo po naseljima

Redni broj	Naziv naselja	Broj stanovnika	Broj stanovnika	Površina km2	Indeks kretanja broja stanovništva (2011-2021)	Prirodni prirast i pad broja stanovnika (2011-2021)
		Popis 2011.	Popis 2021.			
1	Blaževci	38	34	5,7029	0,89	-4
2	Bunjevci	35	28	2,6975	0,80	-7
3	Carevići	17	13	3,1977	0,76	-4
4	Damalj	27	19	1,2021	0,70	-8
5	Dokmanovići	54	36	0,3336	0,67	-18
6	Dolenci	10	8	0,2998	0,80	-2
7	Donji Vučkovići	17	16	0,365	0,94	-1
8	Donji Vukšići	13	7	0,2556	0,54	-6
9	Draga Lukovdolska	19	18	0,6068	0,95	-1
10	Dragovići	6	6	0,2078	1,00	0
11	Gomirje	343	255	6,7722	0,74	-88
12	Gorenci	44	38	10,1086	0,86	-6
13	Gornji Vučkovići	13	10	1,5824	0,77	-3
14	Gornji Vukšići	0	0	0,484	/	0
15	Hajdine	80	51	2,979	0,64	-29
16	Hambarište	38	34	1,3108	0,89	-4
17	Jablan	209	177	18,8158	0,85	-32
18	Jakšići	50	42	2,5881	0,84	-8
19	Kamensko	4	0	4,6119	0,00	-4
20	Klanac	35	31	1,6781	0,89	-4
21	Komlenići	11	4	1,096	0,36	-7
22	Lesci	0	0	0,2356	/	0
23	Liplje	62	58	1,7797	0,94	-4
24	Lukovdol	129	104	6,1636	0,81	-25
25	Ljubošina	173	126	19,129	0,73	-47
26	Majer	16	9	0,4714	0,56	-7
27	Mali Jadrč	35	28	5,5471	0,80	-7
28	Matići	13	10	5,1609	0,77	-3
29	Međedi	0	0	1,4729	/	0
30	Mlinari	7	7	1,6527	1,00	0
31	Močile	88	75	6,6049	0,85	-13
32	Moravice	664	509	3,6293	0,77	-155
33	Musulini	152	112	18,9422	0,74	-40
34	Nadvučnik	29	20	8,3814	0,69	-9
35	Nikšići	30	23	0,1169	0,77	-7
36	Osojnik	102	86	28,6118	0,84	-16
37	Petrovići	15	13	1,4469	0,87	-2
38	Plemenitaš	38	38	7,9151	1,00	0
39	Plešivica	11	8	1,6684	0,73	-3
40	Podvučnik	0	0	0,3508	/	0
41	Poljana	8	6	0,7756	0,75	-2
42	Presika	14	12	4,172	0,86	-2
43	Radigojna	23	11	2,7343	0,48	-12

44	Radočaj	0	0	1,3833	/	0
45	Radoševići	35	18	1,9761	0,51	-17
46	Rim	38	30	1,3631	0,79	-8
47	Rtić	11	7	1,8033	0,64	-4
48	Severin na Kupi	118	113	1,4405	0,96	-5
49	Smišljak	21	13	2,8183	0,62	-8
50	Stubica	53	30	1,9472	0,57	-23
51	Štefanci	3	2	0,7256	0,67	-1
52	Tići	48	21	2,3839	0,44	-27
53	Tomići	13	12	1,2197	0,92	-1
54	Topolovica	3	2	2,2887	0,67	-1
55	Tuk	79	47	4,3268	0,59	-32
56	Veliki Jadrc	73	49	6,3509	0,67	-24
57	Vrbovsko	1673	1257	10,8045	0,75	-416
58	Vučinići	64	58	5,2222	0,91	-6
59	Vučnik	11	12	1,746	1,09	1
60	Vujnovići	41	32	27,5273	0,78	-9
61	Vukelići	20	17	0,4414	0,85	-3
62	Zapeč	9	10	4,339	1,11	1
63	Zaumol	39	27	4,14	0,69	-12
64	Zdihovo	28	29	1,0437	1,04	1
65	Žakule	24	8	0,2388	0,33	-16
	Ukupno	5076	3876	279,389	0,76	-1200

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021. god., Popis stanovništva 2011. god.

Iz tablice 19. vidljivo je da se u 10 godina broj stanovnika smanjio za 24% (1200 stanovnika). Popis iz 2011.g. broji 5076, a Popis iz 2021.g. 3876 stanovnika. Prosječna gustoća naseljenosti za Grad Vrbovsko je **13,87 st/km²**.

Najveće po broju stanovnika je naselje Vrbovsko sa 1257 stanovnika. Prosječna gustoća stanovništva za naselje Vrbovsko je 116,34 st/km². Naselje Nikšići ima najveću prosječnu gustoću stanovništva od 196,75 st/km², iako se radi o ukupno 23 stanovnika na maloj površini od 0,117km². Uz njega su još tri naselja s većom gustoćom naseljenosti: Moravice sa 140,25 st/km², Dokmanovići sa 107,91 st/km² i Severin na Kupi sa 78,45 st/km².

B. Razmještaj i struktura kućanstava

Tablica 20. Kućanstva po naseljima

Redni broj	Naziv naselja	Broj kućanstava	Broj kućanstava	Indeks rasta broja kućanstava (2011-2021)	Prosječna veličina kućanstva / prosječan broj osoba u kućanstvu
		Popis 2011.*	Popis 2021.*		
1	Blaževci	13	12	0,92	
2	Bunjevci	15	13	0,87	
3	Carevići	7	6	0,86	
4	Damalj	11	9	0,82	
5	Dokmanovići	22	18	0,82	
6	Dolenci	7	4	0,57	
7	Donji Vučkovići	5	8	1,60	
8	Donji Vukšići	2	1	0,50	
9	Draga Lukovdolska	10	11	1,10	
10	Dragovići	3	3	1,00	
11	Gomirje	142	101	0,71	
12	Gorenci	16	11	0,69	
13	Gornji Vučkovići	5	7	1,40	
14	Gornji Vukšići	0	0	0,00	

15	Hajdine	29	23	0,79	
16	Hambarište	18	12	0,67	
17	Jablan	75	61	0,81	
18	Jakšići	23	20	0,87	
19	Kamensko	3	0	0,00	
20	Klanac	18	15	0,83	
21	Komlenići	4	4	1,00	
22	Lesci	0	0	0,00	
23	Liplje	22	19	0,86	
24	Lukovdol	53	45	0,85	
25	Ljubošina	70	51	0,73	
26	Majer	6	5	0,83	
27	Mali Jadruč	14	10	0,71	
28	Matići	5	4	0,80	
29	Međedi	0	0	0,00	
30	Mlinari	5	4	0,80	
31	Močile	36	34	0,94	
32	Moravice	265	224	0,85	
33	Musulini	60	45	0,75	
34	Nadvučnik	13	9	0,69	
35	Nikšići	14	14	1,00	
36	Osojnik	38	29	0,76	
37	Petrovići	8	7	0,88	
38	Plemenitaš	15	15	1,00	
39	Plešivica	6	5	0,83	
40	Podvučnik	0	0	0,00	
41	Poljana	3	3	1,00	
42	Presika	6	5	0,83	
43	Radigojna	11	7	0,64	
44	Radočaj	0	0	0,00	
45	Radoševići	13	10	0,77	
46	Rim	14	11	0,79	
47	Rtić	6	5	0,83	
48	Severin na Kupu	44	42	0,95	
49	Smišljak	10	7	0,70	
50	Stubica	25	17	0,68	
51	Štefanci	2	1	0,50	
52	Tići	16	9	0,56	
53	Tomići	7	6	0,86	
54	Topolovica	3	2	0,67	
55	Tuk	30	21	0,70	
56	Veliki Jadruč	33	20	0,61	
57	Vrbovsko	655	551	0,84	
58	Vučinići	21	23	1,10	
59	Vučnik	6	3	0,50	
60	Vujnovići	20	16	0,80	
61	Vukelići	7	8	1,14	
62	Zapeć	7	5	0,71	
63	Zaumol	13	14	1,08	
64	Zdihovo	12	10	0,83	
65	Žakule	10	4	0,40	
	Ukupno	2018	1663	0,82	2,33

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011. god., Popis stanovništva 2021. god.

*svi podaci iz ovog stupca, osim zadnjeg – ukupnog broja, izvađeni su iz tablice na DZS sa prvim rezultatima popisa, jer u konačnom popisu postoji samo ukupni broj kućanstava po gradovima/općinama

Broj kućanstava je smanjen za oko 18%. Prosječan broj članova kućanstva 2011. godine je bio 2,51, a 2021. je bio 2,33.

6.1.2. Socijalno-gospodarska struktura

Tablica 21. Ekonomski razvoj

Jedinica lokalne samouprave (JLS)	Razvojna skupina JLS	Indeks razvijenosti JLS	Vrijednosti osnovnih pokazatelja za JLS						Vrijednosti standardiziranih pokazatelja za JLS					
			Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2022./2012.)	Indeks starenja (2021.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2021.)	Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2022./2012.)	Indeks starenja (2021.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2021.)
Vrbovsko	3	95,716	41028,68	2766,9	0,0827	77,63	321,4	16,47	108,08	97,53	100,65	89,71	83,21	99,08
PGŽ	3	103,86	46523,16	6904,5	0,0578	89,45	203,8	32,08	111,53	117,12	105,73	102,13	81,06	113,63

Izvor podataka: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Indeks razvijenosti i pokazatelji za izračun indeksa razvijenosti (razdoblje 2020.-2022.)

Kao pokazatelj ekonomskog rasta i razvijenosti određenog područja koristi se indeks razvijenosti prema kojemu se jedinice lokalne samouprave razvrstavaju u skupine.

Prema podacima o ocjenjivanju i razvrstavanju jedinica lokalne samouprave prema indeksu razvijenosti, odnosno Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine, 3/24), Grad Vrbovsko razvrstan je u III. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

6.2. Struktura naselja i područja za razvoj izvan naselja

6.2.1. Obilježja sustava naselja

Tablica 22. Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti

Redni broj	Naziv naselja	Broj stanovnika	Površina	Gustoća naseljenosti	Gustoća naselja
		Popis 2021.	km ²	st/km ²	broj naselja/1000km ²
1	Blaževci	34	5,7029	5,96	
2	Bunjevci	28	2,6975	10,38	
3	Carevići	13	3,1977	4,07	
4	Damalj	19	1,2021	15,81	
5	Dokmanovići	36	0,3336	107,91	
6	Dolenci	8	0,2998	26,68	
7	Donji Vučkovići	16	0,365	43,84	
8	Donji Vukšići	7	0,2556	27,39	
9	Draga Lukovdolska	18	0,6068	29,66	
10	Dragovići	6	0,2078	28,87	
11	Gomirje	255	6,7722	37,65	
12	Gorenci	38	10,1086	3,76	

13	Gornji Vučkovići	10	1,5824	6,32	
14	Gornji Vukšići	0	0,484	0,00	
15	Hajdine	51	2,979	17,12	
16	Hambarište	34	1,3108	25,94	
17	Jablan	177	18,8158	9,41	
18	Jakšići	42	2,5881	16,23	
19	Kamensko	0	4,6119	0,00	
20	Klanac	31	1,6781	18,47	
21	Komlenići	4	1,096	3,65	
22	Lesci	0	0,2356	0,00	
23	Liplje	58	1,7797	32,59	
24	Lukovdol	104	6,1636	16,87	
25	Ljubošina	126	19,129	6,59	
26	Majer	9	0,4714	19,09	
27	Mali Jadruč	28	5,5471	5,05	
28	Matići	10	5,1609	1,94	
29	Međedi	0	1,4729	0,00	
30	Mlinari	7	1,6527	4,24	
31	Močile	75	6,6049	11,36	
32	Moravice	509	3,6293	140,25	
33	Musulini	112	18,9422	5,91	
34	Nadvučnik	20	8,3814	2,39	
35	Nikšići	23	0,1169	196,75	
36	Osojnik	86	28,6118	3,01	
37	Petrovići	13	1,4469	8,98	
38	Plemenitaš	38	7,9151	4,80	
39	Plešivica	8	1,6684	4,80	
40	Podvučnik	0	0,3508	0,00	
41	Poljana	6	0,7756	7,74	
42	Presika	12	4,172	2,88	
43	Radigojna	11	2,7343	4,02	
44	Radočaj	0	1,3833	0,00	
45	Radoševići	18	1,9761	9,11	
46	Rim	30	1,3631	22,01	
47	Rtić	7	1,8033	3,88	
48	Severin na Kupu	113	1,4405	78,44	
49	Smišljak	13	2,8183	4,61	
50	Stubica	30	1,9472	15,41	
51	Štefanci	2	0,7256	2,76	
52	Tići	21	2,3839	8,81	
53	Tomići	12	1,2197	9,84	
54	Topolovica	2	2,2887	0,87	
55	Tuk	47	4,3268	10,86	
56	Veliki Jadruč	49	6,3509	7,72	
57	Vrbovsko	1257	10,8045	116,34	
58	Vučinići	58	5,2222	11,11	
59	Vučnik	12	1,746	6,87	
60	Vujnovići	32	27,5273	1,16	
61	Vukelići	17	0,4414	38,51	
62	Zapeć	10	4,339	2,30	
63	Zaumol	27	4,14	6,52	
64	Zdihovo	29	1,0437	27,79	
65	Žakule	8	0,2388	33,50	
	Ukupno	3876	279,389	13,87	232,65

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2021. god.

6.2.2. Korištenje zemljišta u naseljima

Tablica 23. Površina naselja i građevinska područja

Ime naselja	GPN	GPN	GPN	Tn	Rn	GPN
	izgrađeno	neizgrađeno	neuređeno			
	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)
Blaževci	4.74	0.95				5.69
Bunjevci	5.26	1.06				6.32
Carevići	2.33	0.14				2.47
Damalj	4.58	0.40			0.80	5.78
Dokmanovići	7.67	2.21				9.88
Dolenci	1.26	0.93				2.19
Donji Vučkovići	3.88					3.88
Donji Vukšići	0.60	0.18				0.78
Draga Lukovdolska	4.32	1.57				5.89
Dragovići	1.34	0.50				1.84
Gomirje	39.50	6.60			1.10	47.20
Gorenci	6.44	1.17				7.61
Gornji Vučkovići	2.50					2.50
Gornji Vukšići	1.57					1.57
Hajdine	10.83	3.43				14.26
Hambarište	5.28	2.36				7.64
Jablan	28.16					28.16
Jakšići	9.40	0.22				9.62
Kamensko	1.12					1.12
Klanac	4.51	1.85				6.36
Komlenići	1.88					1.88
Lesci	1.42					1.42
Liplje	5.78	0.72				6.50
Lukovdol	18.94	6.30	1.33			26.57
Ljubošina	24.16	6.43				30.59
Majer	1.56					1.56
Mali Jadrč	3.80					3.80
Matići	1.22					1.22
Močile	15.15	4.31				19.46
Moravice	54.48	4.91		1.98		61.37
Musulini	21.42	0.27				21.69
Nadvučnik	5.04	0.68				5.72
Nikšići	1.97	1.24				3.21
Osojnik	11.60	2.36				13.96
Petrovići	3.55	0.06				3.61
Plemenitaš	5.36	0.98				6.34
Plešivica	2.77	0.44				3.21
Podvučnik	1.57	0.36				1.93
Poljana	1.79					1.79
Presika	2.53	1.20				3.73
Radigojna	3.75	0.26				4.01

Radoševići	2.51					2.51
Rim	5.62	1.01				6.63
Rtić	1.40	0.30				1.70
Severin na Kupi	15.72	3.43	1.02		4.05	24.22
Smišljak	2.83					2.83
Stubica	9.56					9.56
Štefanci	1.73	0.48				2.21
Tići	5.12	0.50		1.12		6.74
Topolovica	2.14	0.92				3.06
Tuk	4.28					4.28
Veliki Jadruč	11.53	1.57				13.10
Vrbovsko	172.73	13.64			4.00	190.37
Vučinići	8.89	3.94				12.83
Vučnik	1.60					1.60
Vujnovići	6.74	5.00				11.74
Vukelići	3.59	0.54				4.13
Zapeč	2.31					2.31
Zaumol	3.61	1.05				4.66
Zdihovo	6.33	2.56				8.89
Žakule	3.25	0.28				3.53
UKUPNO	606.52	89.08	2.35	3.10	9.95	711.00

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

6.2.3. Površine izvan naselja za izdvojene namjene

Tablica 24. Površine izvan naselja za izdvojene namjene

Namjena	Površina	Udio pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu	Odnos površine i broja stanovnika
	(ha)	%	ha/st.
Izdvojena građevinska područja izvan naselja			
Gospodarska namjena - proizvodna (I)	29.48	5.90	0.0076
Gospodarska namjena - poslovna (K)	15.03	3.01	0.0039
Gospodarska namjena - ugostiteljsko-turistička (T3)	4.42	0.88	0.0011
Sportsko-rekreacijska namjena (R4)	90.00	18.00	0.0232
Groblja (G)	9.74	1.95	0.0025
Građenje na građevinskom zemljištu			
Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina (E1)	3.25	0.65	0.0008
Infrastrukturna namjena (IS)	25.26	5.05	0.0065
Sportsko-rekreacijska građevina izvan građevinskog područja (R1, R2, R5, R8)	276.43	55.29	0.0713
Građevine zabavnih i tematskih parkova (R6)	1.75	0.35	0.0005
Građenje na prirodnim površinama			
Površine uzgajališta (H)	0.66	0.13	0.0002
Sportsko-rekreacijska građevina i površina na prirodnim područjima (R3, R7)	43.93	8.79	0.0113
Ukupno	499.95	100.00	0.1290

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog, 6/24)

6.3. Postojeća infrastrukturna opremljenost

6.3.1. Prometna infrastruktura

A. Cestovni promet

Tablica 25. Iskaz kategoriziranih cestovnih prometnica

	Autoceste	Državne	Županijske	Lokalne	Ukupno
Duljina (km)	20,100	42,336	11,158	53,450	127,044
Udio (%)	16,61	33,32	8,78	41,29	100,00

Izvor podataka: Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine, 86/24), Hrvatske autoceste, Hrvatske ceste, Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije

Cestovna gustoća kategoriziranih prometnica (duljina cesta/površina Grada) iskazanih u tablici 21. iznosi **0,45 km/km²**.

B. Željeznički promet

Tablica 26. Duljine i udjeli željezničkih pruga prema vrsti

	Željeznička pruga od značaja za međunarodni promet	Ukupno
Duljina (km)	23,713	23,713
Udio (%)	100,00	100,00

Izvor podataka: HŽ infrastruktura

Gustoća željezničkih pruga (duljina/površina Grada) iskazanih u tablici 22. iznosi **0,08 km/km²**.

C. Elektroničke komunikacije

Na području Grada Vrbovskog nalazi se 25 baznih postaja, što na 100 stanovnika iznosi **0,64** baznih postaja.

6.3.2. Energetska infrastruktura**A. Opskrba električnom energijom**

Tablica 27. Duljine i udjeli elektroenergetskih vodova prema vrsti i naponskoj razini

	Naponska razina voda (kV)				Ukupno
	400	110	35	20	
Duljina (km)	17,532	46,538	6,30	161,00	231,37
Udio (%)	7,58	20,11	2,72	69,59	100,00

Izvor podataka: HEP, HOPS

B. Opskrba plinom

Tablica 28. Duljine i udjeli plinovoda prema vrsti

	Magistralni plinovod	Ukupno
Duljina (km)	17 km	17 km
Udio (%)	100,00	100,00

Izvor podataka: Plinacro

6.3.3. Opskrba vodom i odvodnja otpadnih voda**A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom**

Duljina javne vodoopskrbne mreže na području Grada Vrbovskog je **182 km**.

Potrošnja pitke vode po stanovniku mjesečno je **3476 l/stanovniku**.

B. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Na području grada Vrbovskog nema izgrađenog sustava javne sanitarne odvodnje koji se koristi za prikupljanje, niti uređaja za pročišćavanje otpadne vode. Naselja imaju septičke jame i crne jame, kroz koje se otpadne vode infiltriraju u teren i kontinuirano ga onečišćuju. Zahvatom Sustav javne odvodnje i vodoopskrbe - Aglomeracije Vrbovsko i Moravice za koji je 2017. g. izrađen Elaborat zaštite okoliša, a 2022. g. izmjena Elaborata zaštite okoliša, predviđeno je poboljšanje sustava vodoopskrbe i odvodnje na području aglomeracije Vrbovsko i poboljšanje sustava javne odvodnje na području aglomeracije Moravice.

U tijeku je postupak građenja pristupne ceste, mosta i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda UPOV "Vrbovsko" temeljem pravomoćno ishodišne građevinske dozvole.

6.3.4. Gospodarenje otpadom

Primorsko-goranska županija je uspostavila jedinstveni sustav gospodarenja otpadom na svom području. Uz sufinanciranje sredstvima EU fondova izgrađen je CGO Mariščina koji je u punom pogonu od travnja 2017. godine. Sve planirane pretovarne stanice su izgrađene i započele su s radom. Pored navedenoga, izgrađena je i privremena pretovarna stanica Vrbovsko.

Tijekom 2019. potpuno je sanirano i odlagalište Cetin, te je dobivena uporabna dozvola.

Na području Grada Vrbovskog miješani komunalni otpad sakuplja komunalno društvo Komunalac d.o.o. Vrbovsko na temelju dozvole za gospodarenje otpadom iz 2015. godine, odnosno na temelju Odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada (Službene novine Grada Vrbovskog, 1/18).

U Tablici 29. dani su podaci o sakupljenom otpadu od strane komunalnog društva 2023. godine.

Tablica 29 Sakupljene količine otpada od strane komunalnog društva 2023. godine

godina	Ukupno, t	MKO,t	Ukupno odvojeno,t	Ukupno odvojeno,%
2023.	728,36	499,48	228,88	31,42

Izvor podataka: Izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske na području Primorsko-goranske županije za 2023. Godinu

6.4. Korištenje i zaštita značajnih prostora

6.4.1. Korištenje prirodnih resursa

A. Poljoprivreda

Tablica 30. Zastupljenost poljoprivrednih površina

	Oznaka	Ukupno (ha)	% površine	% od površine Grada	površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku (ha/stanovnik)
vrijedno obradivo tlo	P2	1,741.75	51,11	6,22	0,45
ostala obradiva tla	P3	1,664.07	48,89	5,95	0,43
Poljoprivredne površine ukupno	P	3,405.82	100,00	12,17	0,88

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog 6/24)

B. Šumarstvo

Tablica 31. Zastupljenost šumskih površina

	Oznaka	Ukupno (ha)	% površine	% od površine Grada	površina šumskog zemljišta po stanovniku (ha/stanovnik)
gospodarske šume	Š1	18,113.98	95,63	64,72	4,67
zaštitne šume	Š2	149.01	0,79	0,53	0,04
šume posebne namjene	Š3	677.89	3,58	2,42	0,18
šumske površine ukupno	Š	18,940.88	100,00	67,68	4,89

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog 6/24)

Tablica 32. Zastupljenost poljoprivrednih i šumskih površina

	Oznaka	Ukupno (ha)	% površine	% od površine Grada	površina zemljišta po stanovniku (ha/stanovnik)
Poljoprivredne površine	P	3,405.82	13,21	12,17	0,88
Šumske površine	Š	18,940.88	73,44	67,68	4,89
Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište	PŠ	3,443.62	13,35	12,30	0,89
Sveukupno poljoprivredne i šumske površine		25.790,32	100,00	92,15	6,66

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog 6/24)

C. Vode

Tablica 33. Zastupljenost vodnih površina

	Oznaka	Ukupno (ha)	% površine	% od površine Grada	površina po stanovniku (ha/stanovnik)
Ukupno vodne površine	V	194.90	100,00	0,70	0,05

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog 6/24)

Tablica 34. Duljina glavnih vodotoka na području Grada Vrbovskog

Vodotok	Duljina na području Grada (km)
Vodotok I. kategorije	45,84
Vodotok II. kategorije	6,44
Potoci	17,68
Ukupno duljina vodotoka	69,96

Izvor podataka: Prostorni plan uređenja Grada Vrbovskog

D. Mineralne sirovine

Tablica 35. Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina

Površine za istraživanje mineralnih sirovina	Vrsta mineralne sirovine	Površina
		(ha)
Hambarište	tehničko-građevni kamen	3,25
Ukupno		3,25

Izvor podataka: VII. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (SN Grada Vrbovskog 6/24)

6.4.2. Zaštićene prirodne vrijednosti

Tablica 36. Zaštićena područja na prostoru Grada Vrbovskog

ZAŠTIĆENA PODRUČJA			
R.br.	Kategorija zaštite	Naziv područja	Godina proglašenja
1.	Značajni krajobraz	Kamačnik	2002.
2.	Spomenik parkovne arhitekture (park)	Severin na Kupi - park uz dvor	1966.
3.*	Spomenik prirode (rijetki primjerak drveća)	Tisa u Moravicama	1965.
Ukupno:			
3 područja; 90,30 ha			

* točkasti lokalitet

Izvor podataka: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

Tablica 37. Područja ekološke mreže unutar Grada Vrbovskog

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH (EU EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000)			
R.br.		Naziv područja	Oznaka
1.	Područja očuvanja značajna za ptice - POP (Područja posebne zaštite - SPA)	Gorski kotar i sjeverna Lika	HR1000019
Ukupno: 1 područje; 8878,66 ha			
2.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI)	Gorski kotar i sjeverna Lika	HR5000019
3.		Izvor Kamačnik	HR2001158
4.		Jama kod Iugarnice	HR2001439
5.		Područje oko Kuštrovke	HR2001340
6.		Kupa kod Severina	HR2001333
7.		Kupa	HR2000642
Ukupno: 6 područja; 9990,07 ha			
SVEUKUPNO:			
7 područja; 9990,07 ha*			

* površina je dobivena izuzimanjem zona preklapanja Područja očuvanja značajnih za ptice (POP/SPA) i Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS/SCI)

Izvor podataka: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

6.4.3. Kulturna dobra

Tablica 38. Popis zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara

NASELJE	KULTURNO DOBRO	STATUS ZAŠTITE
Severin na Kupi	Dvorac Severin na Kupi	RZG-0188-1969
Gomirje	Spomeničko mjesto Gomirska kosa	RZG-0283-1969.
Gomirje	Manastir Gomirje sa crkvom Rođenija sv. Jovana Preteče	RZG-0227-1969.
Lukovdol	Rodna kuća Ivana Gorana Kovačića	RZG-0176-1969.
Moravice	Spomeničko mjesto Rajnović brdo	RZG-0285-1969.

Moravice	Spomeničko mjesto "Mlinari"	RZG-0299-1969.
Plemenitaš	Spomeničko mjesto u šumi Litorić	RZG-0284-1969.
Osojnik	Crkva sv. Petra i Pavla	Z-5022
Rtić	Crkva Sv. Franje Ksaverskog	Z-5033
Više adresa	Židovska groblja	Z-7839

Izvor podataka: Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara

Tablica 39. Popis zaštićenih pokretnih kulturnih dobara

NASELJE	KULTURNO DOBRO	STATUS ZAŠTITE
Rtić	Inventar crkve sv. Franje Ksavera	R-32
Lukovdol	Orgulje u crkvi sv. Marije	Z-4605

Izvor podataka: Ministarstvo kulture, Registar kulturnih dobara

Na području Grada Vrbovsko nalazi se deset (10) nepokretnih kulturnih dobara zaštićenih sukladno članku 10. i članku 12. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine, 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22), odnosno dva (2) pokretna kulturna dobra s trajnom zaštitom (RGZ, Z, R).

U tijeku je izrada konzervatorske podloge, a kroz koju treba provesti intenzivnu inventarizaciju, ponovno vrednovanje i kategorizaciju dobara graditeljske baštine, te mjere i režime zaštite kulturnih dobara na području obuhvata Plana, što uključuje potrebu revizije zaštićenih cjelina obzirom na stupanj očuvanosti.

Do izrade konzervatorske podloge posebni uvjeti zaštite i očuvanja kulturnih dobara utvrđivati će se temeljem postojećih elemenata i saznanja nadležne Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Rijeci.

6.5. Dokumenti prostornog uređenja

6.5.1. Pokrivenost prostornim planovima

Tablica 40. Broj donesenih prostornih planova te izmjena i dopuna prostornih planova

Redni broj	Naziv Plana	Objava (službeno glasilo, broj)
PPUG		
1	Prostorni plan uređenja Grada Vrbovskog	Službene novine Primorsko-goranske županije, 41/05
PPUG – izmjene i dopune		
1	Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog	Službene novine Primorsko-goranske županije, 27/10
2	Ispravak odluke o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog	Službene novine Primorsko-goranske županije, 31/10
3	I. ciljane Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog	Službene novine Primorsko-goranske županije, 27/14
4	III. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog	Službene novine Grada Vrbovskog, 11/15
5	IV. (ciljane) izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog	Službene novine Grada Vrbovskog, 10/16
6	V. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog	(Službene novine Grada Vrbovskog, 11/19)
7	VI. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog	(Službene novine Grada Vrbovskog, 12/22)

8	VIII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog	(Službene novine Grada Vrbovskog, 7/23)
9	VII. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog	(Službene novine Grada Vrbovskog, 6/24)
UPU		
1	Urbanistički plan uređenja UPU-6 gospodarske zone poslovne namjene K1-Vrbovsko	Službene novine Primorsko-goranske županije, 31/07
2	Urbanistički plan uređenja UPU-8 skijalište Bijela Kosa 1 - centar za zimske sportove	Službene novine Primorsko-goranske županije, 31/07
3	Urbanistički plan uređenja UPU1 - Urbanistički plan uređenja naselja Vrbovsko	Službene novine Primorsko-goranske županije, 36/08
UPU – izmjene i dopune		
1	Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja UPU-6 gospodarske zone poslovne namjene K1-Vrbovsko	Službene novine Grada Vrbovskog, 05/18, 07/18-pročišćeni tekst, 4/21, 6/21-pročišćeni tekst
2	Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja UPU-8 skijalište Bijela Kosa 1 - centar za zimske sportove	Službene novine Primorsko-goranske županije, 08/13
3	Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja UPU1 - Urbanistički plan uređenja naselja Vrbovsko	Službene novine Grada Vrbovskog, 05/18, 07/18-pročišćeni tekst
DPU		
1	Detaljni plan uređenja DPU 4 Vrbovsko	Službene novine Primorsko-goranske županije, 27/10, 31/10-ispravak
2	Detaljni plan uređenja - DPU 2 za zonu proizvodne namjene (I 7) Gomirje	Službene novine Primorsko-goranske županije, 27/12

Tablica 41. Pregled prostornih planova u izradi

Redni broj	Naziv Plana	Odluka o izradi (službeno glasilo, broj)
PPUG		
1	IX. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog	Službene novine Grada Vrbovskog, 15/23
UPU – izmjene i dopune		
1	Transformacija Urbanističkog plana uređenja UPU 6 - gospodarske zone poslovne namjene K1 - Vrbovsko	Službene novine Grada Vrbovskog, 6/24
2	Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja naselje Vrbovsko (UPU 1)	Službene novine Grada Vrbovskog, 10/24

6.5.2. Provedba prostornih planova

U razdoblju od 1.1.2020. do 8.11.2024. godine na području Grada Vrbovskog pozitivno je izdano: 7 lokacijskih dozvola, 24 rješenja o izvedenom stanju, 13 rješenja o utvrđivanju građevnih čestica i 64 građevinske dozvole.

6.5.3. Urbana preobrazba

Broj PP ili pojedinačnih zahvata - nema.

6.5.4. Urbana sanacija

U razdoblju od 1.1.2020. do 8.11.2024. godine na području Grada Vrbovskog pozitivno je izdano: 24 rješenja o izvedenom stanju.

Planovi sanacije - nema.

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

1. Izrada prostornih planova

U tablici 40. naveden je popis izrađenih dokumenata prostornog uređenja na prostoru Grada Vrbovsko.

1.1. Prostorni plan uređenja Grada Vrbovskog

Prostorni plan uređenja Grada Vrbovskog usvojen je na Gradskom vijeću Grada Vrbovskog 2005. godine (Službene novine Primorsko-goranske županije, 41/05).

I. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (SN PGŽ, 27/10) donesene su zajedno s Detaljnim planom uređenja DPU 4 Vrbovsko te su se ticale izmjena vezanih uz taj plan. Dio izdvojenog građevinskog područja ugostiteljsko-turističke namjene - hotel (T1), na kojem su izgrađene stambene građevine, ovim izmjenama i dopunama prenamijenjen je u građevinsko područje naselja.

I. ciljane Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (SN PGŽ, 27/14) obuhvaćale su sljedeće dijelove Plana:

- redefinirano je jedno i formirana dva nova građevinska područja naselja Jablan za potrebe zone sportsko - rekreacijske namjene Centar za zimske sportove "Bijela Kosa" u smislu osiguravanja smještajnih kapaciteta i pratećih sadržaja;
- definirana je površina sportsko - rekreacijske namjene "Krš";
- zbog jednostavnijeg i bržeg rješavanja imovinsko - pravnih odnosa, utvrđena je nova lokacija i površina sportsko - rekreacijske zone golf;
- za potrebe djelovanja neprofitne umjetničke organizacije Oblikovne likovne radionice (OLR) Plemenitaš formirana je površina izvan naselja za izdvojenu namjenu tematski i zabavni park u naselju Plemenitaš;
- definirana je površina izvan naselja za izdvojenu namjenu zabavno - tematski park Kamačnik unutar obuhvata zaštićenog krajolika, u kanjonskom dijelu prije utoka u rijeku Dobru; izmjenom Plana brisana je površina i obuhvat DPU 15 za površinu uzgajališta (H2), te je definirana izgradnja i uređenje unutar uzgajališta (H2) koja obuhvaća rekonstrukciju postojećih bazena;
- zbog brže i jednostavnije provedbe Plana, detaljnije je definiran pojam "manje proizvodne djelatnosti";
- definirana je mini hidroelektrana (MHE) maksimalne snage 500 kW na prostoru ušća Kamačnika u rijeku Dobru;
- zbog proširenja kvalitete i kvantitete turističkih sadržaja na području zaštićenog krajolika Kamačnik, planirana je trasa vodoopskrbnog cjevovoda te trasa elektroenergetskog voda;
- trasa žičare koja treba povezati Vrbovsko sa skijalištem Bijela Kosa je izmijenjena jer trasa žičare presijeca zonu sportsko - rekreacijske namjene Krš i zonu zabavnog i tematskog parka Kamačnik; PPUG je načelno odredio smještaj žičare za povezivanje grada Vrbovskog i skijališta Bijela Kosa, a u Odredbama za provođenje PPUG-a definirano je da će se točna lokacija i način uređenja površina utvrditi Studijom utjecaja na okoliš i izradom UPU-ova.

U svibnju 2015. donesena je Odluka o izradi **II. ciljanih Izmjena i dopuna PPUG Vrbovskog** (SN Grada Vrbovsko 06/15), no one nisu nikad donesene. Razlog izmjena i dopuna bio je redefiniranje građevinskog područja naselja Donji Vučkovići (N6) u smislu osiguravanja smještajnih kapaciteta i pratećih sadržaja za potrebe podizanja opće razine kvalitete turističke ponude na području Grada Vrbovskog.

III. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (SN Grada Vrbovsko, 11/15), odnosile su se isključivo na izmjene tekstualnog dijela (Odredbe za provođenje) Plana, kojima će se omogućiti izgradnja kogeneracijskih postrojenja za proizvodnju električne energije na drvenu biomasu unutar izgrađenog izdvojenog građevinskog područja izvan naselja gospodarske proizvodne namjene (I2) u gradu Vrbovsko prije izrade i donošenja urbanističkog plana uređenja (UPU3).

IV. (ciljane) Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (SN Grada Vrbovsko, 10/16) obuhvaćale su sljedeće dijelove Plana:

- omogućena je izgradnja zone ugostiteljsko-turističke namjene, Gorski park Vrbovsko. U smislu osiguravanja smještajnih kapaciteta i pratećih sadržaja za potrebe zone ugostiteljsko-turističke namjene Gorski park Vrbovsko, redefinirano je GPn Hambarište 1 te su formirana dva nova građevinska područja dijelom u naselju Vrbovsko, a dijelom u naselju Hambarište: GPn Hambarište 1 i GPn Vrbovsko 3/Hambarište 4;
- građevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene Vrbovsko T1₁ - smještajni kapaciteti, priključuje se naselju Vrbovsko te umjesto izdvojenog građevinskog područja ugostiteljsko-turističke namjene Vrbovsko (T1₁) postaje sastavnim dijelom građevinskog područja naselja. Dio površine se pridružuje građevinskom području naselja Vrbovsko-centar, a dio površine se pridružuje građevinskom području naselja Hambarište 2.

V. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog, 11/19) obuhvaćale su sljedeće dijelove Plana:

- u naselju Tići prošireno je građevinsko područje naselja za 1,73 ha (0,61 ha građevinskog područja naselja i 1,12 ha ugostiteljsko turističke namjene unutar građevinskog područja naselja - Tn) kako bi se ostvarili prostorno-planski uvjeti za uređenje zone zdravstvenog turizma na Čogrljevom jezeru;
- u naselju Vujnovići prošireno je građevinsko područje naselja za 1,85 ha i određena je mogućnost građenja na građevinskom zemljištu izvan građevinskog područja, površine 4,45 ha, za uređenje mini skijališta s vučnicom;
- izdvojeno građevinsko područje gospodarske namjene - proizvodne izvan naselja Vrbovsko (I2) prošireno je na česticu 1688/5 k.o. Vrbovsko;
- u naselju Dokmanovići smanjena je površina planiranog dijela groblja Dokmanovići.

VI. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog, 12/22) obuhvaćale su sljedeće dijelove Plana:

- čestica 1287/4 k.o. Vrbovsko prenamijenjena je iz površine farme (F) u površinu ostalog poljoprivrednog tla, šuma i šumskog zemljišta (PS);
- na čestici 1962/1 k.o. Vrbovsko omogućena je rekonstrukcija knjižnice neposrednom provedbom ovog Plana. Korigirani su članci 53., 127. i 192. Odredbi;
- na česticama 1911, 1912 i 1913 k.o. Vrbovsko omogućena je prenamjena postojećih zgrada u hotel neposrednom provedbom ovog Plana. Korigirani su članci 60., 127. i 192. Odredbi;
- u članku 61.c dani su uvjeti za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu u skladu s Pravilnikom o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu;
- kako bi se omogućila izgradnja samouslužne autopraonice na površini izdvojenog građevinskog područja izvan naselja poslovne namjene (K1), korigiraju se lokacijski uvjeti u člancima 69. i 127.;
- u važećem Planu, u članku 62. određeno je da se groblja uređuju neposrednom provedbom ovog Plana, a u članku 192. isto nije navedeno. Radi usklađenja, dopunjena su oba članka i određeno je što je dozvoljeno uređivati i graditi na grobljima prije donošenja plana niže razine.

VIII. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog, 7/23) obuhvaćale su sljedeće dijelove Plana:

- u naselju Hajdine prošireno je građevinsko područje naselja za 2,08 ha na čestice određene Odlukom o izradi, kako bi se ostvarili prostorno-planski uvjeti za uređenje sela za digitalne nomade u naselju Hajdine te su u Odredbama dani zasebni uvjeti za gradnju

VII. Izmjene i dopune PPUG Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog, 6/24) obuhvaćale su sljedeće dijelove Plana:

- prvi korak koji je napravljen prilikom izrade ovih izmjena i dopuna bio je prenošenje postojećeg plana na novu geodetsku podlogu u kartografskoj projekciji HTRS96/TM, sukladno Uredbi o informacijskom sustavu prostornog uređenja (Narodne novine, 115/2015);
- prije izrade Izmjena i dopuna zaprimljen je velik broj zahtjeva za proširenjem građevinskog područja. Kako bi se stvorili preduvjeti za prenamjenu dijelova poljoprivredne površine - vrijedno obradivo tlo (P2) u građevinsko područje, izrađeno je nekoliko studija te su prihvaćeni zahtjevi za širenjem građevinskih područja na površinama unutar III. i IV. kategorije osjetljivosti prostora;
- površine izdvojenih građevinskih područja gospodarske - proizvodne (I) i poslovne (K) namjene izvan naselja su smanjene kako bi zadovoljile odredbu iz članka 64. PPPGŽ;
- napravljene su manje korekcije lokacijskih uvjeta za gradnju u građevinskim područjima, vezano za maksimalni nagib kosog krova;
- dodani su lokacijski uvjeti koji su nedostajali kako bi se plan mogao neposredno provoditi te su jasno definirane smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja za dijelove građevinskih područja naselja;
- uz gore navedene izmjene, izmjene u Odredbama za provedbu odnose se najviše na korigiranje nejasnih i dvojbenih odredbi te preslagivanje nekih članaka, odnosno dijelova članaka radi bolje razumljivosti i čitljivosti Plana te lakšeg provođenja.

Iz svega priloženog vidi se da Grad Vrbovsko agilno mijenja svoj prostorni plan, prvenstveno za omogućavanje bogatije i kvalitetnije turističke ponude te osiguranja boljih uvjeta života na području Grada.

1.2. Prostorni planovi područja posebnih obilježja

PPUG Vrbovskog odredio je obvezu izrade sljedećeg prostornog plana područja posebnih obilježja:

- PPPPO Park prirode dolina Kupe

PPPPO Park prirode dolina Kupe do danas nije donesen.

1.3. Urbanistički planovi uređenja

PPUG Vrbovskog odredio je obvezu izrade sljedećih urbanističkih planova uređenja:

- za građevinska područja naselja:

- UPU 1 - UPU dijela naselja Vrbovsko;
- UPU 9 - UPU dijela naselja Severin na Kupi;
- UPU 10 - UPU dijela naselja Lukovdol;

- za površine izvan naselja za izdvojene namjene:

proizvodne i poslovne namjene:

- UPU 3 - UPU gospodarske zone proizvodne namjene (I1) u Vrbovskom;
- UPU 5 - UPU gospodarske zone proizvodne namjene (I3) u Moravicama;
- UPU 7 - UPU gospodarske zone proizvodne namjene (I10) u Vrbovskom;

poslovne namjene:

- UPU 6 - UPU gospodarske zone poslovne namjene (K1) - Vrbovsko;

ugostiteljsko-turističke namjene:

- UPU 12 - UPU ugostiteljsko-turističke zone (T3₁) u Severinu na Kupi;
- UPU 13 - UPU ugostiteljsko-turističke zone (T3₂) u Klancu;

športsko-rekreacijske namjene:

- UPU 11 - UPU sportsko-rekreacijske zone (R4 - golf).

Od navedenih planova za koje je obavezna izrada, na području Grada na snazi je jedan urbanistički plan uređenja za građevinska područja naselja:

- UPU 1 - Urbanistički plan uređenja naselja Vrbovsko

te dva urbanistička plana uređenja za površine izvan naselja za izdvojene namjene:

- UPU 6 Urbanistički plan uređenja UPU-6 gospodarske zone poslovne namjene K1-Vrbovsko i
- UPU 8 Urbanistički plan uređenja UPU-8 skijalište Bijela Kosa 1 - centar za zimske sportove.

Urbanističkim planom uređenja UPU 1 - Urbanistički plan uređenja naselja Vrbovsko (SN PGŽ, 36/08; SN Grada Vrbovsko, 05/18, 07/18-pročišćeni tekst) uređuje se veći dio naselja Vrbovsko, odnosno centar Grada Vrbovskog. Granica prostora u obuhvatu Plana utvrđena je Prostornim planom uređenja Grada, a obuhvaća građevinska područja naselja, građevinska područja za izdvojene namjene (groblja G17 i G18) i negradive površine (vrijedno obradivo tlo, te ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište). Izmjenama i dopunama Plana iz 2018. godine uskladila se granica obuhvata Plana u kontaktnom području obuhvata UPU1 - UPU naselja Vrbovsko s UPU6 - gospodarske zone poslovne namjene K1 - Vrbovsko, na način da se dio čestica unutar obuhvata UPU1 izdvojio iz obuhvata UPU1 i pripojio poslovnoj zoni unutar obuhvata UPU6.

Granica prostora obuhvata **Urbanističkog plana uređenja UPU 6 gospodarske zone poslovne namjene K1-Vrbovsko** (SN PGŽ, 31/07; SN Grada Vrbovsko, 05/18, 07/18-pročišćeni tekst, 4/21, 6/21-pročišćeni tekst) utvrđena je Prostornim planom uređenja Grada i obuhvaća građevinsko područje poslovne namjene, površine cca 14 ha na području grada Vrbovskog. Zona je smještena u južnom predgrađu Vrbovskog, u pretežno neizgrađenoj zoni između samoga grada i autoceste Zagreb-Rijeka. Izmjenama i dopunama Plana iz 2018. godine:

- uskladila se granica obuhvata Plana u kontaktnom području obuhvata UPU1 - UPU naselja Vrbovsko s UPU6 - gospodarske zone poslovne namjene K1 - Vrbovsko, na način da se dio čestica unutar obuhvata UPU1 izdvojio iz obuhvata UPU1 i pripojio poslovnoj zoni unutar obuhvata UPU6
- omogućila se izgradnja građevina za gospodarenje otpadom - sakupljanje (reciklažnog dvorišta i dr.)
- izmješten je spoj planirane sabirne prometnice S-3 sa državnom cestom D 42 te
- dana je mogućnost gradnje potpornih zidova iznimno većih visina, gdje to zahtjeva konfiguracija terena ili pojedini zahvati u prostoru.

Izmjenama i dopunama Plana iz 2021. godine:

- izmijenjeni su lokacijski uvjeti za gradnju građevina gospodarskih - poslovnih djelatnosti na površinama gospodarske namjene - poslovna (K) koji se odnose na formiranje građevne čestice (najmanja dopuštena veličina i širina građevne čestice i sl.), udaljenosti od regulacijske linije i susjednih međa i sl.
- izmještena je lokacija planiranog uređaja za pročišćavanje oborinskih voda POV 2 i planirane upojne građevine IOV 2 sa predmetne čestice na površinu u neposrednoj blizini.

Urbanističkim planom uređenja UPU-8 skijalište Bijela Kosa 1 - centar za zimske sportove (SN PGŽ, 31/07, 8/13) uređuje se skijalište Bijela Kosa 1 - centar za zimske sportove smješten na prostoru Grada Vrbovskog u Primorsko-goranskoj županiji, uz granicu s Karlovačkom županijom. Granica obuhvata Plana utvrđena je Prostornim planom uređenja Grada Vrbovskog i obuhvaća građevinsko područje sportsko-

rekreacijske namjene za skijalište, površine cca 180 ha. Unutar zone predviđeno je uređenje rekreacijskog skijališta s pratećim sadržajima osnovne namjene: sportskim građevinama sa ili bez gledališta, manjim ugostiteljskim sadržajima, te drugim prostorima koji služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja na tim površinama i u građevinama.

1.4. Detaljni planovi uređenja

Na području Grada na snazi su dva detaljna plan uređenja:

- Detaljni plan uređenja DPU 4 Vrbovsko
- Detaljni plan uređenja - DPU 2 za zonu proizvodne namjene (I7) Gomirje.

Detaljni plan uređenja DPU 4 Vrbovsko (SN PGŽ, 27/10, 31/10-ispravak) donesen je u jedinstvenom postupku kao Odluka o donošenju Detaljnog plana uređenja "DPU 4 Vrbovsko" i s time povezanih izmjena i dopuna "Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog", sukladno članku 78. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine, 76/07, 38/09, 55/11, 90/11). Dio izdvojenog građevinskog područja ugostiteljsko-turističke namjene - hotel (T1) izvan naselja određenog PPUG Vrbovskog, na kojem su izgrađene stambene građevine, prenamijenjen je u građevinsko područje naselja. Obuhvat DPU 4 Vrbovsko određen je PPUG Vrbovsko, smješten je u južnom dijelu centralnog naselja Grada Vrbovskog i obuhvaća izdvojeno građevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene izvan naselja i građevinsko područje naselja. Planom su određene površine ugostiteljsko-turističke namjene za gradnju hotela, kuća za odmor i turističkih apartmana, površina sportsko-rekreacijske namjene za gradnju otvorenih i zatvorenih sportskih sadržaja te površine mješovite namjene.

Detaljnim planom uređenja - DPU 2 za zonu proizvodne namjene (I 7) Gomirje (SN PGŽ, 27/12) uređuje se gospodarska zona proizvodne namjene u rubnom dijelu naselja Gomirje, površine 1,38 ha.

2. Provedba prostornih planova

Provedba Prostornog plana uređenja Grada Vrbovsko realizira se kroz donošenje planova užih područja - urbanističkih planova uređenja te provođenjem zahvata u prostoru u skladu s prostornim planom, posebnim propisima i aktima kojima se odobrava gradnja.

Provedba urbanističkih planova uređenja (UPU), realizira se provođenjem zahvata u prostoru u skladu s tim planom, posebnim propisima i aktima kojima se odobrava gradnja.

Za provedbu dokumenata prostornog uređenja nadležan je Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije, ispostava Delnice.

U razdoblju od 1.1.2020. do 8.11.2024. godine na području Grada Vrbovskog pozitivno je izdano: 7 lokacijskih dozvola, 24 rješenja o izvedenom stanju, 13 rješenja o utvrđivanju građevnih čestica i 64 građevinske dozvole.

3. Provedba drugih dokumenata koji utječu na prostor

Provedbeni program Grada Vrbovskog za razdoblje od 2021. – 2025. godine (Službene novine Grada Vrbovskog 9/21) donesen je sukladno Planu razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.-2027. godine (Službene novine Primorsko-goranske županije 27/21), a sadrži prikaz tekućeg mandatnog razdoblja Grada u kojem je definiran pregled direktnih i indirektnih razvojnih potreba Grada, a koje će se uređivati kroz javne politike u nadležnosti jedinice lokalne samouprave. Prioriteti Programa su sljedeći:

- Prioritet 1 „Infrastrukturna ulaganja“
- Prioritet 2 „Ulaganje i racionalna eksploatacija prirodnih resursa i baštine“
- Prioritet 3 „Ulaganje u kulturni, sportski i ruralni turizam“

- Prioritet 4 „Poticanje poduzetničke klime za samoodrživi razvoj“

Prioritet 1 „Infrastrukturalna ulaganja“ obuhvaća nastavak ulaganja u održivu prometnu i komunalnu infrastrukturu omogućit će gospodarski razvoj Grada. Ulaganja u ostalu infrastrukturu i dodatne sadržaje za korisnike svih dobi, djecu, obitelji i treću dob, odnosno ulaganje u odgojno-obrazovne ustanove, staračke domove i ostale objekte osigurat će građanima veću kvalitetu života i veći standard te potaknuti doseljavanje mladih obitelji.

Prioritet 2 „Ulaganje i racionalna eksploatacija prirodnih resursa i baštine“ obuhvaća racionalno korištenje prirodnih resursa, ulaganje u zaštitu okoliša te očuvanje prirode i kulturne baštine povećava njezinu tržišnu vrijednost. Podrškom i razvojem zelenog gospodarstva stvorit će se jači temelji za razvoj konkurentnih proizvoda i usluga te će se ojačati lokalni identitet.

Prioritet 3 „Ulaganje u kulturni, sportski i ruralni turizam“ obuhvaća uspostavljanje atraktivnih turističkih sadržaja fokusiranih na ruralni turizam, sport i kulturu stvara aktivnu zajednicu koja potencira događanja i daljnji razvoj sadržaja. Cilj ulaganja je smanjenje iseljavanja, poticanje doseljavanja stanovnika te povećanje broja turista.

Prioritet 4 „Poticanje poduzetničke klime za samoodrživi razvoj“ obuhvaća poticanje poduzetničke klime omogućuje građanima lakši pristup informacijama te stvara konkurentno gospodarstvo bazirano na znanju. Na taj način potiče se razvoj OPG-ova te malog i srednjeg poduzetništva koji se temelje na kvalitetama ruralnih područja i izvornim vrijednostima grada. Čuvanje, korištenje i znanje o povećanju prirodnih potencijala grada omogućuje samoodrživost zajednice.

Provedbenim programom se podupiru sljedeći projekti od utjecaja na prostor:

- Razvoj širokopoljasne komunikacijske mreže
- Uređenje:
  - Šetnica uz rijeku Kupu
  - Skijalište Bijela Kosa
  - Kanjon Kamačnik
  - Riječna kupališta
  - Skijalište Vujnovići
  - Centar za posjetitelje u izletištu Kamačnik
  - Kamp na rijeci Kupi u Klancu
  - Okoliš uz Majcensko i Čogrljevo jezero
  - Nerazvrstanih cesta
  - Deponija otpada Cetin
  - Javnih površina
- Razvoj atrakcijskog turizma
- Izgradnja jaslica dječji vrtić "Bambi"
- Izrada detaljnih i urbanističkih planova
- Rekonstrukcija vodovodne mreže
- Razvoj obnovljivih izvora energije i energetska učinkovitost
- Malonogometno igralište Lukovdol i Senjsko
- Projekt sportske dvorane u Moravicama

Plan razvoja Gorskog kotara za razdoblje 2022. – 2027. godine (Službene novine Grada Vrbovskog 14/22) je zajednički Plan jedinica lokalne samouprave Gorskog kotara (Općina Brod Moravice, Grad Čabar, Grad Delnice, Općina Fužine, Općina Lokve, Općina Mrkopalj, Općina Ravna Gora, Općina Skrad i Grad

Vrbovsko). Plan razvoja daje analizu stanja, razvojne izazove i potencijale, strateški okvir, okvir za praćenje i vrednovanje plana razvoja, okvirni terminski i financijski plan te dodatke.

Izrađen je sukladno Planu razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.-2027. godine (Službene novine Primorsko-goranske županije 27/21), a od prioriteta i posebnih ciljeva od utjecaja na prostor ističu se sljedeći pokazatelji ishoda do 2027. godine:

- Povećanje broja dječjih vrtića na 2
- Smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži na 35%
- Povećanje broja izdanih građevinskih dozvola na 352
- Povećanje broja zaposlenih na 1400
- Povećanje izgrađenosti građevinskih površina izdvojenih namjena na 60%
- Povećanje dolazaka na 6000 i noćenja na 25000 u turističkim smještajnim objektima
- Povećanje broja domova za starije na 5 za cijeli Gorski kotar

Sukladno Planu razvoja Gorskog kotara za razdoblje 2022. – 2027. Godine, na području Grada Vrbovskog se planira provedba sljedećih projekata:

- Skijaški centar Bijela kosa
- Centar za posjetitelje u izletištu Kamačnik
- Šetnica u dolini rijeke Kupe
- Rekonstrukcija nerazvrstane ceste prema izletištu Kamačnik
- Sabirna prometnica u poslovnoj zoni S4 - Sjeverni dio
- Gradska knjižnica Vrbovsko
- Rekonstrukcija i energetska obnova zgrade u ulici Ivana Gorana Kovačića 20A
- Rekonstrukcija i energetska obnova zgrade u ulici Dobra 4
- Dom za starije osobe i zdravstveno lječilište
- Izgradnja poslovne zgrade-nadstrešnica zimske službe
- Rekonstrukcija građevine infrastrukturne namjene prometnog sustava-Ul. Ivana Gorana Kovačića
- Energetska obnova višestambene zgrade Ivana Gorana Kovačića 23
- Prometnica - južni dio poslovne zone
- Rekonstrukcija nerazvrstane ceste - Radnička ulica Vrbovsko
- Proširenje postojeće nerazvrstane ceste, izgradnja nove vodovodne, elektro i cestovne infrastrukture za potrebe kupališta i kampa
- Izgradnja nogostupa radi povećanja sigurnosti pješaka i ostalih sudionika u prometu
- Povećanje kvalitete javne rasvjete na području užeg centra grada Vrbovskog proširenjem mreže i izgradnjom biciklističke staze

Od drugih za razvoj Grada značajnih razvojnih i programskih dokumenata, izrađen je **Program potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju Grada Vrbovskog za razdoblje 2022.-2027. godine** (Službene novine Grada Vrbovskog 9/22). Programom se utvrđuju se aktivnosti u poljoprivredi za koje će Grad Vrbovsko, u razdoblju od 2022. do 2027. godine, dodjeljivati otpore male vrijednosti te kriteriji i postupak dodjele istih.

Grad Vrbovsko će dodjeljivati potpore iz članka 1. ovog Programa u razdoblju od 2022. do 2027. godine za slijedeće aktivnosti:

Mjera 1: Umjetno osjemenjivanje plotkinja u govedarstvu

Mjera 2: Podizanje trajnih nasada ili proširenje postojećeg

Mjera 3: Ekološka proizvodnja

Mjera 4: Očuvanje pčelinjeg fonda

Mjera 5: Cjeloživotno obrazovanje

Mjera 6: Izgradnja i opremanje prostora za preradu u poljoprivredi

Mjera 7: Poticanje poljoprivrednih proizvođača za područje distribucije vlastitih proizvoda

Mjera 8: Subvencija za edukaciju i stručno osposobljavanje za rad na poljoprivrednom gospodarstvu

Mjera 9: Tekuća potpora za sufinanciranje manifestacija koje doprinose promicanju poljoprivredne proizvodnje

Mjera 10: Potpora za pripremu projekata za financiranje iz nacionalnih i međunarodnih fondova

Mjera 11: Ulaganje u marketing u poljoprivredi (izrada promotivnog materijala, internetskih stranica i oglašavanje).

Na županijskoj razini, a s ciljem razvoja poljoprivrede je Gradsko vijeće Grada Vrbovskog u svibnju 2018. godine donijelo **Odluku o davanju suglasnosti na Sporazum o osnivanju Centra za poljoprivredu i ruralni razvoj Primorsko-goranske županije** (Službene novine Grada Vrbovskog 4/18). Cilj Ustanove je poduzimanje aktivnosti kojima će se unaprijediti ruralni razvoj Županije, a pogotovo razvoj poljoprivrede, lova, šumarstva i ribarstva. Glavne aktivnosti Ustanove su:

- prikupljanje, izrada i statistička obrada podataka vezanih za ruralni prostor i djelatnosti u njemu, sudjelovanje u izradi znanstvenih projekata vezanih za razvoj ruralnih krajeva, izrada prezentacija
- sudjelovanje u izradi nacionalnih i regionalnih planova i programa kojima se uređuje ruralni razvoj i poljoprivreda
- provođenje postojećih nacionalnih i regionalnih programa kojima se uređuje ruralni razvoj i poljoprivreda
- osmišljavanje, priprema i provedba projekata i programa iz područja ruralnog razvoja i poljoprivrede
- promidžba autohtonih proizvoda Županije na razne načine, a pogotovo kroz sudjelovanje na lokalnim, regionalnim, nacionalnim i internacionalnim sajmovima
- organizacija regionalnih i lokalnih sajmova na području Županije
- edukacija i informiranje poljoprivrednika, lovaca, šumara i drugih zainteresiranih skupina o njihovim pravima i obavezama iz područja djelovanja Centra kroz održavanje seminara, davanje informacija o objavljenim natječajima, podizanje razine primjenjivog znanja, pružanje konzultantske pomoći i sl.

Sjedište Ustanove je u Staroj Sušici, Ravna Gora.

4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog izvješća o stanju u prostoru

Posljednje izrađeno **Izvešće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2014.-2018.** izrađeno je u siječnju 2019. godine (Službene novine Grada Vrbovskog 1/19).

Zaključci i smjernice dani su u dijelu izvješća IV. Preporuke za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru s prijedlogom prioritetnih aktivnosti, koje se sastoji od tri cjeline:

1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Grada Vrbovskog obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove
2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova na razini Grada Vrbovsko
3. Preporuka mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Grada Vrbovskog obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2014.-2018. naglašava sljedeće potrebe razvoja:

a) Razvoj vodoopskrbnog sustava i sustava odvodnje otpadnih voda

Vode Vrbovsko d.o.o. kao investitor i Grad Vrbovsko kao partner su, prema UPU 1 - Urbanističkom planu uređenja naselja Vrbovsko, 2015. g. započeli izradu studijske dokumentacije za izgradnju sustava odvodnje na području Grada Vrbovskog. Projekt je završen 2017. g. i ishodovano je Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike nakon provedenog postupka Ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Zahvatom Sustav javne odvodnje i vodoopskrbe - Aglomeracije Vrbovsko i Moravice za koji je 2017. g. izrađen Elaborat zaštite okoliša, a 2022. g. izmjena Elaborata zaštite okoliša, predviđeno je poboljšanje sustava vodoopskrbe i odvodnje na području aglomeracije Vrbovsko i poboljšanje sustava javne odvodnje na području aglomeracije Moravice.

U tijeku je postupak građenja pristupne ceste, mosta i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda UPOV "Vrbovsko" temeljem pravomoćno ishodišne građevinske dozvole.

b) Unapređenje gospodarenja otpadom

Primorsko-goranska županija je uspostavila jedinstveni sustav gospodarenja otpadom na svom području. Uz sufinanciranje sredstvima EU fondova izgrađen je CGO Mariščina koji je u punom pogonu od travnja 2017. godine. Sve planirane pretovarne stanice su izgrađene i započele su s radom. Pored navedenoga, izgrađena je i privremena pretovarna stanica Vrbovsko.

Tijekom 2019. potpuno je sanirano i odlagalište Cetin, te je dobivena uporabna dozvola.

Organizirano sakupljanje otpada s područja naselja Vrbovskog, njegov transport i odlaganje na odlagalište otpada provodi trgovačko društvo Komunalac d.o.o. Vrbovsko na temelju dozvole za gospodarenje otpadom iz 2015. godine, odnosno na temelju Odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada (Službene novine Grada Vrbovskog, 1/18).

Obuhvatnost stanovnika i ostalih korisnika uslugom organiziranog sakupljanja i odvoza otpada na području Grada Vrbovskog u 2023. godini iznosila je 100%. Od ukupne količine sakupljenog otpada 2023. godine, odvojeno prikupljeni otpad je iznosio 31,42%. Broj podijeljenih kompostera za kućno kompostiranje iznosi 686 komada. Grad Vrbovsko raspolaže reciklažnim dvorištem od 2022. godine. Na području Grada ne postoje lokacije onečišćene odbačenim otpadom.

c) Izgradnja i opremanje tržnice

Gradska tržnica je otvorena sredinom 2020. godine.

d) Osiguranje financijskih sredstava

Osiguranje financijskih sredstava je predloženo kroz javno-privatna partnerstva i mjere ruralnog razvoja putem LAG-a Gorski kotar. Grad Vrbovsko je 2022. godine objavio Prikupljanje iskaza interesa za objekt bivšeg restorana „Risnjak“ u Severinu na Kupi, dok je iste godine LAG-a Gorski kotar Natječaj za Mjeru 6.3.1. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“. Putem natječaja dodijeljene su potpore malim poljoprivrednim gospodarstvima s područja LAG-a za kupnju poljoprivredne mehanizacije, strojeva i opreme, objekte, kupnju zemljišta, nove nasade i druga ulaganja u poljoprivredi.

e) Iskorištavanje prirodnih resursa

Izvješće upućuje na razvoj obnovljivih izvora energije iz biomase (predviđena IV. Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog) i izgradnju mini hidroelektrane (MHE) Kamačnik.

Kogeneracijsko postrojenje Projekt VRBOVSKO 1900 kWe instalirane snage 1,9MW, je počelo s radom 2017. godine, danas je u stečaju. MHE Kamačnik je planirana PPUG-om, ali do danas nisu napravljeni koraci vezani uz razvoj iste.

Grad Vrbovsko je 2022. i 2024. godine raspisao natječaj za Sufinanciranje izrade projektne dokumentacije povećanja energetske učinkovitosti (ENU) i obnovljivih izvora energije (OIE) u obiteljskim kućama na

području Grada Vrbovskog. Provedbenim programom Grada Vrbovskog 2021.-2025. planiraju se ulaganja u energetska obnova zgrada, te uvođenje obnovljivih izvora energije kao izvora energije u kućanstvima.

f) Adekvatne obrazovne programe

Od postojećih institucija u Vrbovskom se nalazi samo jedna osnovna škola "Ivan Goran Kovačić", dok srednjih škola nema. Jedina postojeća (Željezničko - tehnička škola) nalazi se u Moravicama.

Izvršće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2014.-2018. naglašava sljedeće mogućnosti i ograničenja razvoja:

a) Gospodarske djelatnosti

Izvršće naglašava potencijal turističkog razvoja kroz razvoj sportsko-rekreacijskih zona - centara za zimske sportove, razvoj aktivnog turizma i ruralnog turizma. Područje Grada Vrbovskog pripada Turističkoj zajednici Gorskog kotara sa sjedištem u Delnicama. Na stranicama Grada Vrbovskog dostupne su turistička i interaktivna karta. Također, naglašava potencijal razvoja ekološke poljoprivrede i drvne industrije.

b) Stanovništvo

Izvršće naglašava poboljšanje mogućnosti zapošljavanja i adekvatnu edukaciju kao preduvjete za smanjenje negativnih demografskih trendova.

2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova na razini Grada Vrbovsko

Kako je već navedeno, Grad Vrbovsko redovito mijenja i dopunjuje svoj PPUG. Odluka o izradi IX. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog je objavljena u Službenim novinama Grada Vrbovskog, broj 15/23. Izrađena su 3 od ukupno 10 UPU-a čija je obaveza izrade i donošenja utvrđena PPUG-om.

3. Preporuka mjera i aktivnosti za unapređenje prostornog razvoja

a) Kontinuirano praćenje stanja u prostoru – geografski informacijski sustav

Na razini RH je uspostavljen Informacijski sustav prostornog uređenja, Katastar infrastrukture i Nacionalna infrastruktura prostornih podataka. Uspostavljen je sustav ePlanovi kojim je digitalizirana izrada i donošenje prostornih planova. Prostor Grada Vrbovskog je sastavni dio sustava koji se neprestano dograđuju.

b) Razvoj poljoprivrede

Održivi razvoj kao prvi strateški cilj u prethodnom razdoblju predlagao je okrupnjavanje zemljišnih posjeda, poticanje eko uzgoja i proizvodnje hrane, podupiranje udruživanja poljoprivrednih proizvođača i educiranje stanovnika o mogućnosti korištenja potpora za projekte u poljoprivredi. Između Grada Vrbovskog i Centra za poljoprivredu i ruralni razvoj iz Stare Sušice je 2022. godine potpisan Ugovor o suradnji na provođenju javnog natječaja vezanog za poljoprivredno zemljište u vlasništvu RH temeljem kojega će se krenuti u postupak raspisivanja natječaja za zakup ili prodaju poljoprivrednog zemljišta.

c) Razvoj zimskog turizma

Izvršće ističe značaj razvoja centra za zimske sportove Bijela Kosa za koji je potrebno riješiti prometnu infrastrukturu i pronaći izvore financiranja.

d) Infrastrukturni sustavi – održavanje, rekonstrukcija, izgradnja

Zaštita okoliša kao drugi strateški cilj u prethodnom razdoblju predlagao je ubrzanje realizacije projekata razvoja i rekonstrukcije vodoopskrbnog sustava i odvodnje otpadnih voda čime bi se poboljšala kvaliteta života lokalnog stanovništva kao i ostvarili preduvjete za razvoj gospodarstva. Izvedba Aglomeracije je u tijeku.

e) Gospodarenje otpadom

Grad Vrbovsko je sastavni dio županijskog CGO Marišćina i bilježi sve veći postotak odvojenog prikupljanja otpada. Tijekom 2019. potpuno je sanirano i odlagalište Cetin, te je dobivena uporabna dozvola.

f) Energetika

Obnovljivi izvori energije kao treći strateški cilj u prethodnom razdoblju predlagao je iskorištavanje potencijale biomase, sunca i vode. Određeni koraci u smjeru razvoja istih su napravljeni.

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Grada Vrbovskog obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

1.1. Potrebe razvoja

Potrebe razvoja za iduće razdoblje su određene **Provedbenim programom Grada Vrbovskog za razdoblje 2021. - 2025. godine** donesenim 2021. godine.

Osnovne razvojne potrebe Grada Vrbovskog su definirane sljedećim prioritetima:

Prioritet 1 „Infrastrukturalna ulaganja“ obuhvaća nastavak ulaganja u održivu prometnu i komunalnu infrastrukturu omogućit će gospodarski razvoj Grada. Ulaganja u ostalu infrastrukturu i dodatne sadržaje za korisnike svih dobi, djecu, obitelji i treću dob, odnosno ulaganje u odgojno-obrazovne ustanove, staračke domove i ostale objekte osigurat će građanima veću kvalitetu života i veći standard te potaknuti doseljavanje mladih obitelji.

Prioritet 2 „Ulaganje i racionalna eksploatacija prirodnih resursa i baštine“ obuhvaća racionalno korištenje prirodnih resursa, ulaganje u zaštitu okoliša te očuvanje prirode i kulturne baštine povećava njezinu tržišnu vrijednost. Podrškom i razvojem zelenog gospodarstva stvorit će se jači temelji za razvoj konkurentnih proizvoda i usluga te će se ojačati lokalni identitet.

Prioritet 3 „Ulaganje u kulturni, sportski i ruralni turizam“ obuhvaća uspostavljanje atraktivnih turističkih sadržaja fokusiranih na ruralni turizam, sport i kulturu stvara aktivnu zajednicu koja potencira događanja i daljnji razvoj sadržaja. Cilj ulaganja je smanjenje iseljavanja, poticanje doseljavanja stanovnika te povećanje broja turista.

Prioritet 4 „Poticanje poduzetničke klime za samoodrživi razvoj“ obuhvaća poticanje poduzetničke klime omogućuje građanima lakši pristup informacijama te stvara konkurentno gospodarstvo bazirano na znanju. Na taj način potiče se razvoj OPG-ova te malog i srednjeg poduzetništva koji se temelje na kvalitetama ruralnih područja i izvornim vrijednostima grada. Čuvanje, korištenje i znanje o povećanju prirodnih potencijala grada omogućuje samoodrživost zajednice.

1.2. Mogućnosti i ograničenja razvoja

Mogućnosti razvoja su:

U pogledu prometne povezanosti, blizina glavne prometnice jest preduvjet za razvoj.

Potencijal za razvoj grada jest u okruženju koje je poticajno za dolazak obitelji s djecom, a uz to je trenutno aktualan trend iseljavanja mladih obitelji iz velikih urbanih sredina te se daje naglasak na prirodnim potencijalima.

Grad Vrbovsko ima jednu poduzetničku zonu i deset zona u razvoju od kojih je sedam u privatnom vlasništvu, te unatoč navedenom ima mnogo prostora za daljnji razvoj poduzetništva.

Grad Vrbovsko treba ulaganje u budućnost temeljiti, osim na daljnjem razvoju gospodarstva, na njegovom krajolik i prirodnom potencijalu, jedinstvenim izvornim vrijednostima te povijesnoj i kulturnoj baštini

Grad Vrbovsko je na 2. mjestu prema postotku poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH koji iznosi 29,25%.

Grad Vrbovsko ima povoljan geografski položaj i prirodne resurse kao preduvjet za razvoj kontinentalnog turizma i ruralnog poduzetništva koje će poticati obiteljska poljoprivredna gospodarstva da svojim

proizvodima i uslugama prošire turističku i ugostiteljsku ponudu i na taj način potpomognu samoodrživosti zajednice.

Kontinuirano se ulaže i ulagat će se u komunalnu infrastrukturu te je gospodarenje otpadom na visokoj razini uređenosti.

Ograničenja razvoja su:

Grad Vrbovsko ima status brdsko-planinskog područja te pripada I. skupini koju čine jedinice lokalne samouprave sa statusom potpomognutog područja.

Klima, geografski položaj te neuređeni imovinsko-pravni odnosi smanjuju poticaj doseljavanju mladih obitelji i aktivnih, radno sposobnih građana.

Mala gustoća naseljenosti, odnosno mali broj domaćinstava smanjuje fiskalni kapacitet Grada što utječe na mogućnost prijave projekata za dodatno financiranje radi vlastitog smanjenog udjela.

Iseljavanje stanovništva dovodi do smanjenja sadržaja Grada i neaktivnosti stanovnika, što cirkularno utječe na još veće iseljavanje i smanjenje turističke ponude i potražnje.

2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova na razini Grada Vrbovsko

Kako je već navedeno, Grad Vrbovsko redovito mijenja i dopunjuje svoj PPUG. Odluka o izradi IX. Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Vrbovskog je objavljena u Službenim novinama Grada Vrbovskog, broj 15/23. Izrađena su 3 od ukupno 10 UPU-a čija je obaveza izrade i donošenja utvrđena PPUG-om.

Potrebno je izraditi Prostorni plan parka prirode dolina Kupe, čija je obaveza izrade i donošenja utvrđena PPUG-om i PPPGZ-om te je u sljedeće četiri godine potrebno nastaviti s izradom dokumentacije obaveznih urbanističkih planova uređenja.

Izradu novih te izmjenu i dopunu postojećih prostornih planova treba usmjeriti u cilju ostvarenja mjera iz sljedećeg poglavlja.

3. Preporuka mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja za iduće razdoblje su određene **Provedbenim programom Grada Vrbovskog za razdoblje 2021. - 2025. godine** donesenim 2021. godine.

Mjere su dane u odnosu na zadane prioritete, a dodatno su naglašena ulaganja od utjecaja na prostor:

Prioritet 1 „Infrastrukturna ulaganja“

- Mjera 4 - Unaprjeđenje uvjeta i organizacije rada predškolskih i školskih ustanova

Pri izgradnji jaslica dječjeg vrtića „Bambi“ fokus će biti na maksimalnoj energetskej učinkovitosti što će doprinijeti zelenoj tranziciji.

- Mjera 5 - Kvalitetno, dostupno i priuštivo stanovanje izgradnjom stanova i poticanjem modela najma

U izradi urbanističkih planova fokus će biti na energetskej učinkovitosti i ekonomičnosti što će doprinijeti zelenoj tranziciji.

- Mjera 6 - Održivo i učinkovito upravljanje prostorom i poticanje razvoja zelene infrastrukture

Potiče se održavanje dječjih igrališta, nerazvrstanih cesta i ostalih javnih površina te javne rasvjete.

- Mjera 10 - Poticanje razvoja održive komunalne infrastrukture te dostupnih i priuštivih usluga na cjelokupnom području županije

Uspostavom sustava za odvojeno prikupljanje otpada postići će se doprinos zelenoj tranziciji.

- Mjera 11 - Unaprjeđenje komunalnih usluga

Održavanjem i ulaganjem u groblja odnosno povećanjem kapaciteta doprinijet će se unaprjeđenju komunalnih usluga Grada.

Prioritet 2 „Ulaganje i racionalna eksploatacija prirodnih resursa i baštine“

- Mjera 8 - Sustavno jačanje koncepta kružnog gospodarstva

Ulagat će se u nerazvrstane ceste i uređenje ostalih javnih površina, nova rasvjetna tijela, izgradnju i rekonstrukciju vodovodne mreže, te deponij otpada Cetin.

- Mjera 9 - Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Povećanjem energetske učinkovitosti višestambenih zgrada i poticanjem kućanstava na korištenje obnovljivih izvora energije doprinijet će se energetskej odnosno zelenoj tranziciji Grada Vrbovsko, te će se uz navedeno ulagati u redovno održavanje stambenih objekata.

Prioritet 3 „Ulaganje u kulturni, sportski i ruralni turizam“

- Mjera 16 - Poticanje unaprjeđenja sustava sporta i sportskih djelatnosti

Planira se uređenje malonogometnih igrališta Lukovdol i Senjsko, sportske dvorane u Moravicama te prostora teniskog kluba i sanacija prostora NK Vrbovsko.

Prioritet 4 „Poticanje poduzetničke klime za samoodrživi razvoj“

- Mjera 1 - Podrška jačanju konkurentnosti mikro, malog i srednjeg poduzetništva

Širenjem širokopolasne komunikacijske mreže će se doprinijeti digitalnoj transformaciji Grada.

- Mjera 2 - Podrška razvoju turizma visoke dodane vrijednosti

Razvoj atrakcijskog turizma, te ulaganje u sljedeće atrakcije: šetnica uz rijeku Kupu i kamp na rijeci Kupu u Klancu, skijališta Bijela kosa i Vujnovići, kanjon Kamačnik i centar za posjetitelje u istoimenom izletištu, riječna kupališta, Mačjansko i Čorgljevo jezero.

V. IZVORI PODATAKA

- Prostorni plan Primorsko-goranske županije (Službene novine Primorsko-goranske županije, 32/13, 7/17 - ispravak, 41/18, 4/19 - pročišćeni tekst, 18/22, 40/22 - pročišćeni tekst, 35/23, 12/24 - pročišćeni tekst)
- Prostorni plan uređenja Grada Vrbovskog (Službene novine Primorsko-goranske županije, 41/05, 27/10, 31/10 - ispravak i 27/14, Službene novine Grada Vrbovskog 11/15, 10/16, 11/19, 13/19 - pročišćeni tekst, 12/22, 14/22 - usklađenje sa Zakonom o prostornom uređenju, 7/23, 6/24, 9/24 - pročišćeni tekst)
- Izvješće o stanju u prostoru Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2005. do 2012. godine (Službene novine Primorsko-goranske županije, 5/14)
- Izvješće o stanju u prostoru Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2013. do 2016. godine (Službene novine Primorsko-goranske županije 4/19)
- Izvješće o stanju u prostoru Primorsko-goranske županije za razdoblje od 2017. do 2020. godine (Službene novine Primorsko-goranske županije 8/22)
- Izvješće o stanju u prostoru područja Grada Vrbovskog u razdoblju od studenog 1995. do travnja 1998. godine (Službene novine 16/98)
- Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog (Službene novine Primorsko-goranske županije 16/07)
- Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog 2013. - 2017. (Službene novine Primorsko-goranske županije 8/13)
- Izvješće o stanju u prostoru Grada Vrbovskog za razdoblje od 2014. do 2018. godine (Službene novine Primorsko-goranske županije 1/19)
- Izvješće o stanju okoliša Primorsko-goranske županije za razdoblje 2006.-2009. (2011. g.)
- Strategija zaštite okoliša Primorsko-goranske županije (Službene novine Primorsko-goranske županije, 31/05)
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. –2028. godine (NN 84/24)
- Izvješće o provedbi Plana gospodarenju otpadom Republike Hrvatske na području Primorsko-goranske županije za 2023. godinu (2024. g.)
- Plan gospodarenja otpadom Grada Vrbovskog za razdoblje 2017. - 2022. godine (Službene novine Grada Vrbovskog, 3/18)
- Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Grada Vrbovskog u 2022. godini (Službene novine Grada Vrbovskog, 6/23)
- Odluka o zatvaranju i sanaciji odlagališta neopasnog otpada "Cetin" Vrbovsko (Službene novine Grada Vrbovskog, 3/18)
- Odluka o davanju suglasnosti na Sporazum o osnivanju Centra za poljoprivredu i ruralni razvoj Primorsko-goranske županije (Službene novine Grada Vrbovskog, 4/18)
- Razvojna strategija Primorsko-goranske županije 2016.-2020. (2015. g.)
- Plan razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022.-2027. godine (Službene novine Primorsko-goranske županije 27/21 i 6/23)
- Plan razvoja Gorskog Kotara za razdoblje 2022.-2027. s analizom stanja (2022. g.)
- Provedbeni program Grada Vrbovskog za razdoblje od 2021. – 2025. (Službene novine Grada Vrbovskog, 9/21)
- Plan ukupnog razvoja Grada Vrbovskog za razdoblje 2012.-2013.-2020. (Službene novine Primorsko-goranske županije, 57/12)
- Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske za Grad Vrbovsko, 2022. g.
- Program potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju Grada Vrbovskog za razdoblje 2022.-2027. godine (Službene novine Grada Vrbovskog, 9/22)
- Elaborat zaštite okoliša - Sustav javne odvodnje i vodoopskrbe - Aglomeracije Vrbovsko i Moravice (2017. g.)

- Elaborat zaštite okoliša - Izmjena zahvata sustava javne odvodnje i vodoopskrbe aglomeracija Vrbovsko i Moravice (2022. g.)
- Plan zaštite i spašavanja za područje Grada Vrbovskog (Službene novine Grada Vrbovskog, 4/16)
- Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša od katastrofa i velikih nesreća, Grad Vrbovsko (Službene novine Primorsko-goranske županije, 12/11, Službene novine Grada Vrbovskog, 4/16)
- Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za područje Gorskog kotara (Službene novine Grada Vrbovskog, 4/17)
- Procjena zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Grad Vrbovsko. 2023. g.
- Plan zaštite od požara za područje Gorskog kotara (Službene novine Grada Vrbovskog, 4/17)
- Smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Grada Vrbovsko za vremensko razdoblje od 2018-2022. godine (Službene novine Grada Vrbovskog 3/2018)
- Procjena rizika od velikih nesreća za područje Grada Vrbovsko Revizija I. - 11/2023. (Službene novine Grada Vrbovskog 6/24)
- Provedbeni plan obrane od poplava branjenog područja Sektor E – Sjeverni Jadran, Branjeno područje 24: Područje malog sliva Gorski Kotar, Hrvatske vode, 2024. g.
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine, 86/2024)
- Uredba o razvrstavanju željezničkih pruga (NN 84/21)
- Godišnje izvješće o radu za 2018. godinu - Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada (AZONIZ)
- Brojenje prometa na cestama Republike Hrvatske godine 2023. - Hrvatske ceste (2024. g.)
- PGDP i PLDP na autocestama u nadležnosti Hrvatskih autocesta (2021. g.)
- Program rada Udruženja obrtnika Vrbovsko za 2024. godinu

- Grad Vrbovsko, Jedinstveni upravni odjel
- Službene stranice Grada Vrbovskog (<https://www.vrbovsko.hr/>)
- Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije (<https://zavod.pgz.hr/>)
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (<https://razvoj.gov.hr/>)
- Državni zavod za statistiku (<https://www.dzs.hr/>)
- Ministarstvo kulture i medija (<https://min-kulture.gov.hr/>)
- Informacijski sustav zaštite prirode (<http://www.bioportal.hr>)
- Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije (<https://mzozt.gov.hr/>)
- Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije (<https://www.haop.hr/>)
- webGIS portal javnih cesta (<https://geoportal.hrvatske-cesta.hr/>)

- Dopis HOPS-a, Prijenosno područje Rijeka (mail od 05.11.2024.)
- Dopis Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, klasa: 352-03/24-02/1260, urbroj: 517-12-2-3-2-24-2, Zagreb, 14.11.2024. (mail od 14.11.2024.)
- Dopis Hrvatske autoceste d.o.o., klasa: 930-01/24-01/320, urbroj: 4211-100-24-02, Zagreb, 24.10.2024.
- Dopis HAKOM-a, klasa: 350-01/24-02/23, urbroj: 376-06-1-23-02, Zagreb, 25. listopada 2024.
- Dopis Hrvatske ceste, Poslovna jedinica Rijeka, klasa: 340-03/24-01/504, urbroj: 345-931/326-2024-02, Rijeka, 25.10.2024.
- Dopis Hrvatskih voda, Vodnogospodarski odjel za slivove sjevernog Jadrana, klasa: 350-02/24-01/0000296, urbroj: 374-23-1-24-2, Rijeka, 07.11.2024.
- Dopis HŽ Infrastruktura, broj i znak: 7490/24; 1.3.1. N.M, Zagreb, 25.10.2024.
- Dopis JANAF, znak i broj: 1.-2.2.-472/24/so, Zagreb, 13.11.2024.
- Dopis Zavoda za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije, klasa: 350-04/18-01/1, urbroj: 2170-72-05/5-24-32, Rijeka, 4.11.2024.
- Dopis Ministarstva kulture i medija, Konzervatorski odjel u Rijeci, klasa: 612-08/24-10/0396, urbroj: 532-05-02-11/7-24-02, Rijeka, 22.11.2024.

- Dopis Ministarstva turizma i sporta, klasa: 350-02/24-02/4, urbroj: 529-05-01-01-01/4-24-2, Zagreb, 29.10.2024.
- Dopis Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša (mail od 8.11.2024.)
- Dopis Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za kulturu, sport i tehničku kulturu, klasa: 053-01/24-01/5, urbroj: 2170-11-24-93, Rijeka, 31.10.2024.
- Dopis PLINACRO, klasa: PL/24-01/2770, urbroj: 251-803-T/LB1-24-02, Zagreb, 24.10.2024.
- Dopis Šumarija Vrbovsko (mail od 28.10.2024.)
- Dopis Vode Vrbovsko d.o.o. (mail od 25.10.2024.)
- Dopis Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, klasa: 351-02/24-99/24, urbroj: 517-12-1-3-1-24-2, Zagreb, 14.11.2024. (mail od 25.11.2024.)
- Dopis Županijske uprave za ceste Primorsko-goranske županije, klasa: 340-01/24-01/75, urbroj: 2170-48-03/16-24-2, Rijeka, 28.10.2024.

VI. POPIS KARTOGRAFSKIH I TABLIČNIH PRIKAZA

1. Kartogrami

Kartogram 1.	Položaj Grada Vrbovskog u Primorsko-goranskoj županiji
Kartogram 2.	Raspored izrađenih urbanističkih planova uređenja i planova u izradi na području Grada
Kartogram 3.	Struktura postojeće namjene površina iz važećeg PPUG
Kartogram 4.	Sustav naselja u Gradu Vrbovsko
Kartogram 5.	Raspored građevinskih područja izvan naselja za izdvojene namjene prema važećem PPUG
Kartogram 6.	Raspored poljoprivrednog, šumskog i ostalog zemljišta iz važećeg PPUG
Kartogram 7.	Razvrstane ceste na području Grada Vrbovskog
Kartogram 8.	Prikaz elektroenergetske mreže
Kartogram 9.	Prikaz prostornog položaja objekata plinoopskrbe na području Grada Vrbovskog
Kartogram 10.	Prikaz prostornog položaja trase postojećih i planiranih instalacija naftovoda na području Grada Vrbovskog
Kartogram 11.	Prikaz mreže cjevovoda vodopskrbne mreže i odvodnje otpadnih voda
Kartogram 12.	Zaštićeni dijelovi prirode
Kartogram 13.	Pregledna karta obrane od poplava za područje PGŽ - Sektor I
Kartogram 14.	Prikaz kategorizacije tla iz uvjeta za korištenje, uređenje i zaštitu prostora

2. Tablice

Tablica 1.	Broj i popis izrađenih provedbenih dokumenata prostornog uređenja
Tablica 2.	Korištenje i namjena površina na području Grada Vrbovskog
Tablica 3.	Struktura površina gospodarske namjene – proizvodne i poslovne
Tablica 4.	Struktura površina ugostiteljsko-turističke namjene
Tablica 5.	Struktura površina sportsko - rekreacijske namjene
Tablica 6.	Struktura površina farmi i uzgajališta
Tablica 7.	Struktura površina poljoprivrednog, šumskog i ostalog zemljišta
Tablica 8.	Površina korištenoga poljoprivrednog i ostalog zemljišta po kategorijama (1. lipnja 2003.)
Tablica 9.	Broj poljoprivrednih kućanstava s korištenim poljoprivrednim zemljištem prema kategorijama, s neobrađenim i šumskim zemljištem (1. lipnja 2003.)
Tablica 10.	Broj poljoprivrednih gospodarstava prema tipu gospodarstva 31.12.2023.
Tablica 11.	Struktura površina za iskorištavanje mineralnih sirovina
Tablica 12.	Iskaz cestovnih prometnica po kategoriji
Tablica 13.	Podaci o magistralnom plinovodu
Tablica 14.	Količine ukupno odloženog otpada na odlagalištu Cetin u Vrbovskom u razdoblju od 2011. do 2015. godine
Tablica 15.	Zaštićena područja na prostoru Grada Vrbovskog
Tablica 16.	Područja ekološke mreže unutar Grada Vrbovskog
Tablica 17.	Grad Vrbovsko: Rijeke Kupa, i Dobra s pritocima koje se mogu koristiti za gašenje požara
Tablica 18.	Grad Vrbovsko: Pregled objekata s opasnim tvarima, maksimalne količine i granične vrijednosti opasnih tvari
Tablica 19.	Stanovništvo po naseljima
Tablica 20.	Kućanstva po naseljima
Tablica 21.	Ekonomski razvoj
Tablica 22.	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti
Tablica 23.	Površina naselja i građevinska područja
Tablica 24.	Površine izvan naselja za izdvojene namjene
Tablica 25.	Iskaz kategoriziranih cestovnih prometnica
Tablica 26.	Duljine i udjeli željezničkih pruga prema vrsti
Tablica 27.	Duljine i udjeli elektroenergetskih vodova prema vrsti i naponskoj razini
Tablica 28.	Duljine i udjeli plinovoda prema vrsti
Tablica 29.	Službena odlagališta na području Grada Vrbovskog (podaci se odnose na kraj 2017.g)
Tablica 30.	Zastupljenost poljoprivrednih površina

Tablica 31.	Zastupljenost šumskih površina
Tablica 32.	Zastupljenost poljoprivrednih i šumskih površina
Tablica 33.	Zastupljenost vodnih površina
Tablica 34.	Duljina glavnih vodotoka na području Grada Vrbovskog
Tablica 35.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina
Tablica 36.	Zaštićena područja na prostoru Grada Vrbovskog
Tablica 37.	Područja ekološke mreže unutar Grada Vrbovskog
Tablica 38.	Popis zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara
Tablica 39.	Popis zaštićenih pokretnih kulturnih dobara
Tablica 40.	Broj donesenih prostornih planova te izmjena i dopuna prostornih planova
Tablica 41.	Pregled prostornih planova u izradi